СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXI П'ЯТНИЦЯ, 28 ТРАВНЯ 2004 РОКУ ЧИСЛО 22 VOL. CXI FRIDAY, MAY 28, 2004 No. 22

Антон Бутейко: „ЄЕП - це кінець европейських перспектив України"

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Угода про формування Єдиного економічного простору (ЄЕП) стала чинною з 20 травня. Таке рішення прийнято на XII засіданні Групи високого рівня, яке відбулося 20-24 травня в Ялті. Напередодні, 20-21 травня, в Ялті відбулася нарада експертів робочих груп, створених для виконання заходів із формування ЄЕП. За результатами наради були підготовлені проєкти положення про експертно-організаційну групу ЄЕП, переліку та порядку випрацювання міжнародних правових документів про формування ЄЕП.

Верховна Рада України ратифікувала згадану угоду зі застереженням, що Україна братиме участь у формуванні та функціонуванні ЄЕП в межах, що відповідають Конституції України. Президент України Л. Кучма у виступі на пленарному засіданні глав держав-учасниць Угоди про формування ЄЕП наголосив, що Україна розглядає формування ЄЕП як передумову для усунення існуючих економічних протиріч між країнами і стимулювання подальшого розвитку національних економік.

Президент Росії В. Путін у своєму виступі зазначив, що Україна, Росія, Казахстан та Білорусь до 2005-2006 року можуть вийти на конкретні домовлености з більшости принципових питань формування ЄЕП. За його словами, існує спільна практична зацікавленість в економічній інтеґрації чотирьох країн, що ще раз було продемонстровано майже синхронною ратифікацією парляментами України, Росії, Казахстану, Білорусі Угоди про формування ЄЕП.

Наступна зустріч глав держав-учасниць ЄЕП відбудеться у середині вересня в Астані. У відповідності з Угодою про формування ЄЕП, сторони утворюють єдиний регулюючий орган ЄЕП, якому вони на основі міжнародних договорів делеґують частку своїх повноважень. Його рішення є обов'язковими для виконання всіма сторонами. В цьому органі ЄЕП рішення з усіх питань приймаються голосуванням, причому кількість голосів кожної зі сторін визначається з врахуванням її економічного потенціялу. Розподіл голосів встановлюється на базі домовлености сторін.

Ряд політиків і міжнародних оглядачів поставилися до підписання Угоди про ЄЕП несхвально. Чільний український дипломат Антон Бутейко, який пішов з посади посла через незгоду з підписанням угоди про ЄЕП, заявив в інтерв'ю для Бі-Бі-Сі, що зустріч провідників держав-учасниць ЄЕП у Ялті перекреслює европейські перспективи і втягує Україну до дискримінаційного союзу. „В Европі є люди, – сказав він, – які виховувалися у період „холодної війни" і звикли мати справу з Радянським Союзом, тож до цього часу не можуть сприйняти, що Україна хоче мати европейську перспективу. Росіяни пропонували цей проєкт з самого початку після Біловезьких угод, коли Україна не пішла у фарватері російської політики. Вони пропонували економічний союз СНД, Европейське об'єднання вугілля і сталі, пізніше – ЕврАзЕС. Усі ці проєкти мали за мету заанґажувати Україну на бік Росії, але не змогли. Нинішня влада в Україні здала позиції, які були раніше. Опозиція, національно-демократичні сили в Україні, коли ми при-

(Закінчення на стор. 3)

Передання влади в Іраку місцевій владі відбудеться в червні, а вибори - в січні

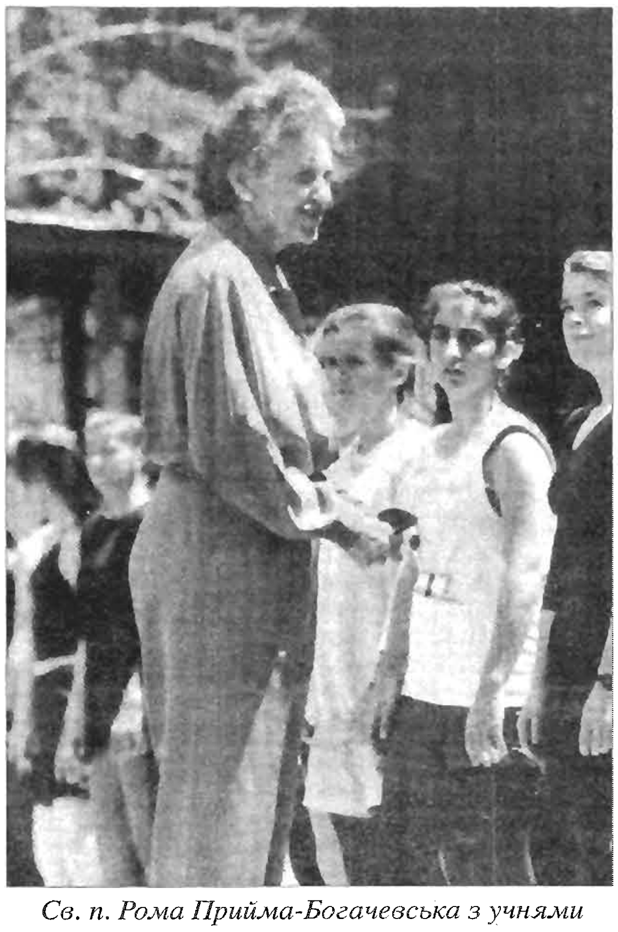
ПАРСИПАНІ, Н. Дж. - 24 травня, на закритому засіданні Ради безпеки ООН, США і Великобританія запропонували проєкт нової резолюції стосовно Іраку. Зміст документу стосується умов передання влади тимчасовому іракському урядові. Згідно з пляном, владу в Іраку буде передано Тимчасовій раді 30 червня 2004 року, а в січні 2005 року в цій країні відбудуться вибори. Коаліційні війська залишатимуться в Іраку принаймні ще на рік. США, які вислали 135,000 військових в Ірак (всі інші країни коаліції разом послали 20,000 військовиків), сподіваються, що нова резолюція дасть можливість військовому континґентові ООН або збройним силам інших країн приєднатися до коаліції. Хоча нова резолюція мала під час засідання Ради безпеки досить активну підтримку, головною точкою, що спричинила суперечливі погляди і оцінки, було питання: яка влада – Тимчасова рада Іраку чи американська військова – матиме остаточе слово щодо проведення військових акцій на терторії Іраку після 30 червня?

Міністер закордонних справ Німеччини Йошка Фішер з приводу нового проєкту сказав: „Ми докладемо усіх зусиль, щоб резолюція була ухвалена. Звичайно, перш ніж робити остаточні висновки, ми ознайомимося з досвідом спеціяльного посланця ООН в Іраку Лахдара Брагімі. Однак, я вважаю, що проєкт – добра основа для обговорення майбутнього Іраку. Ми готові до дискусії і, думаю, досягнемо згоди". Франція вже заявила, що запропонований проєкт резолюції потребує удосконалення. Міністер закордонних справ Франції Мішель Барньє висловився в такий спосіб: „Я не хочу сказати, що ми з чимось не згодні. Я б сказав більш конструктивно: певні пункти резолюції слід доопрацювати, удосконалити". Державний департамент США повідомив, що призначена американцями Владна рада Іраку проводить консультації зі спеціяльним посланцем Генерального секретаря ООН Лахдаром Брагімі про кандидатури членів тимчасового уряду Іраку, який має обійняти владу 30 червня. Сполучені Штати також очікують, що тимчасовий уряд Іраку, ставши до влади, працюватиме разом із військовими силами під проводом США, щоб ґарантувати безпеку в країні.

24 травня Президент Джордж Буш виступив перед студентами військового коледжу в Карлаелі, Пенсильванія, запевнивши їх, а з ними – усіх громадян Сполучених Штатів Америки, в демократичності його намірів щодо Іраку і майбутнього цієї близькосхідньої країни. Він підкреслив, що його бажанням є дати іракцям волю, а не зробити їх американцями, і що саме воля для народу

(Закінчення на стор. 3)

Померла Рома Прийма-Богачевська

Св. п. Рома Прийма-Богачевська з учнями

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – У неділю, 23 травня 2004 року, вразила нашу громаду сумна вістка, що відома мисткиня танцю Р. Прийма-Богачевська відійшла у вічність.

Ця вістка – саме у час, коли припадає 40-ліття творчої діяльности славної балерини та її школи – сколихнула українською громадою не лише в Ню-Йорку, але в США та дійшла до її рідної України.

Здається, немає жодного члена української громади в США, котрий не знав би Покійної та її школи танців, наших улюблених „Сизокрилих", чи не чув би про її танцювальні табори на Союзівці і на Верховині, не бачив би яскравих вислідів її науки серед української молоді. Сама Рома Прийма від наймолодших років свого життя була закохана у музику та танець, може, завдяки музикально обдарованій матері Іванні, що була піяністкою, співачкою та учителькою гри на піяно. Батько Роми, Остап, був лікарем.

Народилася Рома Прийма 3 березня 1927 року у Перемишлі, але батьки невдовзі переїхали до Львова. Маючи 8 років, вона вступила до школи ритмічного танцю за методою Жака Далькроза у Львові, до клясу проф. Оксани Федак-Дрогомирецької, а відтак до балетної школи Львівської Опери. У перші роки війни вона працювала як балерина у Львівській Опері і, маючи 14 років, була там вже солісткою. Після закінчення воєнної завірюхи Рома Прийма вже як відома солістка переїздить з матір'ю до Монреалю, а від 1951 року

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Американські законодавці прибули в Україну

КИЇВ. – 25-26 травня в Україні перебувала представницька делеґація Конґресу США з семи американських конґресменів, яка прибула, щоб зустрітися з політиками, представниками партій і членами уряду і обговорити з ними питання двосторонніх взаємин і співробітництва. Усі члени делеґації є також посланниками США в Парляментській асамблеї НАТО. Під час зустрічей члени делеґації намагалися переконати українську владу провести у жовтні цього року чесні та демократичні вибори. Тим часом в Україні опубліковано результати експертного опитування, проведеного Центром ім. Разумкова, за яким три чверті опитаних проґнозують сильний вплив на виборчий процес в Україні з боку Росії. Значно менше – менше половини опитаних – вважають, що сильним буде вплив на українські вибори зі сторони США. Абсолютна більшість вважає, що західній вплив буде позитивним і сприятиме проведенню чесних і справедливих виборів.

Верховна Рада не дійшла згоди щодо війська в Іраку

КИЇВ. – Верховна Рада України 20 травня не змогла ухвалити жодного рішення стосовно подальшого перебування українських миротворців в Іраку. Кожна із запропонованих постанов від фракцій одержувала підтримку не більше 160 депутатів. Ліві фракції обіцяють, що і далі блькуватимуть діяльність парляменту, поки не буде ухвалено рішення про виведення миротворчого контингенту із Іраку. Однак не виключено, що фракції створять робочу групу, яка готуватиме узгоджений текст постанови з цього приводу.

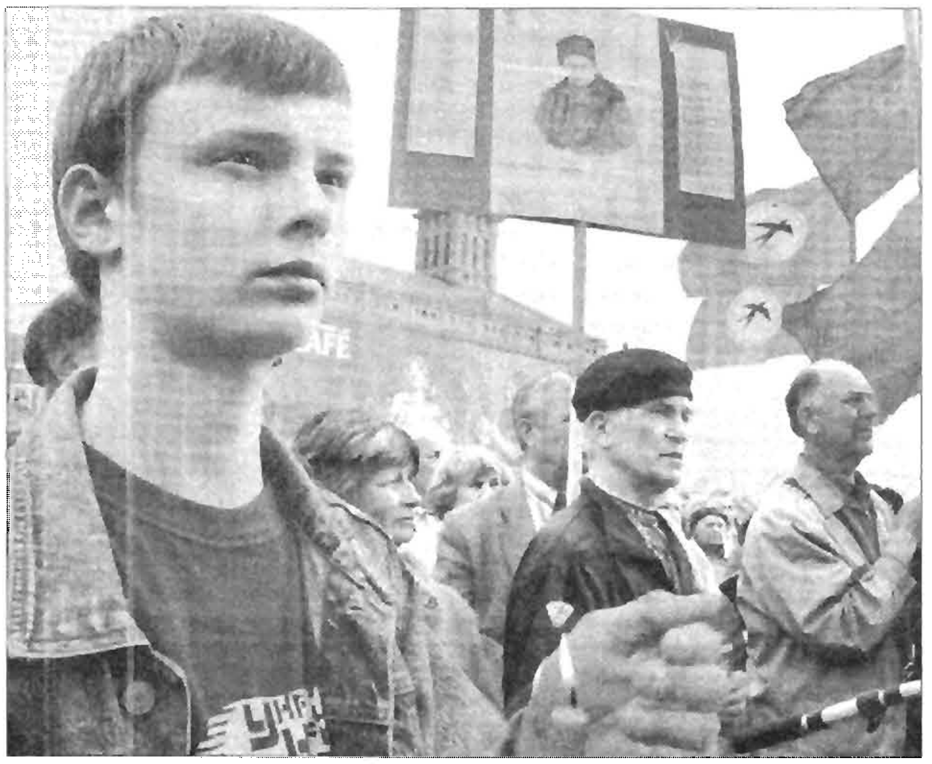
Президент може розпустити Верховну Раду

КИЇВ. – Конституційний суд 25 травня дав відповідь на запит Президента України, з яким той звернувся ще в листопаді минулого року. У своєму поданні Президент просив роз'яснити умови дострокового припинення повноважень Верховної Ради. Конституцією встановлено, що Президент має право розпустити Верховну Раду, якщо протягом 30 днів сесії пленарні засідання не можуть розпочатися. Конституційний суд пояснив, що за таких умов Президент може розпустити парлямент. Під „тридцятьма днями" слід розуміти 30 календарних днів поспіль, а не 30 робочих днів, а кількість засідань при цьому не має значення. Прохання офіційно розтлумачити умови розпуску парляменту Л. Кучма арґументував практичною потребою застосування цієї конституційної норми. Нагода розпустити Верховну Раду, на думку Президента, може виникнути в разі постійного блькування депутатами її засідань.

П. Лазаренко допомагатиме незалежним ЗМІ

КИЇВ. – За тиждень суд Північного округу Каліфорнії має винести рішення у справі проти колишнього прем'єр-міністра України Павла Лазаренка. У своїх останніх заявах для ЗМІ П. Лазаренко неодноразово наголошував, що має намір повернутися на Україну та активно зайнятися політикою, невід'ємною частиною якої стане підтримка незалежних ЗМІ. В інформаційному управлінні партії „Громада" 26 травня підтвердили, що П. Лазаренко серйозно налаштований щодо співпраці з альтернативними засобами масової інформації. І не лише провідник „Громади" П. Лазаренко, а й уся партія підтримуватимуть незалежну пресу.

Вшановано річницю поховання Т. Шевченка в Україні

КИЇВ. – 21 травня з нагоди 143-ої річниці перепоховання Тараса Шевченка в Україні члени уряду, народні депутати, представники громадськости поклали квіти до підніжжя пам'ятника Великому Кобзареві у Києві. Цього ж дня на фасаді церкви Різдва Христового в Києві відкрито меморіяльну дошку. У цій церкві на старовинному Подолі 18-19 травня (6-7 травня за старим стилем) відспівували Тараса Шевченка після повернення тіла поета з Петербурґу на Батьківщину. Відбудова повністю зруйнованої церкви Різдва Христового почалася 6 січня 2002 року і тривала один рік. У народі церкву називають Шевченковою. На фото: Шевченкове віче на Майдані Незалежности в Києві.

Фото УНАН

Панорама старовинного Львова

ЛЬВІВ. – 25 травня в Палаці Бандінелі відкрито виставку фотографій пластичної панорами Львова на межі XVII-XVIII ст., створеної видатним архітектором і мистецтвознавцем Янусом Вітвицьким. Виставка присвячена 100-річчю від дня його народження. Задум створити макет Львова виник у Я. Вітвицького після відвідин у 1930-их роках виставки у Парижі, на якій було представлено макети майже 200 різних міст. Макет Львова мав представляти собою місто-фортецю, оточену потужними валами. Пластична панорама стародавнього Львова, тобто макет, який відтворює Львів XVII-XVIII ст., зараз зберігається в одному з музеїв Вроцлава (Польща). Фахівці працюють над його реставрацією, після чого макет буде виставлено для огляду.

Острів Тузлу змиває море

ФОРОС, Крим. – Море знищує острів Тузла, через який недавно між Києвом і Москвою виникли серйозні політичні розбіжності. Після того, як Тузлу було офіційно визнано українською територією, почалася боротьба за острів з самою природою. Сьогодні на острові є тільки прикордонники й декілька місцевих жителів. Між дамбою й островом постійно працює український земснаряд, він заглиблює дно. А море розмиває береги острова й знову зарівнює ями. Побудована росіянами дамба не постраждала – її весь час укріплюють. А територія прикордонної застави, на облаштування якої вже витрачено мільйон долярів, стає не тільки менше, але й нижче рівня моря: острів поступово занурюється у воду. Спостерігати за російською стороною прикордонникам стало складніше: відстань до дамби збільшилася на півкілометра.

Генеральний секретар НАТО висловив співчуття

БРЮСЕЛЬ. – Генеральний секретар НАТО Яап Де Хооп Схефер 22 травня висловив Україні співчуття у зв'язку з трагедією після вибухів на військових складах під Мелітополем. Він сказав, що НАТО задіює спеціяльний фонд, провідним учасником якого є США, з якого Україні виділятимуться кошти для утилізації боєприпасів. Прем'єр-міністер України В. Янукович повідомив, що розслідування причин пожежі та вибухів під Мелітополем триває, і відповідальність нестимуть чільні представники міністерства оборони України.

Предствлено книгу про загибель Г. Ґонґадзе

КИЇВ. – У Верховній Раді України 20 травня напередодні дня народження журналіста Георгія Ґонґадзе було презентовано книгу „Обезголовлений" – про його загибель. Автором книги є громадянин США, журналіст Ярослав Кошів, який зібрав і виклав факти загибелі Г. Ґонґадзе і розслідування його вбивства. Я. Кошів шукав видавців своєї книги в Україні, але видавництва не погоджувалися її друкувати, тому вона вийшла накладом у 3 тис. примірників у США. Виходові книги допомагала Українська республіканська партія „Собор".

Руслана Лижичко – радник В. Януковича

КИЇВ. – Прем'єр-міністер України В. Янукович 29 травня призначив українську співачку Руслану Лижичко, яка стала переможницею музичного конкурсу „Евробачення-2004", своїм радником на громадських засадах. До її обов'язків увійде надання пропозицій щодо проведення фінальної частини „Евробачення-2005" в Україні. „Все, що мені спаде на думку, порадив прем'єр, треба просто пропонувати і втілювати, якщо вистачить сил", – сказала Руслана. Вона висловила переконання, що Україна зможе гідно провести конкурс „Евробачення-2005".

Порушено кримінальну справу проти Ю. Тимошенко

КИЇВ. – Генеральна прокуратура України, розглянувши заяву Володимира Боровка, порушила кримінальну справу відносно Юлії Тимошенко за ознаками спроби давати хабар, повідомила 20 травня пресслужба Генеральної прокуратури України. В. Боровко повідомив, що за його допомоги Юлія Тимошенко намагалась вплинути на рішення суду та звільнити з-під варти звинувачених у вчиненні особливо тяжких злочинів Генадія Тимошенка та Антоніни Болюри, для чого передала В. Боровкові 125 тисяч долярів США і просила передати ці гроші судді. Сама Ю. Тимошенко називає це провокацією. „Я думаю, що проєкт „Боровко" був розроблений в силових структурах України, а Боровко був підісланий зі спеціяльним завданням", – сказала вона.

Загадкова смерть ректора Ужгородського університету

УЖГОРОД. – 24 травня загинув ректор Ужгородського Національного університету д-р Володимир Сливка. Професор В. Сливка помер у реанімації після того, як його знайшли вранці з ножем у грудях та порізаними на руках венами. 61-річний ректор керував університетом протягом 16-ти років і був однією з найвпливовіших і найавторитетніших осіб в області. Академік Академії наук вищої школи, лавреат державної премії України в галузі науки і техніки, а також Заслужений діяч науки і техніки України В. Сливка у своєму оточенні був відомий як твереза і виважена людина, тож самогубства, а саме так називають цей випадок, від нього ніхто не міг очікувати. Правоохоронні органи наразі не дають жодних подробиць цієї смерти.

За повідомленнями інформаційних агентств

Антон Бутейко...

(Закінчення зі стор. 1)

йдемо до влади, то будемо звичайно розвивати стосунки і з Росією і з іншими державами, з якими ми були в СССР, але не в рамках отакого ЄЕП, який передбачає фактично дискримінацію малих у порівнянні з Росією держав".

Фердінанд Павел, експерт Групи німецьких консультантів, що діє в Україні, не погоджується з думками, що ЄЕП має якомога швидше запрацювати як структура, корисна для всіх чотирьох держав, які його уклали. „Спершу йшла мова про договір щодо вільної торгівлі, але стратегія, про яку говорять нині, веде в зовсім іншому напрямку", – вважає Ф. Павел.

– Не можна укладати угоди про щось з однією стороною, наприклад, в рамках ЄЕП, а потім взагалі не звертати на них увагу, і говорити, наприклад, про вступ до СОТ". На думку Ф. Павела, Україна має спрямовувати свої зусилля на розбудову взаємин з ЕС та на вступ до СОТ ще й тому, що взаємини з Росією істотно втратили своє значення як для українського експорту, так і для імпорту. Україна імпортує дедалі більше з ЕС, а у експортній галузі вагомішими стають контакти українських торгових структур з Азією та Близьким Сходом, тобто з ринками, які мають нині найбільший потенціял для зростання, а політика, яка спрямовує Україну до ЄЕП, всього цього не враховує.

Німецький експерт переконаний, що Україна „не зробить крок назад до Росії", якщо після президентських виборів до влади прийде опозиція.

Українська республіканська партія „Собор" заявила, що розцінює цей крок Л. Кучми як черговий вияв зради національних інтересів України. „Ми переконані, що нова українська влада, яка прийде на зміну нинішньому корумпованому режимові після 31 жовтня, неминуче скасує ганебні ялтинські домовлености й зробить все для захисту інтересів України на світових ринках", – говориться у заяві партії.

Директор економічних програм Центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова, д-р Володимир Сіденко сказав під час прямого ефіру Радіо „Свобода", що нічого з ЄЕП не вийде, тому що за своїми характеристиками країни ЄЕП істотно відрізняються за часткою приватної власности, за механізмами державної контролі. Для узгодження цих відмінностей зверху насадять комісію, яка буде нав'язувати всім певну дисципліну.

За матеріялами ЗМІ

Провідники держав-учасників Єдиного економічного простору (ЄЕП) у Форосі, Крим, під час неформальної зустрічі 23 травня. Зліва: Леонід Кучма, Олександер Лукашенко, Нурсултан Назарбаєв і Володимир Путін. *Фото УНІАН*

Померла Рома...

(Закінчення зі стор. 1)

стає постійною громадянкою США, мешканкою Ню-Йорку. Тут вона близько знайомиться із знаменитою артисткою Валентиною Переяславець, яка навчає в американській школі балету в Ню-Йорку. Можливість ґрунтовнішої науки та дружніх взаємин з пріма-балериною дають Ромі Приймі величезний стимул до творчости та новий досвід балетного мистецтва. У 1951–52 роках Рома Прийма танцює також з відомою танцювальною групою Марти Ґрем в Ню-Йорку. Водночас виступає з сольовими концертами в Південній Америці і містах США та Канади.

У 1963 році, маючи 30 років, одружується з відомим співаком (бас-баритон) Юрієм Богачевським і стає матір'ю двох дітей, Анни і Бориса. Від того часу майже зовсім залишає сольові виступи і в 1964 році відкриває перші курси танцю. Від 1979 року їхнім доповненням, яке швидко розвивається у головний вишкіл, є літні курси-табори мистецького танцю, які стають провідною справою цієї особливої артистичної особистости до останніх днів її життя.

Рома Прийма-Богачевька

Саме ці курси і танцювальні табори здобули собі особливу славу та були для молодих танцелюбів школою не лише танцю, але також співжиття, співтовариства, музичних зацікавлень і почуття приналежности до української спільноти. Бути учнем у школі мистецького танцю Роми Прийми-Богачевської стало візитною карткою для молодих українців, сотні яких були учасниками цих курсів, і більшість їх залишалися впродовж довгих років вірними „пані Ромі" та її науці. Постійні учні брали участь у театральних виступах та окремих виставах, деякі стали асистентами своєї вийняткової учительки. Захоплені способом навчання „пані Роми", передавали в її руки вже своїх дітей, залі, в котрих виступали її учні ніколи не світили пусткою, а літні танцювальні табори кожного разу збирали багато охочих. Нема сумніву, що вони й надалі збережуть свій високий авторитет, освячений незабутнім іменем артистки, яку ми хотіли ще довго бачити на сцені після концерту її „Сизокрилих".

Але Господь розпорядився інакше, і з великим жалем українська (й не тільки українська) громада мусіла прийняти звістку, що Рома Прийма-Богачевська, великий майстер танцю, яка зуміла передати любов до нього десяткам і сотням українських юнаків і дівчат, вже не стане перед глядачами на сцені і не кине свій особливий усміх нам усім, що її цінили та взяли навіки у свої серця.

В її світлу пам'ять і на відзначення 40-річчя її творчої праці цієї осені відбудеться великий концерт „Сизокрилих".

Умираючи, „пані Рома" просила дочку, щоб цей концерт доконче відбувся і щоб її учні не лише не залишали ансамблю, але щоб захопили мистецтвом танцю і виховали своїх учнів, а ті – своїх, і щоб український танець ніколи не зійшов зі сцени.

Редакція „Свободи"
Фото: архів „Свободи"

Передання...

(Закінчення зі стор. 1)

Іраку є найголовнішим завданням американського війська в тій країні. Заторкнувши тему відомого скандалу в багдадській тюрмі Абу-Ґраїб, Президент повідомив, що в'язничну систему в Іраку буде докорінним чином змінено, а тюрму Абу-Ґраїб взагалі зруйновано, за згоди нового уряду Іраку. Дж. Буш висловив також переконання, що після передання влади Тимчасовій раді Ірак стане активним учасником у боротьбі зі світовим тероризмом.

Тим часом загроза нових терористичних нападів у світі, зокрема в Америці, набуває все більшої гостроти. 25 травня Том Рідж, секретар Департаменту внутрішньої безпеки, заявив, на підставі нової інформації світової розвідки, що „Аль-Кайда" плянує серію атак на американські міста цього літа.

Під особливою загрозою стоять два міста - Бостон, де в липні відбудеться конвенція Демократичної партії, і Ню-Йорк, куди з'їдуться члени Республіканської партії на свою конвенцію в серпні. 26 травня глава антитерористичної комісії Ради Безпеки ООН Еральдо Мунос сказав, що „Аль-Кайда" залишається діючою організацією, спроможною здійснювати нові криваві напади. За його словами, вона на даний час становить децентралізовану мережу, що об'єднує близько 40 терористичних груп. Напередодні Міжнародний інститут стратегічних досліджень, який базується у Великобританії, заявив, що „Аль-Кайда" у своєму складі нараховує понад 18 тисяч бойовиків і їхня кількість продовжує зростати.

За матеріялами ЗМІ

АМЕРИКА І СВІТ

Росія хоче бути членом СОТ

МОСКВА. – Минулої п'ятниці, 21 травня, в російські столиці відбулася зустріч керівників держави та Европейського союзу – перша від того часу, як ЕС поширився до самих російських кордонів. Президент Володимир Путін висловив певність, що Росія і ЕС повинні бути „рівними партнерами", спроможними знаходити правильні рішення для суперечливих питань. Головним змістом переговорів було прагнення Росії вступити до Світової організації торгівлі. Переговори в цьому напрямі тривають вже шість років, однак досі перешкодами залишаються занадто низькі внутрішні російські ціни на енерґію та енергоносії.

Нещастя на летовищі

ПАРИЖ. – 23 травня на паризькому міжнародному летовищі ім Шарля де Голля впав бетоновий бльок, на якому тримався дах залі очікування пасажирів. Загинуло шестеро осіб. Керівник рятувальних робіт капітан Оран Дібер сказав, що абсолютно незрозуміло, чому стався цей обвал, оскільки будівлю здано в експлуатацію тільки наприкінці 2003 року. Крім шести загиблих є три тяжко поранені і десятки потерпілих.

Результати переговорів про видобуток нафти

АМСТЕРДАМ, Голяндія. – Савдійська Арабія має намір уже в червні збільшити видобуток нафти на 800 тисяч барелів щоденно.Про це повідомив міністер енергетики США Спенсер Абрагам після переговорів з савдійським міністром нафти Алі аль-Наїмі. 21 травня Савдійська Арабія запропонувала усім членам ОПЕК – Організації країн-експортерів нафти – збільшити видобуток нафти, щоб зменшити неймовірно високі ціни за неї. ОПЕК відклала ухвалення рішення з цього питання до конференції в Бейруті, яка має відбутися 3 червня. Міністри фінансів країн „групи семи" у неділю, 23 травня, закликали ОПЕК збільшити видобуток нафти, щоб зменшити риск для світової економіки. 25 травня ціни за нафту на нюйоркській біржі сягнули рекордного рівня – 41 доляра 72 центів за барель. Роздрібні ціни за бензину також зросли – в середньому до 54 центів за 1 літр.

Фільм „Фаренгейт 9/11" – переможець кінофестивалю

ПАРИЖ. – Французька газета „Ліберасьон" пише 25 травня, що рішення присудити найвищу нагороду на Канському кінофестивалі американському кінорежисерові Майклові Мурові за кінострічку „Фаренгейт 9/11" було відверто політичним. „Віддавши Золоту пальмову гілку режисерові , судді, навіть попри те, що вони це відкидають, поставили політику попереду кінематографа... Фільми Мура досить такі жахливі, часто демагогічні і містять необмежені звинувачення", стверджує газета, підкреслюючи при цьому, що у фільмі „Фаренгейт 9/11" Президентові Дж. Бушеві вдалося знайти собі карикатуриста, якого він заслуговує. Австрійська газета „Ді Прессе" також вважає, що рішення канських суддів було політичним: „Мур подає обурення політичним курсом США, але образи, які він показує, вже давно відсутні у провідних засобів масової інформації Америки, зокрема на телебаченні". А швайцарська газета „Темп" пише: „Якщо стрічці „Фаренгейт 9/11" таки вдасться заповнити прогалини в інформаційному просторі США, то Президентові Бушеві є про що турбуватися".

У Парижі зникла картина Пабло Пікассо вартістю 2,5 млн. евро

ПАРИЖ. – На початку минулого тижня, 20 травня, зі сховища мистецьких творів Центру ім. Помпіду зникло, полотно Пабла Пікасса „Натюр Морт а ля Шарлотт", написане в 1929 році. Картина належала музеєві образотворчих мистецтв міста Нансі, але знаходилася в сховищі Центру ім. Помпіду в Парижі. Пікассо називають художником, якого „найбільше крадуть". На його твори ведеться справжнє полювання.

За матеріялами ЗМІ

Дж. Буш-старший знову відвідав Київ

41-ий Президент США Джордж Буш-старший, (зліва) з Віктором Пінчуком на Михайлівській площі Києва. *Фото УНІАН*

КИЇВ. 20-21 травня в столиці України перебував з приватною візитою на запрошення компанії „Інтерпайп", яку очолює зять Президента України Л. Кучми – Віктор Пінчук, колишній Президент США Джордж Буш-старший. Він зустрівся з Президентом України та провідними політиками, виступив перед студентами та науковцями Київського університету. Це була друга візита Дж. Буша-старшого до України. Перша відбулася у серпні 1991 року, коли у виступі перед Верховною Радою він радив Україні на займатися „самогубством націоналізму" і підписати новий „союзний договір". Вільям Сефайр у своїй колонці для „Ню-Йорк Таймсу" назвав тодішнього Президента США боягузом. Саме від В. Сефайра пішла назва цього бездарного виступу Дж. Буша-старшого – „Chicken Kiev Speech". Через три тижні після цього Україна проголосила свою незалежність.

Л. Кучма і Дж. Буш під час зустрічі 21 травня обговорили нинішній стан двосторонніх українсько-американських взаємин, широке коло актуальних питань міжнародної політики. Джордж Буш старший сказав, що його син, який тепер очолює адміністрацію у Вашинґтоні, вдячний за участь України в міжнародній антитерористичній кампанії під проводом США. Виступаючи в Київському університеті, Дж. Буш зауважив, що Л. Кучма протистоїть закликам вивести українське військо з очолюваної американцями коаліції в Іраку. Він також говорив про важливість проведення справедливих виборів восени в Україні. Дж. Буш-старший зустрівся також з провідниками української опозиції – Віктором Ющенком, Олександром Морозом та Юлією Тимошенко. Подаємо коментарі міжнародних оглядачів щодо візити Дж. Буша старшого в Києві.

Анастасія Зануда,
Радіо „Свобода":

Попередній гість зі США Збігнєв Бжезинський, який перебував у Києві минулого тижня, заявляв, що Дж. Бушу-старшому буде корисно подивитися на ті зміни, що відбулися в Україні за 13 років, з часу його попередньої візити. Вперше батько чинного президента США, 79-річний Джордж Буш побував в Україні у 1991 році, якраз напередодні розпаду Радянського Союзу. У своїй промові у Верховній Раді тодішній американський президент закликав Україну не відокремлюватися від СССР і Росії. Нинішня його подорож до Европи присвячена збиранню коштів для президентської кампанії сина.

Сергій Толстов, директор Інституту політичної аналітики та міжнародних досліджень, вввважає, що візиту можна пов'язувати із членством Віктора Пінчука у Міжнародній антикризовій групі – організації, що підтримує неофіційні контакти між впливовими міжнародними діячами у відставці та відомими аналітиками. На офіційному сайті цієї організації В. Пінчука згадано і як спонзора, і як радника групи, яку очолює колишній президент Фінляндії Марті Ахтісаарі, а до керівних органів залучені такі особи, як Збігнєв Бжезінський, Джордж Сорос, Джордж Робертсон та Михайло Ходорковський.

Данило Побут,
„Українська правда":

Джордж Буш-старший має великий талант залишати всіх задоволеними від спілкування з собою. Він дуже активний, жартує, і навіть змушує декого брати його за взірець. „Непогано для його 80 років", – сказав про нього В. Ющенко, якому сподобалося, що Дж. Буш збирається відзначити ювілей стрибком із парашутом. В. Ющенко, Ю. Тимошенко і О. Мороз розмовляли з гостем майже півтори години, хоча спочатку плянувалася зустріч тривалістю 10 хвилин. Дж. Буш був не дуже обізнаний з проблемами, з якими має справу опозиція в Україні, тому трійці довелося розповісти йому про стан справ у вітчизняній політиці.

Дж. Буш їх уважно вислухав, а у відповідь сказав: „Тільки не голосуйте за виведення військ із Іраку". Виявив задоволенння зустріччю з Дж. Бушем і Л. Кучма: його зустріч з Президентом США у Стамбулі майже ґарантована і це стало відомо ще навіть до теплого прийняття на українській землі американського діяча. Таким чином, практично розв'язано одне із найголовніших питань – ґарантії безпеки Л. Кучми з боку США, якщо Дж. Буш-молодший переможе на виборах.

Але найбільше задоволений візитою В. Пінчук. Коли він був скромним інженером трубних справ, то не міг й уявити, що прийматиме у себе як гостя найвпливовішу на той час людину світу. В. Пінчук в університеті стояв поруч з трибуною і зачитував запитання від студентської авдиторії. При цьому гострі питання про сучасне українське буття обминули Дж. Буша. Сама промова Дж. Буша в університеті була його виправданням за виступ у серпні 1991 року, коли він закликав українців не піддаватися на сепаратизм, а залишатися в єдиній радянській хаті. Виявилося, Дж. Буша тоді неправильно зрозуміли, він лише намагався заявити підтримку США тим, хто „розширяв кордони свободи" і „застерігав Москву не робити кроків проти української незалежності".

За матеріялами ЗМІ

ВИБОРИ – 2004 В УКРАЇНІ

30 жовтня в Україні відбудуться чергові вибори Президента, від яких чекають радикальних змін у державному будівництві, розвитку демократії, здійсненні економічних реформ, поліпшенні життя народу. Редакція „Свободи" плянує познайомити читачів з офіційними канидатами на високу посаду. Представлення Віктора Ющенка підготовував заступник директора Агентства моделювання ситуацій (Київ) Олексій Голобуцький (подаємо зі скороченнями).

КАНДИДАТИ В ПРЕЗИДЕНТИ УКРАЇНИ

Віктор Ющенко

Віктор Ющенко
Фото: архів „Свободи"

Характер кандидата

Віктор Ющенко народився 23 лютого 1954 року в с. Хоружівці Недригайлівського району Сумської области. Закінчив Тернопільський фінансово-економічний інститут зі спеціяльности „Бухгалтерський облік у сільському господарстві", працював заступником головного бухгалтера колгоспу в Івано-Франківській області, після чого служив у війську і після звільнення в запас у 1976 році працював економістом, головою відділення Державного банку на Сумщині, заступником керівника управління кредитування сільського господарства Українського республіканського відділення Державного банку СССР у Києві, керівником плянового-економічного управління Агропромбанку СССР у Києві.

Січень 1993 – грудень 1999 року – голова правління Національного банку України, грудень 1999 – квітень 2001 року – прем'єр-міністер України. Пішов у відставку під тиском як лівої опозиції, так і олігархічних угруповань, пов'язаних з оточенням Л. Кучми. У липні 2001 року почав формування бльоку „Наша Україна", у 2002 році обраний до Верховної Ради за списком „Нашої України". Одружений вдруге. Перша дружина – Світлана Колесник, односельчанка (шлюб тривав до другої половини 1980-их, коли В. Ющенко переїхав до Києва), вона народила йому двох дітей: Віталіну (1980 р.) та Андрія (1985 р.). Друга дружина – Катерина Чумаченко, народила йому трьох дітей: Софію (1999 р.), Христину (2000 р.) та Тараса (2004 р.).

За час праці в уряді домігся високої особистої популярности у населення і станом на весну 2004 р. є найпопулярнішим політиком України. Він нікому нічого не обіцяв і не обіцяє, але аналітики передбачають, з ким він міг би розрахуватись за підтримку або досягти компромісу. Але особисто В. Ющенко нічим себе не зв'язує. Десять політичних партій, що створили бльок „Наша Україна" можуть пред'явити за підтримку відчутний рахунок і він втратить певну частку голосів, але позиції В. Ющенка серед великого та середнього підприємництва можуть помітно зміцніти, оскільки підприємництву за президенства В. Ющенка нічого особливо спустошливого не загрожувало б. Це, однак, не виключає певної міри врахування Президентом В. Ющенком інтересів його політичних союзників при розподілі владних повноважень. Щоправда, лише тією мірою, якою це слугуватиме інтересам політики В. Ющенка.

Сьогодні В. Ющенко надзвичайно чутливий до того, чи відповідає конкретна особа його уявленню про партнера (підлеглого, друга), яким він має бути. За приходу В. Ющенка до влади його соратники виявлять, що він їм так нічого конкретного і не пообіцяв, тож вони залишаються на рівних умовах із суперниками, котрі теж виявлять, що не все так погано, і далеко не всі владні посади розподілено завчасно між „ющенківцями". Зрештою, з'ясується, що фактично „ющенківців" немає в принципі для самого В. Ющенка. Для самого В. Ющенка „політичного імунітету" або вічної дружби (чи навіть партнерства, хоча водночас і ворожнечі) просто не існує, що не заважає йому відстоювати членів своєї команди. Для В. Ющенка всі – рівні, тож формувати вертикаль влади він буде, виходячи зі своїх інтересів, інтересів справи, але аж ніяк не з інтересів тих, хто тримався його, розраховуючи на відповідні дивіденди.

Кадровий резерв В. Ющенка

Якщо не враховувати можливих політичних компромісів, владний розклад (реалізований силами виключно самої „НУ") за Президента В. Ющенка виглядатиме наступним чином.

Адміністрація Президента В. Ющенка залишить за собою серйозні важелі впливу. Сьогодні з оточення В. Ющенка називають двох найвірогідніших кандидатів на посаду керівника Адміністрації – Романа Безсмертного та Олега Рибачука. Більше шансів зайняти цю посаду має нинішній керівник штабу та колишній постійний представник Президента Л. Кучми у ВР Роман Безсмертний. Олег Рибачук за прем'єр-міністра В. Ющенка очолював Службу прем'єр-міністра – аналог апарату Кабінету міністрів. Також можна очікувати прихід до Адміністрації Президента ще одного зі заступників керівника штабу бльоку, Ігоря Гриніва. Цілком ймовірна його праця на посаді заступника голови Адміністрації. Фракція бльоку „Наша Україна" у Верховній Раді ще у 2002 році, під час розподілу комітетів, отримала найбільшу кількість керівних посад у них. Після перемоги В. Ющенка знов відбудеться перерозподіл керівних посад та комітетів парламенту. Йтиме мова про зміну керівництва ВР. І тут можливі будь-які варіянти. Швидше за все, не втратить своїх позицій О. Зінченко, цілком ймовірним може стати збереження позицій А. Мартинюка. А от посада голови Верховної Ради буде розігруватися окремо: незважаючи на нинішню певну льояльність В. Литвина до опозиції, можна очікувати, що саме цією посадою В. Ющенко захоче здобути прихильність О. Мороза (якщо союз СПУ та СДПУ(о) не набуде явних та хронічних рис). Також не слід забувати про політичні амбіції І. Плюща – одного з найавторитетніших членів бльоку „НУ".

На посаду прем'єр-міністра зможуть претендувати Юлія Тимошенко, Юрій Єхануров і Петро Порошенко. Найбільш ймовірним віце-прем'єром з економічних питань виглядає колишній віце-прем'єр в урядах Л. Кучми та П. Лазаренка – Віктор Пинзеник.

Питаннями европейської інтеграції в першому уряді Президента В. Ющенка можуть зайнятися Ігор Осташ, Роман Зварич, Сергій Головатий. Проте найбільш імовірно, що Міністерство закордонних справ України знов очолить Борис Тарасюк. Боротьба точитиметься за вплив на інформаційні ресурси. Тут однозначним провідником виступає Микола Томенко, але призначення його головою Держкомінформполітики виглядає суттєвим обмеженням його потенціялу, тому в це крісло може повернутися Іван Драч. Гуманітарні питання у новому Кабміні швидше за все вкотре візьметься вирішувати Микола Жулинський (це може бути як посада віце-прем'єра, так і посада міністра освіти). Найбільш ймовірною кандидатурою на посаду міністра освіти є Ігор Юхновський. Цілком ймовірне повернення на посаду міністра культури і мистецтв Богдана Ступки, хоча власний резерв „НУ" також досить широкий – Оксана Білозір, Лесь Танюк. Державний комітет у справах національностей та міграції можуть очолити Мустафа Джемілєв або Рефат Чубаров.

Силовий блок „ющенківцям" буде важко модернізувати, але цю спробу команда В. Ющенка зробить. Головою СБУ може стати Олександер Скіпальський, питаннями оборони може зайнятися вже забутий Костянтин Морозов, а також депутат від „Нашої України" Георгій Манчуленко. На посаду міністра внутрішніх справ можуть претендувати як Ю. Кармазін, так і правники на зразок І. Осташа, Р. Зварича та інші.

Можна очікувати появи значної кількости нових прізвищ в органах регіональної влади. Можливо, будуть спроби домовитися про певну паритетність при призначенні керівників областей з „донецькими" (Р. Ахметовим - Ю. Звягільським у регіоні Донецьк - Луганськ; з групою В. Пінчука на Дніпропетровщині; з групою О. Ярославського - Д. Сандлера при призначенні керівників Харківщини. Можна не сумніватися, що захід України, Закарпаття, Одеса, Волинь не побачать нових прізвищ – все це будуть люди, які представлені сьогодні у списку фракції (В. Балога, Е. Гурвіц, В. Бондар та інші).

Загалом, перемога В. Ющенка на президентських виборах 2004 року буде не меншим випробуванням для єдности бльоку „Наша Україна", ніж можлива його поразка. Цілком очевидним є бажання кадрового резерву бльоку отримати всю повноту влади. У той же час, перший уряд, зформований В. Ющенком-президентом, має бути не лише відповідальним, але й яскравим за своїм складом. За таких умов досить небагато шансів залишається для політичних попутників В. Ющенка на цьому етапі – БЮТ та СПУ.

В. Ющенко на посаді Президента

Радикальних рішень можна очікувати від Президента В. Ющенка стосовно передусім внутрішньоекономічної сфери. Проте у нього не буде єдиної команди економістів. Вже сьогодні політичні партії, члени бльоку „Наша Україна", представляють подекуди діяметрально протилежні економічні концепції розвитку України – від жорсткого монетаризму (таким є сам В.Ющенко, а також В. Пинзеник), до значно поміркованішої економічної моделі (прихильниками якої є Ю. Єхануров та П. Порошенко). Окремо слід розглядати питання перегляду результатів приватизації.

Значно обережніше В. Ющенко підходитиме до зовнішньої економіки та відповідних міждержавних домовленостей. Навіть якщо його міцно притисне парламент, уряд та окремі фінансово-промислові групи стосовно домовленостей в межах ЄЕП, він не рубатиме з плеча і обере швидше політику часткових, компромісних, поступових рішень. Обов'язково В. Ющенко спробує „перетрусити" силові відомства, прискорить, якщо не форсуватиме, армійську реформу, посилить зв'язки з державами НАТО та цією структурою в цілому. Те ж стосується і ЕС.

Перегляне приватизаційні справи ключових підприємств на предмет зменшення безпосередньої залежности від Росії. Проте перегляд буде дуже диференційованим – навряд чи В. Ющенко прямо скаже „ні" котромусь із російських власників. Швидше, буде довгий турнір з наступами і відступами, результатом якого стане обмеження деяких можливостей російської сторони, що, однак, буде достатнім для того, аби зробити українського Президента (а не Кремль) ключовою фігурою у вирішенні всіх питань стосовно вітчизняної економіки та її взаємодії з іншими національними економіками.

Зміниться на краще ситуація зі свободою слова. Відбудеться черговий стрибок у розвитку вітчизняних телекомунікацій, також і через самоусування держави як тотального контролера цієї сфери. Збільшиться кількість та якість (на користь довготермінових та таких, що спрямовані у наукоємкі галузі) чужоземних інвестицій. Знову почнеться поступове дистанціювання від Росії на користь міждержавних стосунків як „закордон із

(Закінчення на стор. 18)

Україна і Грузія - спільність долі

4 січня 2004 року майже одноголосно президентом Грузії був обраний 36-річний правник Михаїл Саакашвілі, який ще до обрання виявляв наміри рішучого зближення Грузії з Україною, а на посаді президента почав здійснювати ці наміри. Цьому сприяла та обставина, що президент Грузії у 1992 році з відзнакою закінчив Київский університет в галузі міжнародного права, добре володіє українською мовою, має приятелів серед урядової еліти Києва. Але головна обставина – велика спільність становища і цілей обох країн. Обидві прагнуть вступити до Европейської спільноти, причому Грузія щодо НАТО може випередити Україну. Але самостійне зближення з Европою для обох країн утруднене складним станом економіки. Обидвом потрібна політична і економічна підтримка. Україна спробувала спертися на підтримку Росії, але зіткнення національних інтересів і різні маштаби економіки роблять сумнівним взаємопідтримку цих держав. Україна і Грузія є транзитними країнами для світового ринку енерґоносіїв і в цій площині змушені протистояти Росії, яка прагне повної контролі своїх енерґоресурсів. Також Україні і Грузії вигідніше спільно використовувати ресурси Чорного моря. Обидві держави мають чудові можливості спільного розвитку міжнародного туризму. Отже, налагодження міцних партнерських зв'язків вигідне для обох країн, оскільки їхній розвиток йде паралельно, хоча різниться черґуванням успішних і неуспішних кроків. Україна досягла стабільности в економіці, її зовнішні економічні інтереси пропорційно поділені між Евросоюзом, Росією і рештою світу, формується національний капітал і середня кляса виробників, поступово поліпшується добробут народу. Грузія в цьому істотно відстала від України, але, на відміну від неї, набула провідника, якого підтримує практично усе населення. Новому президентові Грузії вдалося знайти оптимальне вирішення проблеми корупції, яка в Україні стала на всіх рівнях причиною безперевної політичної кризи. Ще у вересні 2002 року М. Саакашвілі пішов у відставку з посади міністра юстиції, коли не було прийнято його вимогу конфіскувати незаконно нажите майно, і оприлюднив прізвища корупціонерів на високих посадах. З іншого боку Україна успішно уникає відвертих проявів сепаратизму і національної ворожнечі, тоді як в Грузії, не без участи Росії, не вдалося уникнути збройних конфліктів. Росія з її імперськими амбіціями і зверхнім ставленням до колишніх республік СССР протистоїть обом державам.

За таких обставин Київ і Тбілісі усвідомлюють, що краще жити в єдності двом середнім державам, ніж шукати прихистку у заможного, але не вельми порядного сусіда. У взаєминах з Росією Україна і Грузія не такі вже безпорадні: обидві країни стали вузькими каналами, через які йде вагомий потік товарів з Росії до Европи, Америки і Африки. Вдало комбінуючи взаємодію з управління цими каналами, Україна і Грузія можуть виграти у протистоянні з Росією. Київська аґенція моделювання ситуацій, яка вивчає взаємини двох держав, вважає, що для економіки Грузії не має принципового значення, хто стане президентом України, але в політиці питання складніше, і М. Саакашвілі волів би мати справу з українським партнером, спрямованим на демократичні перетворення.

Варто заохочувати також українську діяспору в Грузії до сприяння процесам зближення двох країн.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про курйози сьогоднішнього дня

Травень-червень – це тут, на американській землі, час святкувань закінчення навчальних років у школах, славних „ґрадуацій", з усіми традиційними обрядами, в тому числі родинними, бо свято це – в рівній мірі шкільне, громадське і родинне.

Ось недавно довелося мені, як членові родини, бути на одній з тих ґрадуацій, і це „свято" спонукало мене до певних думок та порівнянь. Розуміється, як це є у звичаї, ґрадуантка отримала подарунки різного характеру. Між ними зворушив мене той, що вона отримала від мами, і саме він навіяв відповідні думки. Подарунком була книга споминів прабабуні нашої ґрадуантки, у яких їхня власниця, тобто мама ґрадуантки, написала призначення: „Спогади сильної жінки – для сильної дівчини".

Справді, не було сумніву у логіці цього напису, з уваги на вибір звання і нової науки молодої дівчини. Він, однак, поруч із радістю мати у родині сильну вдачею та знанням „ґрадуантку", змусив мене до споминів і порівнянь з життя двох недалеких від себе, а все ж дуже різних поколінь.

Переглядаючи ці так добре мені відомі, але вже призабуті спомини „сильної жінки", якою була моя мати, мені стали перед очима усі ці курйози сьогодення, які навіть у декого з сучасників викликають застереження.

От хоча б вже починаючи від самої святкової церемонії роздавання дипломів ґрадуантам. Зі здивуванням споглядала я на деяких ґрадуантів, що у своїх святкових „тоґах" ішли отримувати дипломи від своїх професорів... несучи на руках немовлятка, а то і дво-трирічні дитятка. Чи це не відбирає дещо почуття святочности і значення цієї церемонії, що призначена для юних людей?

Але це, принаймні, природний доказ природного життя. А ось у день цього великого свята для сотень молодих людей, „Нью-Йорк Таймс", а за ним інша американська преса, подав довгий опис інакшої церемонії у штаті Масачусетс – одруження десятків молодих людей цієї самої статі. Чи ж це не курйоз, що ці неприродні сполуки стали вже признані та щораз більше поширені? Не можна було також знайти здивування чи обурення на обличчях звичайних мешканців США, коли після святочної церемонії ґрадуації двоє ґрадуантів цієї самої статті палко цілувалися на вулиці.

Коли сотні молодих американських громадян святкували закінчення своєї науки, їхні однолітки в Іраку зі зброєю у руках стоять на сторожі – чого? Американської держави, моральної сили Заходу, демократії? А в ім'я чого деякі із них і то – о диво! – також жінки садистично мучили іракських політичних в'язнів у тюрмах у 2004 році? Чи сильні жінки минулого могли б це зрозуміти та схваляти? А чи можемо схвалити це ми?

Здається що поняття моральної сили дуже змінилися впродовж останнього часу, як і зрозуміння того, що правильне, а що ні. Чи змінилися вони на користь – маю сумніви, але у цих дивних часах, в яких живемо, усе зміняється дуже скоро та дуже сильно. А нам, що живемо на пограниччі епох, треба старатися зрозуміти усі дивовижі та усі нові сили, які опановують сьогоднішнє життя, і які сьогоднішнім молодим сильним одиницям є немов оправдані та самозрозумілі.

О–КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Співпраця йде на добро України

Від імені Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці маю приємність висловити подяку і признання за постійну співпрацю, яку редакція „Свободи" виявляє для нашого Товариства в інформаційній галузі. Завдяки цій співпраці українська громада за останній рік довідалася більше про діяльність НТШ і наших науковців, як коли-небудь в історії.

Згадаю тільки найважливіші наші публікації у „Свободі": спеціяльний випуск про НТШ 24 жовтня 2003 р.; цикл наших статтей про Переяславський проєкт НТШ-А – 6 лютого 2004 р.; недавні окремі статті про видатних науковців, членів НТШ-а, докторів Михайла Цегельського і Володимира Петришина; майже щомісячні науково-популярні колонки, призначені для загального читача; репортажі Ольги Кузьмович про події в НТШ-А.

Наукова, видавнича, стипендійна та інформаційна діяльність НТШ-А далеко не обмежується до Північно-американського континенту, а навпаки, спрямована, передусім, на поміч Україні. Тому „Свобода", надаючи нам форум для оприлюднення інформації, тим самим також допомагає Україні.

Ми певні, що редакція „Свободи" й надалі продовжуватиме співпрацю з нашим Товариством для добра української громади та української справи по обидва боки океану.

Д-р Орест Попович,
заступник голови НТШ-А,
Ню-Йорк

Альманах-2004 – вартісна книга

Дозвольте сказати кілька слів про зміст вартісної книги, якою став Альманах-2004. Доцільним є розміщення статтей в окремих розділах. Це дає можливість вибору теми, яка найбільше цікавить читача. Тут – історія, література, поезія, здобутки науки, медичні поради, життя і творчість визнаних українців, про яких не сміємо забувати. Статті переважно короткі, легко і доступно подані.

Я з приємністю прочитав статті в розділі „Економічні лекції", зокрема про творчість „батька політекономії" Адама Смита, якому я багато місця присвятив в моїй дисертації з економічних доктрин – понад 50 років тому.

Признання і подяка належиться редакторові за складення одного з кращих річників УНСоюзу, за бездоганну літературну мову, не враховуючи „друкарських чортиків".

Бажаю успіхів у вашій нелегкій праці.

Роман Ричок,
Мейплвуд, Н. Дж.

Усе село хоче читати „Свободу"

Ліна Гаврилів з української редакції „RCI" постійно висилала мені „Свободу", і читало її усе село. А воно славне, засноване ще у 1015 році дружинниками київського князя Святослава. У самому селі є меморіял героїв УПА, де поховано майже півтори тисячі борців за волю України.

Уряд Канади скоротив колектив української редакції „RCI", і тому нам доведеться залишитися без „Свободи". А може, хтось подарує передплату газети, тому що ми, на жаль, бідні? Моя адреса: Юрій Микольський, вул. Січових Стрільців 2, с. Славське, Сколівський р-н, Львівська обл., 82660 Ukraine.

Юрій Микольський,
с. Славське, Львівської обл.

Наша ціль – звеличувати Україну

Фундація імені Григорія Нудьги започаткувала акцію „Возвеличимо Україну" – для висвітлення і пропаганди історичних і культурних здобутків України, її кращих синів серед народів світу. Видаємо й розсилаємо книги по Україні і діяспорі. Вже видали книгу Григорія Нудьги „Козак, філософ, поет" – про автора всесвітньо відомої пісні „Їхав козак за Дунай" Семена Климовського, і розіслали її по бібліотеках. За нашим клопотанням обласна влада Кіровоградщини встановила пам'ятний знак на козацькій могилі, започатковано проведення на Покрови конкурсу козацької пісні імені Семена Климовського.

В цьому році фундація плянує видати книгу Григорія Нудьги „Україна – республіка козаків". Книга містить документальні свідчення сучасників про Україну XVI–XVIII., повний текст Конституції України 1710 року, нарис про листування запорожців з турецьким султаном. З огляду на обмежений наклад, через відсутність коштів книга буде розсилатися в основному по бібліотеках Запорізького краю – Запорізької, Дніпропетровської і Херсонської областей. Окрім того, ми комплектуємо україномовною літературою бібліотеки шкіл-інтернатів Миколаївської області: Миколаївської обласної школи-інтернат ч.5 для дітей-сиріт; Широколанівської спеціяльної школи-інтернат Веселинівського району; Очаківської школи-інтернат для дітей-сиріт; Новопетрівської школи-інтернат Снігурівського району. Звертаючись до вашого серця і розуму, просимо підтримати як саму акцію „Возвеличимо Україну", так і конкретні наші проєкти.

Наша адреса: а/с 8736. м. Львів 79020, Україна. Тел.: (380) 322-93-66-46, тел./факс (380) 322-52-36-28.

Анатолій Бурдейний,
Львів

З думкою про українську громаду

Щирим вболіванням за наше громадське життя сповнено чимало листів до редакції. Давній читач „Свободи" **Кастусь Якуб** з Трентону, Н. Дж., пише про те, що невелика група видає тут відразу два маленьких українсько-білоруських часописи – „Українська християнська родина" і „Українська бувальщина". В другому з них варто було б вміщувати спогади про пережите в Україні, щоб зберегти цю історію в народному сприйнятті для наступних поколінь. Адреса Костянтина Якуба: *605 Second St., Trenton, NJ 08611-3301.*

Лука Костелина з Чикаго надіслав докладний опис зустрічі місцевої громади з чемпіоном світу з боксу Віталієм Кличком, але, на жаль, вже після того, як розповідь про це іншого автора була готова до друку. Дякуємо!

Про братів Кличків пише **Йосип Урста** з Філядельфії, який не погоджується з критичним тоном повідомлення про поразку Володимира Кличка, вміщеного у „Свободі" 16 квітня. З цього приводу він пише: „Кличків можуть критикувати тільки самі Клички. І про братів можна писати або щось гарне, або нічого. Вони своє слово вже сказали, а нам всім дай Боже підтримати їх клич".

Президент Організації оборони Лемківщини у США **Зенон Галькевич** з Тінеку, Н. Дж., переслав копію листа цієї організації до президента Польщі Олександра Кваснєвського, в якому викладено вимогу визнати акцію „Вісла" злочином тодішнього прокомуністичного уряду держави проти українського населення Польщі, з відшкодуванням фізичних і моральних збитків.

Звернення ряду громадських організацій Запорізької области до уряду України з протестом проти проведення „Собору славянських народів", що має стати відзначенням 350-річчя Переяславської угоди, надіслала з Венісу, Фльорида, проф. **Віра Боднарук**.

З Києва написав **Сергій Брунь** про те, що міська оранізація українських націоналістів стривожена утискуванням демократичної преси і втручанням Росії в справу українізації телерадіомовлення в Україні.

Осип Серафин з дружиною Анною дякують за Альманах -2004, особливо редакторові П. Частові за працю над цим виданням.

Діма Комілевська з Ню-Йорку у листі до редакції висловила незадоволення тим, що при опублікуванні її вірша „Молитва за Григорія" з посвятою Григорієві Китастому (ч. 19) не була вміщена довідка про те, ким був Г. Китастий. „Добре було б, щоб і сама „Свобода" від себе згадала про життя і творчість св. п. Григорія Китастого. Це був би вияв пошани до наших мистців", – пропонує Д. Комілевська.

Олександра Д. Кочман з Чикаґо, Іл., уточнює, що в списку пожертв на пресовий фонд „Свободи" (ч. 17) її прізвище подано як Кохман, а „ch" має читатися як „x", тож правильно – Кочман.

Запрошуємо до рідного села на свято!

У сивій давнині століть благословилось на життя, працю і розквіт наше невеличке поселення Путятинці, околиця стародавнього Рогатина. Еміґранти з України ніколи не забували рідної землі. Ми пам'ятаємо щедрість допомогових комітетів в Рочестері, які зібрали і надіслали кошти для будівництва сільської читальні в 1934 році і два пакунки для церкви в 1958 році. В недавньому часі надіслані кошти на будівництво спортової залі в сільській школі. Громада села доручила мені через газету „Свобода" звернутись до всіх наших земляків за кордоном і запросити їх приїхати 11 липня до села, щоб разом відсвяткувати 570-річчя села Путятинці.

Ігор Андрієвський,
сільський голова,
с. Путятинці,

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Засідання Екзекутиви УНСоюзу

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 26 березня у приміщенні Головної канцелярії УНСоюзу відбулося засідання Екзекутивного комітету Українського Народного Союзу. У ньому взяли участь усі члени Екзекутивного комітету: Стефан Качарай – президент, Марта Лиско – перший заступник президента, Евген Іванців – другий заступник президента, Алберт Качковський – директор для Канади, Христина Є. Козак – Головний секретар і Рома Лісович – касир. На засіданні був також присутній член Контрольної комісії УНСоюзу Ярослав Завійський.

Президент Стефан Качарай, починаючи звітування, подав підсумки праці УНСоюзу за рік – до 31 грудня 2003 року. Рік 2003-ій позначився позитивами і неґативами. Неґативні новини: чисті видатки УНСоюзу зі забезпеченевої діяльности становлять суму до 46.000 дол., і ця сума не включає коштів братських послуг УНСоюзу. Позитивні новини: резерва УНСоюзу зросла на 463.000 дол. На жаль, зріст резерви не спричинений забезпеченевими діями, тільки покращанням вартости канадського доляра та незначним пожвавленням біржі. Щоб збільшити резерву з діяльности УНСоюзу, негайною відповіддю для наших відділових секретарів, організаторів і професійних продавців має бути **продаж, продаж, продаж**. УНСоюз мусить бути активний у продажі життєвого забезпечення і пенсійних грамот, бо без успішної забезпеченевої діяльности не збереже свого існування.

УНСоюз, як братська установа, уділяє своїм членам різноманітні послуги. Нижченаведені кошти послуг за звітовий період до кінця грудня 2003 року:

Фінансова допомога Союзівці – 388,000 дол.

Фінансова допомога обидвом газетам – 180,000 дол.

Вкладки 79-літнім членам – 122,000 діл.

Стипендії – 20,000 дол.

Загальні витрати на братські послуги – 710,000 дол.

Корпорація дому УНСоюзу за цей звітовий період виказує прибуток у сумі 211,000 дол. Союзівка у цьому звітовому періоді має деякі поліпшення. 2002 рік, у порівнянні з 2003 роком, виказував чистий недобір 721,000 дол., тоді як до кінця грудня 2003 року чистий недобір Союзівки становив 388,000 дол. Позитивним чинником Союзівки було збільшення прибутку з винайму кімнат з 388,000 до кінця грудня 2002 року – до 490,000 дол. до кінця грудня 2003 року, а це понад 102,000 дол. (26 відсотків). Союзівка як братський привілей і культурний центр громади потребує значної підтримки загалу, щоб стати на власних силах.

УНСоюз просувається у правильному напрямі, але все ж таки ми мусимо працювати ще краще. Головне, що ми мусимо діяти краще, ніж у минулому році. Якщо ми це осягнемо, УНСоюз зможе забезпечити своїх членів і українську громаду послугами і вигодами, які він постачав у минулому, і новими у майбутньому. Однак ми мусимо **продавати, продавати, продавати**!

Видання УНСоюзу „Свобода" і „The Ukrainian Weekly" також покращали свій фінансовий стан. Порівнюючи кінець 2002 року зі звітовим періодом до кінця грудня 2003 року, обидві газети збільшили свій чистий прихід на 72,000 дол. Це поліпшення становить 28 відс. Незважаючи на це, недобір все ще високий. Обидва видання втратили певну кількість передплатників. „Свобода" втратила 291 передплатника, або 4.3 відс. і „The Ukrainian Weekly" – 114 передплатників, або 1.8 відс. До кінця 2002 року „Свобода" втратила 5.4 відс. своїх передплатників і „The Ukrainian Weekly" – 4,51 відс. передплатників. Тенденція втрати передплатників повільно меншає, але щоб забезпечити існування обидвох газет, передплати мусять зрости.

УНСоюз отримав листа з проханням про резиґнацію (чинну негайно) від члена Головного уряду Варки Бачинської. Згідно з Конвенцією УНСоюзу 2002 року і за числом отриманих голосів, Ґльорія Горбата, секретар 414-го Відділу УНС з Округи Конектикат, замінить місце Варки Бачинської в Головному уряді УНСоюзу. Вітаємо Ґльорію! Водночас висловлюємо подяку В. Бачинській за усі роки праці для УНСоюзу. Варка Бачинська працювала в Головній канцелярії УНСоюзу ще перед обранням її на радну Головного уряду. Вона є також секретарем 184-го Відділу УНСоюзу та головою Нюйоркської округи, і на цих позиціях залишається надалі. Ми глибоко вдячні їй за довголітній вклад праці, за самовідданість, дбайливість і посвяту, яку вона виявила, працюючи для Українського Народного Союзу.

Марта Лиско, перший заступник президента, звітувала про її працю з Посольством України у Вашінґтоні і Союзівкою у справі влаштування „вікенду", призначеного для батьків, що усиновили дітей з України, який заплянований на 18–20 червня цього року на Союзівці. УНСоюз спільно з Посольством України спонзорують цей захід уперше. Союзівка, оселя УНСоюзу, гоститиме під час цього українського „вікенду" родини дітей, усиновлених з України. Метою влаштування такого „вікенду" є ознайомити батьків цих дітей з культурою і спадщиною України, щоб вони могли передати своїм дітям багатство українських традицій. Також показати батькам Союзівку як осередок культурного і товариського життя, де влітку відбуваються різноманітні табори для дітей і молоді, всякі заходи для їхніх батьків і загалу, як символ українського життя в Америці.

УНСоюз, як установа продажу забезпечення, завжди підтримував професійних продавців, проголошуючи їх в обидвох наших виданнях. Було пропоновано не проголошувати ім'я професійного продавця, якщо він протягом цілого року не придбав ані одного члена.

Евген Іванців, другий заступник президента, говорив про важливість членства в УНСоюзі. Найважливіша справа для УНСоюзу – це потреба збільшити членство, затримати існуюче членство та збільшити в громадах братську діяльність.

Особливою прикметою УНСоюзу, в порівнянні з комерційними забезпеченевими установами, є факт, що ми є братською установою. Як братські установі нам необхідно, щоб Округи і відділи проводили відповідну діяльність. Тільки через братську і громадську діяльність можна поповнити ряди членства. Громадська діяльність приваблює людей, зацікавлених у громадському житті. Завдяки різним братським привілеям, які пропонує УНСоюз, ця установа стає більш привабливою для можливих членів.

Алберт Качковський, директор для Канади, звітував про зустріч, яку він відбув з Округою в Торонто, і з секретарями. Темою дискусії були події з минулого УНСоюзу у Торонто і шлях до організування нових членів, що, вважається, є закликом до українського патріотизму. Торонто, яке згуртовує велике число канадських членів, є важливим чинником вирішального успіху у Канаді.

Христина Є. Козак, Головний секретар, поінформувала про збільшення продажу забезпечень на 286 грамот, з річними вкладками на 200,297 дол. Це збільшення само по собі не є надзвичайним, бо зростання повинно досягати щонайменше 70 відс. Тому, власне, президент Стефан Качарай і ствердив, що відділові секретарі, організатори і професійні продавці мусять **продавати, продавати, продавати**. Відділи УНСоюзу осягнули тільки 31 відс. ними усталеної квоти. І на жаль, з усіх 222 секретарів (до кінця грудня 2003 року) 53 секретарі протягом останніх шести років не придбали ані одного члена. З огляду на брак активности ці відділи, згідно з постановою статуту і посібника УНСоюзу, будуть заступлені іншими секретарями або з'єднані з іншими відділами.

Рік 2003-ій виявився добрим роком для УНСоюзу у продажу пенсійних грамот. Відсоткові ставки пенсійних грамот є дуже добрі, видано 152 нові пенсійні грамоти на зібрану суму вкладок 2,411,674.00 дол. Найбільше продано – 90 пенсійних грамот, на 5-річний термін на суму 898,574.51 дол. З кінцем року УНСоюз начисляв 838 чинних пенсійних грамот.

Я ще раз хочу підтвердити добре виконану працю трьох членів УНСоюзу. Надзвичайно щирі поздоровлення і подяка наступним трьом особам – Стефкові Вохові, оскільки він продав 37 пенсійних грамот на зібрану суму 669,959.67 дол; Стефанові Вельгашеві, який продав 13 пенсійних грамот на зібрану суму 326,733.08 дол.; Йосифові Чабанові, секретареві 242-го Відділу, голові Округи Шамокін, Па, який продав 22 пенсійні грамоти на зібрану суму 119,685.16 дол.

Дякую усім секретарям УНСоюзу і організаторам за їхню важку працю і посвяту. Завдяки вашим зусиллям та інших подібних до вас, ми можемо відзначати 110-ліття Українського Народного Союзу.

Рома Лісович, касир, подала стан Союзівки. У 2003 році винайм кімнат збільшився. У цьому році була помітна хвиля зацікавлення Союзівкою. Ще перед літніми місяцями відбулося багато позитивних змін. Кімнати вимальовано, вставлено нові килими, будинки відмиті ззовні, головна їдальня відновлена, прочищено стежки, побудовано майданчик для їзди рольками і „Tiki Bar". Все це позитивні зміни, які привели громаду до оселі УНСоюзу. Плянування будови „Townhomes" продовжується. Опитування відносно зацікавлених членів у купівлі „Townhomes" висилатиметься членам разом з повідомленням забезпечення приватної інформації у наступному кварталі. Очікуючи на позитивні результати, ми розпочнемо будову „Townhomes" – стадії 1.

Наступне засідання Екзекутивного комітету заплановане на червень 2004 року.

Христина Козак,
Головний секретар УНСоюзу

Інформація про УНСоюз – на фестивалі

На Українському фестивалі, що відбувся в Ню-Йорку 14-16 травня, діяв довідковий стіл Українського Народного Союзу, де можна було дістати усі інформації про забезпечення і братську діяльність УНСоюзу. На фото (сидять зліва): Варвара Бачинська, секретар 184-го Відділу, Олекса Редько, секретар 130–го Відділу, (стоять зліва): працівник канцелярії Стефан Вох, секретар 450-го Відділу Мотря Мілянич, члени 194-го Відділу Ніна і Максим Зваричі, секретар 194-го Відділу Оксана Лопатинська, член 184-го Відділу Ярема Бачинський.

Пам'яті Союзового і громадського діяча Володимира Ярослава Сохана

Володимир Ярослав Сохан народився 7 листопада 1923 року в місті Ходорів у Галичині, і відійшов у вічність на 78-му році життя, 23 травня 2002 року. Незабутній Володимир Сохан закінчив початкову школу у рідному місті, відтак вчився в Українській академічній гімназії у Львові, де також розпочав вищі студії у Львівській Політехніці.

При кінці війни родина Соханів, як багато інших, еміґрувала на Захід і затрималася в Австрії, де під час американського повітряного бомбардування загинув батько Володимира – Антін Сохан. Після трагедії мама Ольга з синами Олегом, Володимиром і Ігорем оселилися в таборі біженців у Баварії, де Володимир почав студіювати економію та журналістику.

В 1949 році Сохани еміґрували до Америки і оселилися в Джерзі Сити.

По короткому часі Володимир почав працювати в Головній канцелярії Українського Народного Союзу, самовіддано служив Союзові понад 45 років, посвятивши йому трудове життя аж до відходу на пенсію 1994 року з посади Головного секретаря. Але Союзом він дальше цікавився і жив ним ще більше. Як почесний член Головного уряду, брав активну участь у Союзовій праці.

Союзову працю св. п. Володимир Сохан виконував без обмеження часу, день-у-день, вечором або вночі. Відділові секретарі це знали і телефонували до приватного дому і завжди одержували потрібні поради. За це ставилися до Головного секретаря з пошаною, а доказом цього були Союзові Конвенції, під час яких вибирали членів Головного уряду. Першою Конвенцією В. Сохана як делеґата була 26-та в Чикаґо, 16–21 травня 1966 року, і вже тоді він був обраний більшістю голосів як секретар Конвенції і член Екзекутиви Головного уряду УНСоюзу. Під час 27-ої Конвенції 1970 року був обраний на заступника Головного предсідника і рекордового секретаря. Відтак під час 28-ої Конвенції 1974 року, що відбулася у Філядельфії під гаслом „Пам'ятаймо про минуле – думаймо про майбутнє", Володимира Сохана обрано Головним секретарем УНСоюзу, а опісля він був перевибраний на цей пост аж до 1994 року, коли він з власної волі відійшов на відпочинок.

Слід згадати, що В. Сохан, як Головний секретар, уважав, що одним із найважливіших його завдань є тримати тісний зв'язок-контакт із секретарями понад 400 Відділів УНСоюзу, допомагати їм в організаційній праці. То були часи великого росту і модернізації УНСоюзу. Покійний сам перейшов потрібний вишкіл та зайнявся переведенням діловодства Головної канцелярії на комп'ютерну систему. А на місцях В. Сохан дбав, щоб секретарі були добре підготовлені та ознайомлені зі своєю працею, тим більше, що введено ряд нових забезпеченевих поліс. Ми з В. Соханом відвідали майже усі союзові округи (за вийнятком Вінніпеґу), де провели курси секретарів-організаторів УНСоюзу. Пригадую, як ми, їдучи автом, не раз у далеку дорогу, провадили розмови, згадували нашу юність в Україні, тішились успіхами наших дітей, обговорювали громадські справи та плянували акції для добра УНСоюзу.

На Союзівці було проведено 10 кількаденних головних курсів секретарів-організаторів з участю на кожному близько 30 осіб (а часом і більше). Курси проводили ми, головно, вдвох, але приїздили теж з доповідями інші члени Екзекутивного комітету та запрошені знавці забезпеченевого діла – українці. Під час курсів, на дозвіллі, відбувалися товариські зустрічі, дружні розмови та витівки. Велику ролю відіграв і тут В. Сохан. Він був лагідної вдачі, любив людей та вмів співпрацювати з іншими. Курсанти, їхні родини та викладачі творили одну Союзову родину. Секретарі верталися додому з новими знаннями і з запалом бралися до праці, організовували нових членів та підвищували престиж УНС. Так ріс і діяв Батько-Союз. Також належить згадати, що під час праці в УНСоюзі, В. Сохан працював із п'ятьма Головним предсідниками УНС, а саме – з Миколою Мурашком, Дмитром Галичином, Йосифом Лисогором, д-р Іваном Флисом і Уляною Дячук.

Поза Союзовою працею В. Сохан був активним членом багатьох українських громадських організацій, додержуючись національної ідеї, як почав це від молодих літ, будучи членом Юнацтва ОУН. Він був членом Секретаріяту Світового Конґресу Українців, заступником голови Української Координаційної Ради та Головної управи Об'єднання українців в Америці

Св. п. Володимир Сохан

„Самопоміч", співзасновником і членом Ради директорів Координаційного комітету допомоги Україні, співробітником Енциклопедії української діяспори. Як колишній визначний футболіст, був співзасновником Української спортової централі Америки й Канади, де був членом Ради директорів. Протягом 25 років був спортовим редактором „Свободи", а також 12 років був кореспондентом „Голосу Америки", членом Спілки українських журналістів Америки. Від часу незалежности України В. Сохан, як представник УНСоюзу, брав активну участь у нарадах Української всесвітньої координаційної ради у Києві. Оцінюючи працю св. п. Володимира Сохана, Президент України Леонід Кучма у 1998 році нагородив його орденом „За заслуги" III ступеня за його діяльність для української справи.

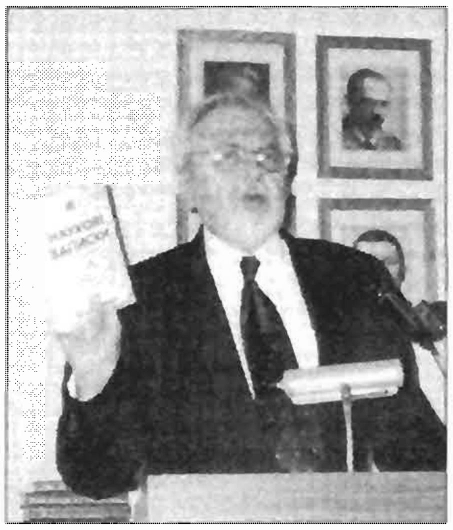
Стефан Гавриш,
член Головного уряду УНСоюзу

В. Сохан (сидить п'ятий зліва) серед членів Головного уряду УНСоюзу на Союзівці в 1967 році.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Наукова конференція УВАН

Проф. Любомир Винар представляє нові видання.

НЮ-ЙОРК. – 2 травня в Українській Вільній Академії Наук (УВАН) відбулася наукова конференція, підготовлена Історичною секцією УВАН і присвячена питанням сучасного розвитку української історичної науки. Відкрив конференцію президент УВАН проф. Олекса Біланюк, який передав провадження науковому секретареві УВАН д-рові Євгенові Федоренку, котрий представив доповідачів. Голова Історичної секції проф. Любомир Винар повідомив про 75-ліття відомого українського джерелознавця та історика, академіка УВАН у США, співредактора журналу „Український історик" професора Національного університету „Острозька академія" Миколи Ковальського. Про життєвий і творчий шлях вченого розповіла присутнім його учениця, директор Інституту досліджень української діяспори при Острозькій академії Алла Атаманенко.

З доповіддю про другий Міжнародний конґрес українських істориків в Кам'янці-Подільському виступив проф. Любомир Винар. Під час конґресу з доповідями та повідомленнями з різних проблем історії України, археології, історіографії, джерелознавства та спеціяльних історичних дисциплін виступили близько 500 дослідників з України та з-поза її меж. На конгресі було розглянуто сучасні оцінки Переяславської угоди 1654 р., українсько-польські відносини XX століття, події Української революції XVII ст., Голодомор 1932 – 1933 рр..

Алла Атаманенко почала свою доповідь „Досліди української діяспори в США в Національному університеті „Острозька академія" з розповіді про цю академію, відроджену 10 років тому на Волині. В доповіді було підкреслено, що для проведення науково-дослідної роботи важливу ролю відіграє бібліотека й архів, надходження до яких переважно є дарунками від українських наукових установ, громадських, церковних, спортових організацій з-поза України і приватних осіб, які відгукнулися на опублікований в українській пресі заклик Світової наукової ради при СКУ.

Учасники конференції представили присутнім нові книжкові видання – „Лекції з джерелознавства" Володимира Антоновича, видані за редакцією Миколи Ковальського, нове видання збірки праць Олександра Оглоблина, присвячених Переяславському договору 1654 р., (за редакцією Любомира Винара, упорядкування Віктора Грома), „Спогади" Євгена Чикаленка (спільне видання УВАН у США та Інституту української літератури ім. Т. Шевченка Національної Академії Наук України), „Наукові записки Національного університету „Острозька академія".

Історична секція УВАН

Фундація українських католицьких шкіл при церкві св. Юра провела річні наради

НЮ-ЙОРК. – 14 березня 2004 р. на річних зборах кредитової спілки „Самопоміч" у Ню-Йорку, після висловлення признання кредитовій спілці за щедру підтримку шкіл при церкві св. Юра, Владика Василь Лостен задеклярував від себе особисто 100,000 дол. для українських католицьких шкіл при церкві св. Юра. 29 квітня ця сума була зареєстрована у Залізному фонді Фундації, що піднесло її активи до 700,000 дол.

29 квітня 2004 р. Фундація відбула перші річні збори членів. Членство у Фундації окреслює Статут як інституції чи особи, котрі річно вплачують не менше 1,000 дол. Зборами провадив Аскольд Лозинський, який також подав звідомлення з діяльности Залізного фонду фундації та 200,000 дол. річного оперативного дефіциту обох шкіл. Петро П. Шишка, директор академії при церкві св. Юра, подав загальний огляд обох шкіл. Дискусія розвинулась навкола збільшення списку жертводавців, питань інвестиції майна, транспорту учнів з довколишніх повітів, переструктурування та збірання вплат за навчання. На завершення обрано чотирьох членів Ради директорів Фундації: Богдан Курчак від кредитової спілки „Самопоміч" в Ню-Йорку, Аскольд Лозинський, Богдан Чабан і Ярослав Лебедович. Інші члени Ради: Владика Василь Лостен (голова дієцезії), о. Пилип Сандрик (парох), сестра Хризостома Луків (настоятелька початкової школи), Петро П. Шишка (директор академії) і Оксана Боднар (Батьківська асоціяція). Тих, котрі бажають стати членами Фундації, вплачуючи 1,000 дол. або більше, просимо вислати свою пожертву на: St. George Ukrainian Catholic Schools Foundation c/o A. Lozynskyj, 225 East 11th Street, New York 10003. Тел.: (212) 254-2260. Всі пожертви можна відтягнути з податку.

Аскольд Лозинський

До 125-річчя від дня народження Головного отамана Симона Петлюри

Історичний чин і значення С. Петлюри

Сто двадцять п'ять років тому 23 травня 1879 року, в Полтаві, народився Симон Петлюра – голова Директорії Української Народної Республіки і Головний отаман Війська УНР.

Значення Симона Петлюри в історії боротьби за українську державність, ясне вже за життя його, ще ясніше стало по його смерті.

Залишив він велику і важливу спадщину директив для еміґрації: здобути освіту, не втратити національної гідности і бути фізично і духово завжди готовими до боротьби за незалежність Української держави. Ці інструкції С. Петлюра порозсилав до всіх відділів його Уряду. Оригінали зберігаються в архівах бібліотеки Симона Петлюри в Парижі і видані книжками в двох томах, щоб український нарід ними користувався. Вони для нас тепер є так само актуальні, як і були 85 років тому.

1919–1920 роки були дуже тяжкі для провідників Української Народної Республіки. Дієва армія розбита тифом, контакт з повстанськими військами на Україні не був політично успішним, не вдалося осягнути консолідації під час першого Зимового походу, хоч військово цей похід виказався успішним. Другий Зимовий похід був катастрофічний, він закінчився під Базаром розстрілами 359 полонених учасників цієї військової дії. З'явився привид повного знищення Уряду та Збройних сил УНР. Ситуація стала безвихідною. Треба зберегти ядро уряду і війська. Здаватися ворогові було абсолютно виключене.

Уряд УНР разом з Головним Отаманом вирішив, для тимчасового збереження, укласти угоду з польським урядом. В результаті Уряд і військо УНР опинилися інтернованими за дротами в польських таборах. Згідно з наказами Симона Петлюри, уряд і військові провідники в цих таборах ширили, особливо між молодою еміґрацією, українську національну і державницьку свідомість. „Визволення України – то тільки справа часу, адже боротьба не закінчилась з хвилиною переходу уряду і армії за кордони батьківщини. Не вважаємо себе за переможених ні морально, ні ідейно", – писав Симон Петлюра.

Головний отаман не заломився і почав будувати таке життя на еміґрації, щоб зберегти здоровий дух громади і віру в найбутнє. Звернімося до тих його думок-ідей, які ще й сьогодні корисні для нас: „Українська еміґрація після переходу українського війська через ріку Збруч 21 листопада 1920 року опинилася у великому числі поза межами своєї Батьківщини. Великі частини армії опинилися в Польщі, в Чехії і в Франції. Всю цю еміґрацію можна поділити на дві групи. Військові, старшини і козаки, перебували в Польщі з законами та міжнародною практикою, в умовинах інтернування в спеціяльних таборах. Друга частина – це різні цивільні працівники, науковці, колишні урядовці та співробітники українських державних установ, і взагалі громадяни Української Народної Республіки, що не хотіли наражувати свого життя під окупантською владою. Вся українська еміґрація опинилася поза межами своєї Батьківщини, бо не захотіла залишитись під ворогом, який оружною силою та підступом підбив під себе нашу Україну. Цим ворогом є Москва з її сучасним комуністично-большевицьким урядом".

Симон Петлюра, будучи великим патріотом, здавав собі справу з корисних і некорисних наслідків еміґрації. Його головна ціль була зміцнити в душах еміґрантів, молодих і старих, не тільки любов і пошану до України, але і розвинути і поглибити нашу національно-державницьку гордість. Щоб врешті-решт звільнитися від довголітнього окупанта України і вибороти незалежну Україну.

Він абсолютно відкидає думку про будь-яку федерацію, а тим більше – з Росією. Важливою справою він вважав освіту. В Чехії, де було друге після Польщі велике скупчення українських еміґрантів, засновано Український педагогічний інститут і гімназію. З Відня перенесено до Праги Український Вільний Університет, в Подєбрадах засновано Українську господарську академію. Чеський уряд утримував ті високі школи і виплачував нашим студентам стипендії на студії в цих школах. Ми здобули багато добрих професіоналістів.

Симон Петлюра мав тверде переконання в справах Церкви: „В Українській незалежній державі має бути від нікого не залежна Українська Православна Церква. Ця Церква, в своїй рідній державі, має мати свого власного українського патріярха, визнаного всіма іншими православними патріярхами та іншими християнськими народами" (з листа до Митрополита І. Огієнка).

На закінчення – уривок з листа С. Петлюри до президента А. Лівицького. ... „Петлюру, коли ходить не про особу, не так легко знищити, як думають росіяни, і спинити природний розвиток національної свідомости провокаційними заходами ледве чи пощастить росіянам. В остаточному моменті справа самостійности України буде вирішуватись під рахунком організованих сил нашої нації, як політичних так і військових. Коли це питання буде вирішуватися за мого життя, за моєю чинною участю, то я все робитиму, щоб українська армія мала десятки тисяч гармат і сотні тисяч рушниць".

Д-р Тамара Чабанівська-Тимцюрак,
Чикаґо

Григорій Бостонський

Симонові Петлюрі

Як вість прийшла – дівчата по калину
Ходили в луг, плели з квіток вінки,
Бо Україна загубила сина,
Згубили отамана козаки.
Ступала ніч і ворог смерть наіжив,
Лиш день, як сталь, і сонця спека зла...
Отаману на вулицях Парижу
Було замало світла і тепла.
Згадав село, солодкий запах поля,
Брати ярмо волочать, як мару...
Та раптом блиск проклятого пістоля,
І він упав на випечений брук
Як помсти клич, сочилась кров гаряча –
Його, моя і наша кров...
Він так хотів рідний край побачить,
Йому віддати душу і любов.
Пройдуть віки – скорбота не змаліє,
Як він помер – спокою не було.
Трусився осокою Київ,
І плакало наше село.

Віче біля пам'ятника С. Петлюрі

РІВНЕ. – 10 травня, в затишному куточку міста, біля пам'ятника Симону Петлюрі, зібралися сотні громадян, щоб віддати данину пам'яті славному синові України.

Військова оркестра виконала мельодію Гимну „Ще не вмерла України". З доповіддю про життя С. Петлюри виступив проф. Гурій Бухало, який привернув увагу до рівненської сторінки діяльности Головного отамана. Зокрема він сказав: „Обставини склалися так, що С. Петлюра видав наказ, згідно з яким уряд УНР евакуювався з Кам'янця-Подільського до Рівного. С. Петлюра припинив виступ проти нього 29 квітня 1919 року генерал-хорунжого Володимира Оскілка. Північна група війська, якою командував В. Оскілко, підпорядкувалася С. Петлюрі і прийняла назву Волинської дивізії (одна з вулиць міста нині носить цю назву). Весною 1919 року С. Петлюра часто приїздив зі Здолбунова, де був його штаб, до Рівного, де проводив наради з новим Кабінетом міністрів у справі налагодження державного життя. 30 квітня 1919 року Головний отаман у Рівному проводив спільне засідання Директорії та Ради народних міністрів. Перебуваючи в Рівному, Головний отаман спілкувався з його жителями, намагався у силу своїх можливостей допомагати їм, чим міг".

Голова обласної організації Української Народної партії, народний депутат України Василь Червоній у своєму виступі віддав шану С. Петлюрі, який став для українців прикладом відданого служіння Україні. Після покладання квітів до пам'ятника С. Петлюрі відбувся концерт української патріотичної пісні.

Увечорі на вулицях з'явилися, організовані у колону, три сотні молодих людей зі смолоскипами в руках, які представляли, окрім Рівного, майже всі реґіони України. Похід завершився біля могили генерал-хорунжого армії УНР Василя Тютюнника. Молодь проголосила на могилі соратника Симона Петлюри – Василя Тютюнника „Молитву українського націоналіста".

Сергій Степанишин

Виставка творів Симона Петлюри

МОСКВА. – У Бібліотеці української літератури 20 травня відкрито книжкову виставку, присвячену 125-річчю від дня народження Головного отамана і голови Директорії Української Народної Республіки, видатного політичного та культурного діяча України Симона Петлюри. На виставці експонується 40 видань – твори С. Петлюри, збірники документів, наукові дослідження, спогади його сподвижників, учасників визвольних змагань. Окремо на виставці представлено матеріяли Петлюрівських читань, що проводяться у Полтаві („Полтавська Петлюріяна"), видання про Українську бібліотеку імені Симона Петлюри в Парижі та її інформаційні бюлетені.

На виставці побували, крім постійних читачів бібліотеки, російські науковці, журналісти, працівники провідних бібліотек Москви.

Юрій Кононенко

Сім куль вбивці вразили Симона Петлюру

У ці весняні травневі дні український народ відзначає знаменну дату 125-річчя з часу народження визначного діяча України Симона Петлюри. Життю і державотворчій діяльності Головного отамана належить провідне місце в історії боротьби українського народу за незалежну державу.

Як відомо, в силу певних обставин, які склалися на той час в Україні, Петлюра змушений був залишити батьківщину і емігрувати спочатку до Польщі, а згодом, в жовтні 1924 року, переїхав до Франції. Він поселився у Парижі, де продовжував свою діяльність. А між тим Сталін, знаючи про те, що Петлюра є визнаним національним діячем українського народу, до голосу якого прислухаються мільйони людей, вирішив за будь-яку ціну фізично знищити його. 25 травня 1926 року, о 2 годині 15 хвилин, Петлюра вийшов з ресторану „Шартьє", що на вулиці Расін, де обідав, і попрямував до бульвару Сен-Мішель. Коли він порівнявся з книгарнею „Жібер", до нього підійшов чоловік, одягнений у білу сорочку, і запитав: „Пан Петлюра?". Не дочекавшись відповіді, він додав: „Боронись, каналья!", витягнув з кишені револьвер і вистрелив в Головного отамана. Петлюра впав на землю і закричав: „Боже мій, досить, досить". Та чоловік продовжував стріляти, повторюючи кожного разу: „Це за погроми, це за вбивства!". Перші чотири кулі, які вразили С. Петлюру, не завдали смертельних поранень, але вбивця продовжував стріляти. П'ята куля виявилася смертельною – вона потрапила в груди, викликавши велику втрату крові. Револьвер калібру 7 мм 35 мм марки „Меліор" і шість гільз було знайдено на бруківці. Зброя була налагоджена на вісім пострілів... Після сьомого пострілу вбивцю затримала поліція, якій він з гордістю заявив: „Я вбив убивцю".

Симона Петлюру було доставлено до шпиталю, де він через короткий час помер. Довідавшись про це, вбивця виявив велику радість з приводу того, що йому вдалося здійснити задумане.

Вбивцею виявився 32-річний Самуїл Шварцбард, еврей за національністю. Він народився в Росії, в Смоленську, а виріс в українському місті Балті. Під час Першої світової війни вступив до французького чужоземного легіону. Після поранення на фронті, повернувся в Україну. В Одесі, де деякий час жив, йому розповіли, що Головний отаман є нібито організатором всіх єврейських погромів. Але це була неправда. Відразу після закінчення військових дій в Україні була організована слідча комісія, яка займалась виявленням винуватців єврейських погромів. Окрему комісію створив уряд для вивчення обставин, які призвели до погрому, що стався у Проскурові. В уряді був також секретар з єврейських справ. Співпрацівники С. Петлюри зберегли пам'ять про його шляхетні вчинки, спрямовані на захист єврейського населення в Україні. Звинувачення С. Петлюри в антисемітизмі були спростовані.

18 жовтня 1927 року в Паризькому палаці справедливости почався суд над Самуїлом Шварцбардом – вбивцем Симона Петлюри. Під час судового процесу, який, як відомо, привернув до себе увагу світової громадськости, редакція Паризької україномовної газети „Тризуб" почала випускати надзвичайне щоденне видання.

Всього вийшло десять чисел, які сьогодні стали великою бібліографічною рідкістю. В цих невеликих за розміром числах часопису вміщені звіти про щоденні засідання суду, а також коментарі журналістів, рідкі фотографії Головного отамана, його посмертна маска, будинок ресторану, біля якого сталося вбивство, а також портретні змальовання адвокатів. Нижче подаємо огляд публікацій „Тризуба" про вбивство Петлюри і хід судового процесу.

Перше число надзвичайного видання „Тризуба" появилося на світ 19 жовтня 1927 року, на другий день після початку паризького суду. Газета надає перевагу фактам, а не думкам.

Суд присяжних у Парижі приступив до розгляду справи вбивці Головного отамана. Цей процес, який має наскрізь політичний характер, набув великого значення. „Великі труднощі, – визнає „Тризуб", – стали перед нами. Труднощі ускладнює те, що на боці злочинця, в його обороні, стало все єврейство, яке створило єдиний фронт захисту Шварцбарда. А в руках його земляків – значні фінансові засоби, чимала кількість газет та радіостанцій. А за червоною Москвою – біла і чорна російська емігрантська преса... Таким чином, проти нас – страшна сила, проти нас намагаються мобілізувати світову опозицію".

Та завітаємо до залі, до якої була прикута увага багатьох людей світу. Перше враження досить незвичне: здається, що всі говорять разом, кричать, перебивають один одного, сперечаються без всякого порядку. Проходить деякий час, поки звикнеш до неспокійних вигуків потужного баритона адвоката Тореза, нервової скоромовки адвоката Вільми чи вирізбленої дзвінкоти реплік адвоката Кампіньки.

Почався допит свідків, першим до залі запрошено поліцая Мерсьє, який заарештував Шварцбарда. Свідок заявив, що вбивця стріляв у свою жертву, коли той вже знаходився на землі. Новий свідок пан Сміот теж бачив, як вбивця стріляв у Петлюру, який лежав на землі.

Посмертна маска С. Петлюри

Судовий урядовець запрошує до залі комісара поліції Одеона, до якого привели Шварцбарда після злочину, скоєного проти Головного отамана. Комісар повторив свої зізнання, які давав на попередньому слідстві.

Оглядач „Тризуба" Олександр Шульгін, завершуючи аналізу другого дня судового процесу, висловив таку думку:

„Ні ми, ні уряд, ні Петлюра не творили погроми. Вони прийшли до нас разом з червоною більшовицькою примарою з півночі. Ми не можемо говорити лише про погроми євреїв, ми мусимо на увесь світ сказати правду про погроми цілої України. Нехай це страшний акт, ця мученицька смерть Симона Петлюри не пропаде даремно. Нехай його кров, пролита на вулицях Парижу, розкриє очі темним, скажемо їм правду про страшні наші страждання".

На початку наступного засідання суду слова попросив генеральний прокурор Рейно. Він заявив, що має бажання зачитати лист, який надійшов на його адресу від свідка Добковського. Одержавши від судді дозвіл, прокурор ознайомив присяжних та адвокатів із змістом листа. В ньому говориться, що Шварцбард не є „месником" єврейського народу, а звичайним агентом, який післаний для огидного вбивства С. Петлюри. Добковський, який сам єврей, хоче зняти з єврейського народу відповідальність за смерть Головного отамана.

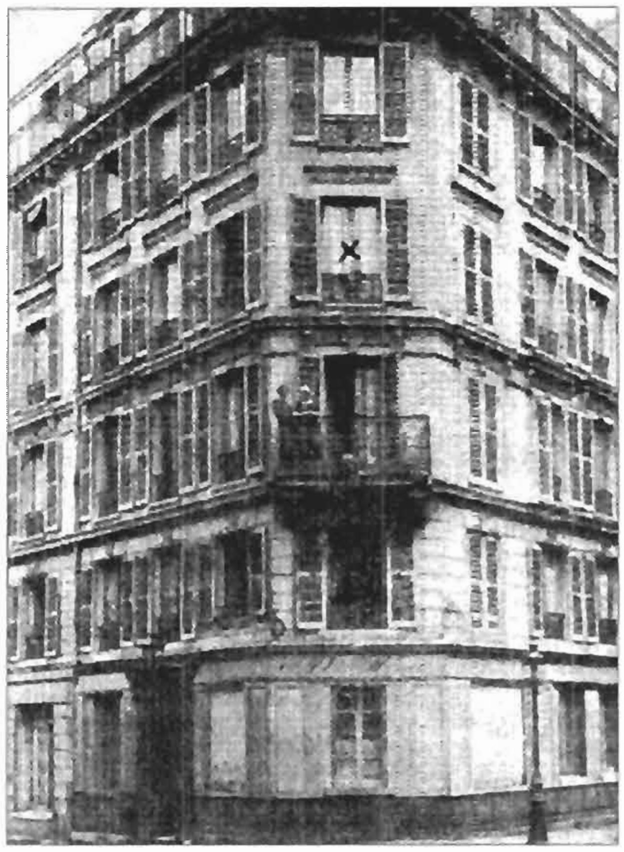
Коли головуючий запитав вбивцю, яка його реакція на заяву свідка, то Шварцбард відповів:

„Це єврей, який грає ролю Юди по відношенні до єврейського народу. Він зрадив єврейський народ.

Адвокат підсудного пан Торес, який, між іншим, через кілька років став Генеральним секретарем Комуністичної партії Франції, зазначив, що Добковський є провокатор, а він вважає, що не варто витрачати час на таких свідків".

Заголовок паризької газети „Тризуб"

Будинок в Парижі, в якому жив С. Петлюра (хрестиком позначено вікно його помешкання).

* * *

В наступних числах „Тризуба" подаються докладні звіти про хід судових засідань, про свідчення свідків, одні з яких виступали на захист Петлюри, а інші виправдовували вбивцю. Свідок оборони професор Лянжов стверджував, що Петлюра, як шеф держави, несе відповідальність за те, що не покарав отаманів, які були причетні до організації погромів.

На допиті після вчинення вбивства Шварцбард заявив, що думка вбити Головного отамана у нього зміцніла після того, як він прочитав у „Тризубі" статті Петлюри, в яких той начебто закликав до погромів і повного знищення євреїв. А коли головний редактор „Тризубу" Прокопович давав свої зізнання, адвокат Торес почав йому докоряти цими статтями. І що ж вийшло? На вимогу редактора Торес міг тільки процитувати надрукований у часописі лист з України, в якому оповідається, що радянська колонізація України викликає у місцевого населення почуття антисемітизму.

Вже перші дні судового процесу довели, що оборона Шварцбарда змушена була покинути первісні позиції і визнати, що Петлюра не відповідає персонально за погроми, а лише, як голова держави, несе відповідальність за підлеглі йому війська і його командирів.

На заключному засіданні суду слово було надане адвокатам. Після них з великою промовою виступив генеральний прокурор пан Рейно. Не маючи можливости докладно подати його промову, наведу лише кілька висловлених ним думок.

„Ніколи пан Петлюра не був ворогом єврейського народу. Він не був погромщиком, ніколи не був антисемітом, навпаки – він був філантропом. Душогубство з такими обтяжливими діями злочинця карається смертю. Якщо є пом'якшуючі обставини, кара неодмінно знижується на ступінь, шо замінюється каторжними роботами на вічність або на два ступні – перебування у в'язниці".

Закінчуючи свою промову, прокурор Рейно, звертаючись до присяжних, сказав:

„Я розглянув цю справу із щирим серцем. Я розглянув її пильно, дбаючи про правду. З моїх вуст ви чули все, що було моїм обов'язком сказати вам і тепер ви будете суддями моїх слів, а я буду свідком вашого вироку і сподіваюсь, що мені доведеться вас за нього поздоровити".

На цьому закінчуються публікації надзвичайного видання паризької україномовної газети „Тризуб".

Матеріял підготував **Зиновій Поливайко**

Про відзначення 40-річчя побудови пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінґтоні

ВАШІНҐТОН. – Чотири десятиліття тому, 27 червня 1964 року, українська громада США святкувала відкриття пам'ятника Т. Шевченкові, спорудженого на щедрі пожертви українців Америки. До цієї благородної справи прилучилися президенти США, а також багато відомих американських діячів культури, науки та політики.

В урочистостях відкриття пам'ятника взяло участь понад 100 тисяч представників української громади та американських гостей. Багатотисячний форум звернув світову увагу до порушення людських прав і свобід тоталітарним режимом колишнього Совєтського Союзу, політичних репресій проти борців за волю України.

За ініціятиви Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) та у співпраці з іншими громадськими організаціями, 26 червня відбудеться відзначення 40-річчя побудови пам'ятника Т. Шевченкові. Для відзначень 40-літнього ювілею побудови пам'ятника створений Крайовий комітет та Почесний комітет, до якого увійшли ієрархи Українських Церков, Посол України до США Михайло Резнік та президент Світового Конгресу Українців Аскольд Лозинський. До участи в святкуваннях запрошено представників Конґресу та уряду США, а також представників парляменту та уряду України.

Маніфестація відбудеться на площі біля пам'ятника Т. Шевченкові в суботу, 26 червня, о 4-ій годині пополудні. Урочиста частина розпочнеться з покладення квітів до підніжжя пам'ятника та соборного Молебня. Після привітальних промов почесних гостей виступатимуть мистецькі колективи з України та США. На цей час автомобільний рух навколо площі відзначення буде закрито. Ця подія стане важливим кроком для згуртування української спільноти в Америці та доведе, що наша громада живе активним політичним, громадським та культурним життям.

Активна підтримка цієї визначної події українською громадою, а особливо новоприбулими українцями та молоддю, продовжить традицію збереження національної ідентичности, примноження і передання культурних надбань наступним поколінням.

Додаткові інформації будуть подані у майбутніх пресових повідомленнях. Дальші запитання просимо адресувати до Богдани Урбанович, голови Комітету з відзначення на електронну адресу: Bohdana7@cs.com або до Української національної інформаційної служби (УНІС) на адресу unis@ucca.org

Богдана Урбанович

Відзначення 18-ої річниці Чорнобильської катастрофи

ВОРЕН, Миш. – 25 квітня у церкві св. Йосафата з ініціятиви Української Американської Координаційної Ради відбулися Соборні моління на вшанування пам'яті померлих і за здоров'я живих, потерпілих внаслідок катастрофи в Чорнобилі, яка сталася 18 років тому в Україні, 26 квітня 1986 року.

Моління проводили священики оо. Даниїл Чайковський, Роберто Лукавий, Юрій Стеців, Василь Салковський, Роман Гикавий, Олексій Мошинець, Іван Телебзда, митрофорний архипресвітер о. Іван Лазар, Владика Олександер Биковець.

Після Соборних молінь у залі церкви відбулося продовження програми, яке розпочав голова УАКРади Зенон Василькевич. Він запросив до слова Ярослава Березовського, який підготував перегляд книги споминів Георгія В. Дзіся „В епіцентрі людської біди", що вийшла друком у 2003 році. Тут же, в залі, присутні могли придбати цю книгу.

Георгій Дзісь був заступником голови урядової комісії СССР з ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Книгу свою написав уже тяжко хворим, у стінах лікарні.

Супроводжуючи розповідь, Любомир Березовський, син доповідача, показав на екрані прозірки фотоілюстрацій із книги чорнобильця.

Надія Туркевич, його племінниця, яка живе в США, розповіла про нього, про відвідини ним Дітройту з метою лікування, але медицина покищо безсильна проти руйнівної сили безконтрольного атому, що вразив тоді тисячі людей. Галина Білинська прочитала „Молитву про Чорнобиль", написану Катериною Мотрич. Катерина Немира продеклямувала власний вірш про одну з багатьох жертв Чорнобиля – юнака, який помирає в стінах московської лікарні. Від його імені авторка каже:

Сльоза за нами, як свята вода
Зніме полуду на очах у світу,
І всі побачать, що злочинство
Над моєю Україною –
Загроза світові.

Музичним оформленням звучала „Панахида про Чорнобиль" композитора Романа Гурка.

В кінці програми Зенон Василькевич подякував усім, хто допомагав організувати Соборні моління, а також Українській мишигенській федеральній кредитовій спілці „Самопоміч" за спонзорство.

Частина коштів, зібраних на цій зустрічі, піде на перевидання книжки Георгія Дзіся „В епіцентрі людської біди" англійською мовою.

Ніна Василькевич

Чергові інформативні збори банку „Певність"

Д-р Юліян Куляс

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Цьогорічні інформативні збори банку „Певність", які відбулися 21 квітня в приміщенні УОКЦентру, заповідалися, як можна було судити з дискусій з приводу злуки банку „Певність" з американською установою, на бурхливі. Ще перед зборами можна було почути голосні розмови, в яких деякі, очевидно, з незаперечних патріотичних мотивів, але без достатньої інформації, були настільки критично наставлені, що, як можна було сподіватись, своє незадоволення вони захочуть виявити на зборах.

Як звичайно, на збори прийшло багато людей. Одних, напевно, притягала сама популярність в Філядельфії д-ра Ю. Куляса, а інших – проста цікавість. При вході кожний одержав скромні, але гарні подарунки.

Відкриваючи збори, д-р Ю. Куляс привітав громаду і представив членів дирекції, які прибули з ним з Чикаґо, а це – Павло Бандрівський і Христя Верещак та членів проводу Філядельфійського відділення банку в особах Андріяна Гаврилова, Лариси Стеблій-Дідаш і Христі Сокол.

Д-р Ю. Куляс вже на самому початку запевнив, що, з огляду на те, що в українській громаді є досить помітні хвилювання і критичні дискусії з приводу рішення, яке дирекція банку недавно зробила, щоб з'єднатися з „МБ Файненшал", він постарається вияснити, що було мотивацією цього рішення. Але перед тим він зупинився на деяких даних із фінансового звіту банку „Певність" за 2003 рік. Із приємністю відзначив, що чистий прихід банку, після сплачення податків, виносить рекордову суму 8.2 млн. дол. Загальний балянс збільшився на 30 мільйонів і зараз становить суму 494,411,222 дол. Це сталося, в основному, за рахунок гіпотечних позичок на будову.

Досить серйозно, однак, недописали банкові „Певність" позички на резиденційні доми і у 2003 році банк втратив 20 млн. дол. Подібне зменшення позичок на мешканеві доми можна було спостерігати за останні три роки. Головною причиною таких тенденцій є, без сумніву, несамовита конкуренція, яка, сама собою, стала викликати певне настороження.

Втрату на мешканевих позиках банк надолужив на позиках на будову, але з цим роком позичок на будову банк вже більше робити не зможе. В загальному банк втішається досить гарним ростом, але коли глянути на аналізу нових рахунків і депозитів у 2003 р., покажується, що депозитів від української громади було всього 2.2 млн. дол. (78.5 відс.). Річ ясна, що факт цей є досить промовистим.

Тут постає запитання: якщо банк мав такий гарний ріст і прибуток за останній рік, то навіщо було шукати за якимось партнерством чи злиттям з іншим банком?

Д-р Ю. Куляс пояснив, що у 1997 році банк „Певність" перейшов на статус акційного банку. В тому ж самому часі Конґрес впровадив новий закон, за яким було дозволено великим страховим фірмам проводити також і банкові операції. Тим самим вони стали величезним конкурентом для всіх банків. Випуск акцій банку „Певність" на ринок біржі приніс для банку 64 млн. дол. нового капіталу, що, безумовно, створило дещо більшу можливість витримати конкуренцію. За нових умов дирекція найняла фірму банкових професіоналів, які спеціялізуються в аналізі і стратегічному плянуванні банків. Експерти ствердили, що в теперішньому часі всі банки такого розміру, як „Певність", мають дві альтернативи: лишитися незалежними і закупляти менші банки, або шукати партнера і з'єднатися з іншим банком. Дирекція банку вибрала першу альтернативу і відразу почала шукати способів, які дозволяли б зміцнити позицію.

Але тим часом було зауважено, що в Чикаґо і околицях банку „Певність" почалось розширення великих банків. Створилась несамовита конкуренція меґабанків. В околиці банку „Певність" вже відкрили свої бюра аж п'ять меґабанків. Інші етнічні банки були змушені з'єднатися або перестали існувати взагалі. Опинившись в таких обставинах, дирекція банку була змушена розглянути другу альтернативу. Найбільш відповідним для злиття виявився „МБ Файненшел", який має 36 бюр і близько 5 мільярдів дол. активів. Із злиттям цих банків, засаднично нічого не міняється.

Бюра банку „Певність" будуть далі відкриті, всі працівники будуть обслуговувати наших клієнтів, при чому всі клієнти будуть мати змогу тепер користуватись у 40 бюрах в різних околицях значно більшим засягом банкових послуг.

З надією, що він достатньо вияснив питання мотивації злуки банку, д-р Ю. Куляс попросив присутніх до запитань і коментарів. Але, на превелике здивування, не було жодного запиту до цієї справи. Прозвучав тільки один голос, що Є. Куляс так вичерпно і ясно з'ясував всю справу, що немає вже про що питати.

Товариство „Тризуб" зробило Ю. Кулясові невеличку несподіванку: голова „Тризуба" Е. Луців подякував йому за постійну підтримку і вручив трофей, визнаючи фундацію „Спадщина" чемпіоном української громади, а група молодих спортовців „Тризуба" подарувала йому спортивну сорочку товариства „Тризуб", чим Ю. Куляс був особливо зворушений, бо він, ак сам признався, ще з юних літ був завзятим спортовцем-футболістом і таким в душі й залишився.

Степан Романко

Подарунки від товариства „Тризуб"

Загальні збори кредитівки „Самопоміч"

ВОРЕН, Миш. – Загальні збори Української мишиґенської федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" відбулися 27 березня в осередку церкви святого Йосафата. Вони розпочалися в присутності близько 100 осіб. До зборів кредитівка виготовила річний звіт, з яким міг ознайомитися кожний, хто прийшов на збори.

Кредитівка діє вже протягом 51 року. За цей час вона стала найбільшою українською кредитівкою в Мишиґені, посідає одне з перших місць в активах поміж українськими кредитівками Америки. Крім головного бюра у Ворені, „Самопоміч" має філії в Гемтремку, Дітройті, дві – на Фльориді (Норт Порті і Маямі) та Кенті у штаті Вашінґтон. Кредитівка – друга з українських кредитівок Америки, яка на 31 грудня 2003 року давала найвищі відсотки на ощадності.

Відкрив збори голова дирекції Богдан Лісовський. Отець Василь Салковський благословив цю подію молитвою. Було прочитано імена членів кредитівки, які відійшли у вічність і вшановано їхню пам'ять хвилиною мовчання. Привіт від Товариства „Самопоміч" прочитала Ольга Гриньків. Протокол засідання попередніх зборів відчитав секретар Богдан Кордуба. Потім свої звіти подали голова дирекції Богдан Лісовський, скарбник Любомир Липецький (із прозірками в таблицях) та голова Контрольної комісії Василь Колодчин. Після дискусії відбулися перевибори трьох членів дирекції – Роми Дигдало, Богдана Лісовського та Нестора Рихтицького.

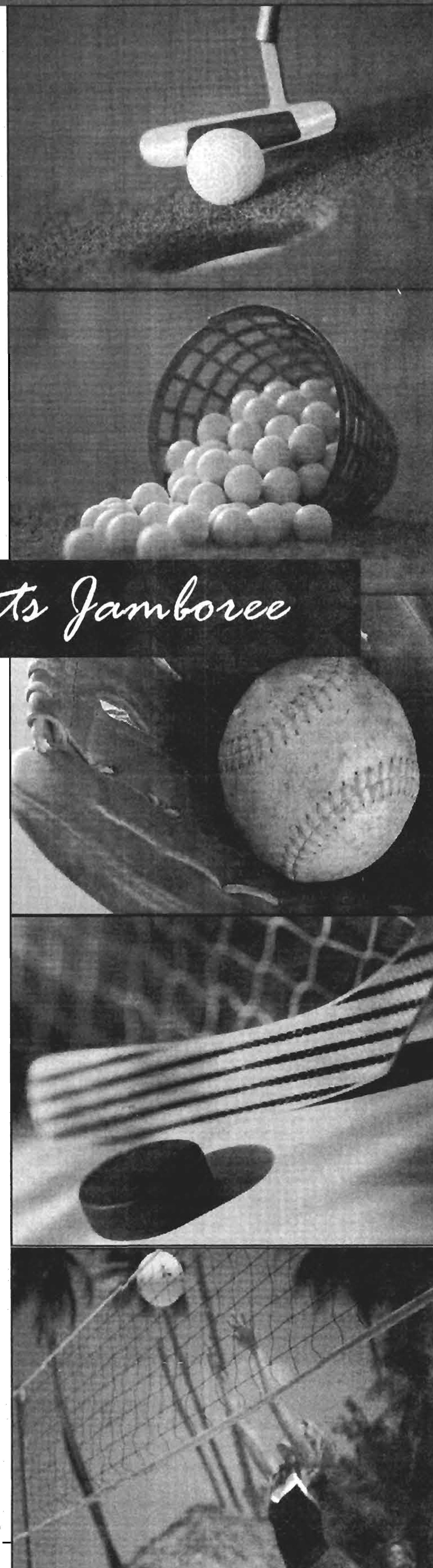
На звітний період активи кредитівки збільшилися до 146,936, 184 дол., резерви – до 13, 575, 257 дол., депозити – до 132,671,455 дол., позички – до 66,691,396 дол., інвестиції – до 72,324,898 дол. Взагалі сума активів кредитівки показала добрий зріст – на 4.53 відс.

Кредитівка „Самопоміч" була однією з перших українських кредитівок, яка виробила систему пересилання грошей в Україну, відкриваючи „зелене світло" усім, хто хоче допомогти коштами громадянам молодої держави за мінімальну оплату (15 дол.) незалежно від суми, яка пересилається. Сума пересилання грошей в Україну за п'ять минулих років зросла від 10.5 млн. дол. до 34.7 млн. дол.

Після закінчення зборів відбулася льотерія, на якій пощастило деяким учасникам виграти певні суми чи писанку. Також була подана перекуска.

На першому засіданні дирекції оформлено нову Екзекутиву дирекції, яку очолив Любомир Липецький.

Н. В.

Упорядкування українських архівів - важлива справа

„Круглий стіл" з проблем українських бібліотек та архівів США *Фото: В. Лопух*

НЮ-ЙОРК. – З ініціятиви членів бібліотеки та архіву Наукового Товариства ім. Т. Шевченка в США та під проводом Світлани Андрушків відбувся 24 квітня, у приміщеннях НТШ, „круглий стіл", в якому взяли участь представники найбільших українських бібліотек та архівів США. Кожний із представників поінформував про архіви, якими завідує.

Про фонди НТШ говорив Юрій Навроцький, про архів Українського музею – Христина Певна, а Тетяна Кейс розповіла про українські архіви, які зберігаються в бібліотеці Колюмбійського університету в Ню-Йорку. Про архів і бібліотеку при Стемфордській католицькій діоцезії інформував Ігор Василишин, про бібліотеку та архів Українського православного культурного центру в Бавнд-Бруку, Н. Дж., – о. Франко Істочин. Про бібліотеку та архів ГУРІ інформувала Ксеня Кебужинська, про архів Українського Інституту Америки – Вікторія Курченко. Про поодинокі, менш відомі українські архіви, що їх відвідав Олександер Лужницький, він розповів учасникам семінару. Василь Лопух продемонстрував добрі технічні можливості зберігання давніх фотографій та архівів в електронному записі на лазерних дисках. Світлана Андрушків прокоментувала важливу працю, яку виконав Державний комітет архівів України при фінансовій допомозі Фонду катедр українознавства та Українського наукового інституту Гарвардського університету. На вебсайті за адресою www.archives.gov.ua поміщено недруковану цінну та потрібну архівну інформацію, що значно полегшує працю дослідників.

У широкій дискусії, яка розвинулася, вирішено, що треба обов'язково видати зведений довідник архівів в електронній або паперовій формі. Голова НТШ-А д-р Лариса Залеська Онишкевич подала свої думки щодо цієї важливої справи.

Ще перед цією, першою цього роду нарадою випущено із канцелярії НТШ два архівні каталоги англійською мовою, в яких вміщено поіменні списки архівів, зокрема табору Ді-Пі „Орлик", як і архів Каленика-Лисюка, у вступі до каталогів – короткі інформації англійською мовою про НТШ.

О. К.

Відзначили свято Львова

НОРТ-ПОРТ, Фльорида. – „О рідний Львів, прекрасний Львів... Так яблунево ти розцвів", – цими словами поетеси Анни Канич закінчилось святкування Дня Львова, яке відбулось 2 травня у парафії Собору Входу в Храм Пресвятої Богородиці. Після Служби Божої, за горнятком кави і солодким, розпочалася святкова програма, яку підготувало Сестрицтво церкви. Дійство розпочалось з привітального слова і короткої історії міста Лева.

Опісля студентка Мар'янка Циганко продеклямувала вірш Анни Канич „Найкраще місто" і розповіла про життя у середньовічному Львові за книгою Б. Мельника „Вулицями старовинного Львова". Програма закінчилась показом фільму „Данило – князь Галицький". Показ організував Мар'ян Бойсюк. Фільм знятий Одеською кіностудією у 1987 р., автор сценарію – Олесь Лупій, одну з ролей виконує Богдан Ступка.

День матері 9 травня почали святкувати після Першої світової війни. В Україні цей день святкують від 1929 року – з ініціятиви Олени Кисилівської, редактора тижневика „Жіноча доля". Особливо широко відзначається це свято на заході України, де влаштовуються святкові вечори, виставки, концерти, забави. Мета цих святкувань – віддати пошану Матері.

Не є винятком і парафія Української католицької церкви в Норт- Порті. Після святкової Служби Божої з проповіддю о. пароха Северина Ковалишина (він згадав матерів, які виховали тих, хто відновив державність України у 1918 роках, які, не замислюючись, благословили своїх синів і дочок на боротьбу за долю України в козацькі полки, загони Січових Стрільців, у лави УПА, які молилися, щоб Всевишній вберіг їх дітей від усякого лиха) діти роздавали усім матерям, бабцям і прабабцям і тим, хто лише готується стати матір'ю, троянди.

Святкування продовжилось у парафіяльній залі з обідом і програмою. Мар'ян Бойсюк розповів про історію виникнення свята не лише на теренах Америки, але в Україні зокрема. Програму продовжила Мар'янка Циганко читанням вірша, і Владислав Ладчук, який щойно приїхав з мамою з України. Усе святкування закінчилось піснею „Аве Марія".

Галина Ковалишин

Безкоштовні телефони у травні з сервісом 10-10-719 компанії „Startec"

ПОТОМАК, Мд. – Протягом травня „Startec Global Communi-cations" пропонує 5 безплатних хвилин для нових клієнтів, в будь-яку країну, які повинні набрати код 10-10-719 перед дзвінком. Сервіс 10-10-719 автоматично готовий до праці з домашнього телефону, при цьому клієнт не мусить спеціяльно реєструватися, щоб отримати безкоштовні хвилини.

Ціль цієї ідеї – дати нагоду новим клієнтам перевірити обслугу без втрати грошей. Плата за телефонні дзвінки понад 5 хвилин буде рахуватися на підставі реґулярних цін.

Заступник президента маркетінґу Т. Джей Мастер говорить: „10-10-719 пропонує клієнтам зв'язок високої якости, економію і вигоду, що робить обслугу конкурентною. Ми впевнені, що коли виберете „Startec", то довго будете користуватися ним.

„Стартек", який існує від 1989 р., є провідною компанією, забезпечуючи клієнтів телекомунікаційним сервісом для дзвінків за кордон. Сьогодні компанія обслуговує понад 300 тисяч клієнтів, використовуючи свою власну високоякісну технологічну мережу. Ціль компанії побудована на простій формулі успіху – відданість різноманітним етнічним ринкам США, на яких концентрується увага і точне дотримання законів з найкращої якости сервісу. Компанія була винагороджена за виконання своїх обов'язків.

„Стартек" працює на сильній фінансовій базі, яка становить приблизно 100 мільйонів долярів приходу. Керівники компанії „Startec–Allied Capital і GE Capital" – є у списку Нюйоркської біржі акцій, маючи у своїх активах декілька мільярдів долярів.

У всяких справах, і для того, щоб переключитися на компанію Startec і отримати обслугу найвищої якости з найнижчими цінами, клієнти можуть подзвонити до Центру обслуги компанії „Стартек" на число телефону (877) 501-1160 від понеділка до п'ятниці, від год. 9-ої ранку до 11 веч., а в суботи і неділі – від 9-ої ранку до 8-ої веч. східного часу.

Віктор Ющенко

(Закінчення зі стор. 5)

закордоном“ (тобто, із двосторонніх міждержавних стосунків, особливо у сфері укладання економічних угод, буде виключено всі суб'єктивні фактори на зразок „традиційно дружніх народів“, „братніх країн“, як такі, котрі абсолютно не відповідають державним інтересам ні Росії, ні України). В. Ющенко цілком спроможний успішно вести тонку гру між США та ЕС, отримавши вигоду для України.

Навряд чи В. Ющенко дозволить посилитися та автономізуватися регіонам, проте без певних домовленостей з представниками найбільш впливових регіональних груп (Донецької, Харківської, Дніпропетровської) В. Ющенкові не обійтися. Швидше відбудеться, навпаки, централізація країни, усупереч прогнозам російських політологів.

У випадку реалізації наміченого курсу реформ за рекомендаціями західніх фінансово-економічних інституцій і за намагань встановити більш чіткі та прозорі правила гри, на В. Ющенка очікує зіткнення з могутніми східньоукраїнськими кланами. Послідовне ж виконання ним програми галичанських радикалів щодо українізації України неминуче загострить культурно-цивілізаційні й міжреґіональні протиріччя в країні.

Вся ця сукупність несприятливих факторів сприятиме внутрішньополітичній ізоляції В. Ющенка, а це дасть, зокрема, російському капіталу непогані шанси проникнути у галузі, котрі у цей час контролюються навколовладними кланами. Однак В. Ющенко надто авторитарний керівник, аби пустити на самоплив настільки серйозні тенденції. Малоймовірно, що у регіональних економічних та політичних еліт з'явиться бажання конфліктувати з ним.

Можливі шляхи розвитку передвиборчої кампанії В. Ющенка

Найоптимальнішим варіянтом розвитку подій протягом наступногопівроку можна вважати досягнення кулуарних домовленостей з діючим Президентом Л. Кучмою, який за допомогою суто фінансових важелів, застосованих за домовленістю зі США (зацікавлених у збереженні стабільности в регіоні, що забезпечує певний паритет контролю над регіоном з Росією), забезпечує збереження капіталів, а можливо, й підприємництва в Україні, представників фінансово-промислової групи, що стоїть за ним. Оточення Л. Кучми спокійно вивозить більшу частину капіталів з країни, згортає тут підприємництво до мінімального за риском рівня, сам Л. Кучма розгортає голосну публічну кампанію з доброчинної підтримки демократії в державі, благословляє на президентство В. Ющенка. Обидва політики виступають об'єднувачами України, що несуть мир і злагоду, европейську демократію до збуреного передвиборними баталіями суспільства України. Вибори проходять як свято – спокійно й урочисто. Л. Кучма очолює Інститут демократії, випускає власні книжки та альбоми, їздить світом, повчає Америку, Европу й решту плянети, як мирно вийти з тоталітарного режиму й збудувати демократію силами однієї окремо взятої країни.

Структурні складові бльоку „НУ“ так і залишаться частиною „провладної коаліції“, втративши кілька десятків місцевих осередків на користь „конструктивної опозиції“ (згаданих ймовірних лібералів Ю.Тимошенко). Всі разом ідуть на парляментські вибори 2006 р., аби спільно протистояти звинуваченням з боку радикалів в „угодовстві“.

Однак цей сценарій малоймовірний – не через нездатність В. Ющенка або Л. Кучми обрати саме таке рішення, а через важкість досягнення домовленостей всередині „провладної родини“ В. Медведчука. Останньому відводиться надто важлива роля у такому сценарії, відмовитись же від головного свого соратника у випадку його категоричної незгоди Президент Л. Кучма не зможе.

Ще одним позитивним сценарієм може бути досягнення домовленостей з В. Януковичем щодо значного пом'якшення тим своєї „піар-кампанії“ в обмін на певні гарантовані позиції в уряді Президента В. Ющенка та в парляменті „НУ“.

Мета – переконати В. Януковича у тому, що насправді Президент Л. Кучма, і не стільки він, скільки В. Медведчук, працює проти обох – В. Януковича і В. Ющенка водночас, щоб послабити обох силами один одного та спровокувати політичну, а бажано ще й економічну нестабільність в країні. В результаті обох можна усунути з політичної сцени на користь іншого кандидата.

Позитивним сценарієм можна назвати введення в гру якомога більшої кількости кандидатів від сил парляментської більшости. Команди політтехнологів, фінансовані В. Ющенком або близькими до нього силами, завалюють всіх можливих претендентів на звання „центристського кандидата від демократичних сил“ результатами опитувань, аналітичними записками, таємними матеріялами переговорів когось із представниками Заходу тощо, аби переконати їх у цілковитій можливості перемоги на виборах, доки двоє (В. Янукович та В. Ющенко) гризтимуться між собою, та спровокувати їх розпочати активні передвиборчі кампанії. І доки вони метушитимуться, вишукуючи бодай якісь видимі відмінності у позиціях, програмах, гаслах та намагаючись відновити або створити статус повноцінного загальноукраїнського провідника, незворушний криголам політичного гіганта В.Ющенка, не відволікаючись, добереться до перемоги.

Народ уже не може терпіти безладу в політиці, тож всі мають згуртуватися навколо В. Ющенка і рішуче протистояти намаганням будь-кого дорватися до влади.

Позитивним сценарієм буде і ослаблення Л. Кучми з наближенням виборів, коли Кремль остаточно вирішить, що йому не цікавий Президент Л. Кучма у будь-якій ролі, і розпочне активні переговори з наступником. Вашінгтон, щоб довести своїм платникам податків, що фінансова підтримка демократії здійснюється лише за наявности прозорої економічної системи, використає свідчення П. Лазаренка проти Л. Кучми, спалахне черговий скандал без реальних наслідків, який однак сприятиме налагодженню тісніших стосунків адміністрації США з наступником в Україні.

Найгіршим для В. Ющенка сценарієм буде тихий програш на правильних і прозорих виборах В. Януковичу зі скромною, але достатньою для попередження розмов про фальсифікацію різницею у 5-7 відс. Плюс подальша кампанія з так само нескандальної констатації факту, що В. Ющенко переоцінив себе як політик загальноукраїнського рівня, тим більше як загальнонаціональний провідник. Після цього розвалиться „Наша Україна“. Цей сценарій реальний, коли до виборів так і не зміниться підхід штабу „НУ“ та В. Ющенка особисто до питань здійснення превентивної політичної кампанії, котра запобігала б реалізації небажаних сценаріїв.

В. Ющенко також може піддатися панічно-прозахідним настроям у своєму штабі і позбутися лівих соратників. Тоді сили КПУ та СПУ можуть об'єднатися і від В.Ющенка відвернеться протестний і лівий електорат, значна частина правого і поміркованого. Від свого соратника може демонстративно відвернутися Ю. Тимошенко: її звинувачення підхоплять ліві – і електоральна база В. Ющенка розтане.

Позицію В. Ющенка як загальнонаціонального провідника може зруйнувати регіональна політика В. Медведчука: провокації, бійки, скандали, судові переслідування, викриття, підтасовки результатів голосування, плюндрування могил, збройні напади і табори вишколу штурмовиків. Все це перетворить в очах пересічного українця В. Ющенка на провідника справжніх фашистів. Добитися цього цілком реально, втравивши В. Ющенка в етнічний/земельний конфлікт у Криму, ініціювавши те саме на Закарпатті, рясно цитуючи кількох чи кілька десятків антисемітів, роздмухавши конфлікт навколо визнання вояків УПА, причому переважно на сході України, влаштувавши кілька голосних приватизацій з порушеннями і наступним відбиранням власности у „нашоукраїнців“, близьких до В. Ющенка, ініціювавши розслідування з приводу якості продукції підприємств його соратників. Це знищить не тільки В. Ющенка, але й політиків, що були його партнерами. В. Ющенкові можуть зашкодити „топорні“ методи пробивання на схід та південь України, коли його виставлять з кожного обласного та районного центру регіону (що цілком відповідатиме дослідженням Центру ім. О. Разумкова).

Також з В. Ющенком можуть укласти угоду і „кинути“ його останньої миті: скажімо, до кінця вересня з ним ведуть переговори Л. Кучма та В. Медведчук, але в жовтні все зривається, його втоптують у бруд спільними зусиллями В. Януковича та В. Медведчука. Оскільки через переговори він буде змушений пом'якшити риторику стосовно влади, за місяць знов дистанціюватися від неї та заробити голоси, достатні для перемоги, він не зможе. Потрапивши у другий тур, В. Ющенко не подолає В. Януковича з його адмінресурсом, незмінно впевненою, жорсткою позицією та чіткими пріоритетами.

Описані сценарії є більш або менш екстремальними варіянтами розвитку подій. Однак найбільш вірогідним є „звичайний“ варіянт: все триває, як є. Ніхто нікуди не поспішає, жодної організації всеукраїнського фронту, фронди чи мережі інтриганів і дворушників. В. Ющенко продовжує сам будувати свій новий образ. Загалом, все як зазвичай. Хто переміг насправді, з'ясовуватиметься місяцями. Зрештою все вирішать, як завжди, кулуарні переговори.

За такої кількости можливих варіянтів розвитку подій говорити про гарантовану В. Ющенкові посаду Президента України не коректно: задіяно забагато суб'єктивних чинників. Однак метою цього дослідження є спроба застерегти В. Ющенка від можливих помилок та актуалізувати тему використання політичних технологій в ході виборчої кампанії. Причому найбільшою проблемою для українського політикуму є саме неспроможність вітчизняних політичних діячів створити чітку виборчу стратегію, а тим більше додержуватись її у щоденних рішеннях поточних проблем. Досі здатність розробляти дієві політичні стратегії та ефективно і послідовно втілювати їх у життя продемонстрував лише єдиний політик – В. Медведчук. Тож виходить, що в Україні взагалі зформувався тільки один професійний політик. Решта займається політикою на аматорському рівні.

Можливо, змодельовані в цьому випуску варіянти розвитку подій підштовхнуть когось із політиків до повноцінного освоєння такого інструменту боротьби за владу та відстоювання її, як політичні технології.

В пам'ять жертв Великого голоду 1932-33 років

Едмонтонці пам'ятають трагедію України

З історії першого в світі Пам'ятника жертвам Голодомору

ЕДМОНТОН, Канада. – Минуло 20 років від дня, коли, з ініціативи Едмонтонського відділу Конґресу українців Канади (ЕВ КУК), Клюбу українських професіоналістів і підприємців (КУПіП) і Альбертського товариства збереження української культури (АТЗУК), українці Едмонтону відкрили і посвятили перший в світі пам'ятник жертвам Голодомору в Україні 1933 року. За той час багато чого змінилося, Україна стала незалежною, але українська громада Едмонтону і околиць далі раз в рік збирається біля цього пам'ятника, щоб згадати і помолитися за ті жертви. Совєтський режим приховував цей злочин, але втікачі з України після Другої світової війни, багато з яких опинилися в Едмонтоні, не могли мовчати, і з нагоди 50-ліття Великого голоду вирішили збудувати пам'ятник. Діловий комітет очолив голова КУПіП інж. Богдан Шулякевич, скарбником став д-р Дмитро Тодосійчук, член Управи ЕВ КУК (тоді під проводом д-ра Мелетія Снігуровича), і АТЗУК (тоді під проводом інж. Василя Кунди), і почалася збірка фондів. Остаточно збірка принесла 58,295.56 дол.

Міська Рада Едмонтону, тоді на чолі із С. Пирвісом, баптистським єпископом, на прохання Ділового комітету, дала українцям дозвіл побудувати пам'ятник перед самою міською ратушею, до речі, збудованою за пляном архітекта-українця Євгена Дуба. В оголошеному конкурсі на проєкт пам'ятника взяли участь чотири мистці. Жюрі вибрало проєкт мисткині з Монреалю, Людмили Темертей, дочки українки, яка чудом пережила Голодомор. Пам'ятник, виконаний з алюмінію у Ванкувері, представляє круг життя, який прорізано і вивихнено по вертикальній осі, на лицевій стороні видно простягнені за хлібом руки. На мармуровому п'єдесталі – написи українською, англійською і французькою мовами, і цитата з „Божественної комедії" Данте:

„Я підхопивсь, і стисла горя глиба,
Бо плакали вві сні мої малі,
Також ув'язнені, й просили хліба".

Серед гостей був Генеральний консул США із Калгарі Давид Шварц, який був колись на такій самій посаді в Києві. До відкриття пам'ятника Петро Саварин, тодішній канцлер Альбертського університету попросив прем'єра Альберти Пітера Лоґіда, а за головного промовця після відкриття, на т. зв. „голодний обід" – президента Альбертського університету д-ра Маєра Горовиця. Два дні перед відктиттям пам'ятника міністер Альберти Василь Дячук прийняв представників українців на чолі з головою ЕВ КУК у леґіслятурі і прочитав окрему з тої нагоди урядову „Відозву про Голодомор".

У відкритті та посвяченні пам'ятника 23 жовтня 1983 р. взяло участь біля 8,000 осіб – представники федерального, провінційного і міського урядів, всі українські організації, зокрема Пласт і СУМ, українські Владики і священство, посли, міські радні, преса і телебачення, очевидці Голоду. Своє співчуття українцям висловили організовано присутністю представники багатьох етнічих груп Альберти.

Господарем відкриття був Петро Саварин. Офіційно відкрили пам'ятник міністер оборони Канади Жан-Жак Бле, прем'єр Альберти Пітер Лоґід, мер Едмонтону Лаврентій Дікур і президент Централі КУК Іван Новосад. Після посвячення Панахиду за жертви Голодомору відслужили три українські Владики: Борис, Ніл і Демитрій, при співучасті священиків обох Церков. З ними молилися Владика Йосиф МекНік і рабин Аківа Ман.

Панахиду співала вокальна група „Каштани". Головним промовцем був д-р Богдан Кравченко, науковий співробітник КІУСу. Привіт від прем'єр-міністра П'єра Е. Трудо прочитав міністер Жан-Жак Бле, після якого говорив прем'єр Альберти Пітер Лоґід, мер міста Лаврентій Дікур і голова ЕВ КУК д-р Мелетій Снігурович.

Автор цих рядків зберіг у своєму архіві промову президента Альбертського університету д-ра Маєра Горовиця на „голодному обіді", бо такої глибокої, сердечної промови на тему Голодомору, здається, ніхто ще не виголосив досі. Д-р Горовіц порівняв геноцид українців з рук російського комуністичного режиму Сталіна із голокостом євреїв з рук німецьких нацистів Гітлера. Він подякував українській громаді за те, що попросила його на відзначення цієї жахливої події, бо „це означає, що ви прийняли мене, як члена вашої сім'ї".

Участь в „голодному обіді" взяло понад півтори тисячі осіб, а господарем був міністер Василь Дячук. Обід складався з символічної яриної зупи, окрайця чорного хліба та води.

Відзначення 50-ліття Голодомору закінчилося 6 листопада 1983 р. в ювілейній авдиторії жалібною академією. Головними промовцями на ній були дисидентка з України і очевидець Голодомору д-р Ніна Строката та очевидець Голодомору Марко Царинник. Присутні побачили тоді теж фільмоване інтерв'ю з кореспондентом Малколмом Маґеріджом з Англії, виступ хору „Дніпро", почули кілька деклямацій.

Ми сподівалися, що Посольство СССР в Канаді запротестує проти побудови в Едмонтоні пам'ятника жертвам Голодомору, але не знали коли і в якій формі, та що відповість йому уряд Канади.

Справа вияснилася щойно 20 літ пізніше, на презентації першої книги зі серії „Україна–Канада: історія та сучасність", – „На скрижалях історії", 27 червня 2003 року. Присутні на презентації книги побачили в ній дві „Ноти Посольства СРСР в Канаді Міністерству закордонних справ Канади в зв'язку з ініціятивою Едмонтонського відділу КУК з спорудження пам'ятника жертвам Голоду в Україні 1932–1933 рр." – з 5 липня і 20 жовтня 1983 р. Уряд Канади в своїй відповіді 1 листопада 1983 року делікатно пояснює, що Конституція Канади, а також її демократичні традиції, ґарантують своїм громадянам всі людські права і свободи, включно зі свободою слова і політичних поглядів, згідно з Хартією Об'єднаних Націй. Міністерство закордонних справ Канади звертає увагу Посольства, що Едмонтонський і Вінніпезький відділи КУК є незалежними організаціями, які надають своїм членам різні культурні послуги, і так довго, як вони будуть дотримуватися законів Канади, уряд не збирається втручатися в їхню діяльність.

Отака, коротенько, історія першого в світі едмонтонського пам'ятника жертвам Голодомору в Україні 1932–1933 років.

Петро Саварин

Леся Храплива-Щур

Псалом померлих від голоду 1933 року

О Предвічний, прости,
що у храм Твого світла приходим,
Почорнілі, зблілі, неначе чорнозем розритий.
Гаснуть зорі від стіп обважнілих,
розпухлих походом,
Криють янголи лик,
бо на нас моторошно дивитись.
Нас, Всесильний, побач:
на землі нас могутні не знали,
Коли брали від нас до зерна пропотілу сторицю,
Щоб колесами тіло живе розкроївши на шпалах,
Повезти в ненаситного зла зледенілу столицю.
Всі ми тут.
Почисли, бо числа нас нікому не знати,
Нас, що сонні міста, наче совість похмура обсіли,
Що приходили, предків скарби заміняти у ката
За останок життя:
свого ж хліба шкуринку згірчілу.
Ти прости, що хапаються облаків пальці кістляві,
Нехоронені ми: дідусі, юнаки, немовлята...
Що прийшли ми притвори Твоєї одвічної Слави,
Щоб мовчазною скаргою ввік непохитно стояти.
Ми не просимо кари на них,
Ти бо Сам справедливий,
Покараєш неситих в сердець їх жорстокій гордині.
Ми благаємо тільки:
дай нашим кісткам зійти живом,
Живом волі новим, що ніхто не візьме з України.

Інформація про Голодомор має бути в кожній бібліотеці

Союз Українок Америки закликає світове українство долучитися до проєкту, який СУА розпочав, вшановуючи пам'ять жертв Голодомору 1932–33 рр. Ми часто зустрічаємо у пресі та навчальних книжках неправильні факти з історії України, а ці книжки уживають по школах, і далі світ вивчає історію, яку передав Радянський Союз, заховуючи правду про трагічні події, що відбулися в житті українського народу. Зауважуємо, що важливіші історичні факти української історії є переважно перекручені і не відповідають дійсності. Один з таких моментів нашої історії є саме Голодомор 1932–33 рр.

Щоб привернути увагу до цієї трагедії, СУА розпочав проєкт і запрошує всіх українців відвідати місцеві бібліотеки і перевірити, чи вони мають літературу, яка стосується Голодомору в Україні 1932–33 років. Якщо таких матеріялів немає, то домагатися, щоб бібліотека придбала їх.

Коли книжки будуть в бібліотеках, завдання всіх, хто зайнятий проєктом на своєму терені, постійно пильнувати, щоб книжки були в ужитку. Коли книжка лежить на полиці і ніхто її не використовує, то її переносять до складу, і заходи будуть зайві. Коли вже книжки про Голодомор будуть у бібліотеці, то приготуйте читачів, які постійно будуть їх випозичати.

Ми звертаємося до кожного українця, де б він не мешкав, щоб долучився до проєкту СУА. Хочу пригадати, що є у бібліотеках книжки про Україну і про українську трагедію, які не відповідають реальності цієї події. Перевірте! Зробіть все можливе, щоб такої літератури не було у бібліотеках.

Наші спільні заходи будуть мати багато користи: упевнимося що не-українці будуть мати доступ до правильної інформації про трагедію України, яку спричинили комуністи на чолі зі Сталіном. Коли бібліотеки побачать, що є велике зацікавлення в книжках на цю тему, самі будуть їх розшукувати. Наша молодь буде вільно дискутувати з ровесниками, бо література на цю тему всім буде доступна.

В штаті Ню-Йорк є іспит „The State Reagents Exams", одне із питань якого стосується теми Голодомору 1932–33 рр. Скільки наших учнів бере це питання на іспиті, де вони мають дістати інформацію, як не в школах українознавства та у льокальних бібліотеках? Учителі твердять, що мало студентів розглядає цю тему на іспиті і за якийсь час ця тема буде вилучена з іспиту. А хтось тяжко працював, щоб тема Голодомору була на іспитах. Ми мусимо мати тяглість в наших починах. Не грає ролі, хто їх розпочинає.

Мабуть, й інші штати чи країни мають тему Голодомору в Україні на іспитах. Щоб краще ознайомити нашу молодь з цією трагедією, допоможім, щоб кожна молода людина мала доступ до такої літератури в бібліотеці.

Світове українство! Долучіться до нашого проєкту, щоб у 75-річчя Голодомору ми не лише відправили Панахиди, відбули відчити, але щоб цілий світ довідався про Великий голод, де згинуло близько 10 мільйонів людей. Інші національні групи допомагають своїй молоді запізнаватися з трагедіями свого народу, то зробімо це для нашої молоді.

Групи чи поодинокі особи, які бажають дістати інформації від СУА, прошу телефонувати на (212) 533-4646 або писати на електронну пошту: unwla@unwla.org.

Ірина Куровицька,
голова СУА

Рома Прийма-Богачевська померла, але її чин живе

Учасники і організатори прийняття

Пожертви на підтримку школи Роми Прийми-Богачевської роблять Люба Лапичак і Михайло Лесько.

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 23 травня в будівлі Головної канцелярії Українського Народного Союзу відбулось прийняття на відзначення 40-ліття танцювальної школи Роми Прийми-Богачевської та на підтримку концерту вихованців її школи танцю, який відбудеться 13 листопада в Лінкольн-центрі, Н. Й. Прийняття організували Український Народний Союз і Батьківський комітет студії „Іскра" Роми Прийми-Богачевської у Випані, Н. Дж. Господарювали на прийнятті касир УНСоюзу Рома Лісович і Ксеня Раковська та Христина Сизоненко з Батьківського комітету.

Під час прийняття

Під час прийняття висвітлено фільм з життя танцювальної школи та її концертів перед громадою. Відбулася виставка архівних матеріялів про життя і діяльність артистки-педагога. Розіграно льотерію, у якій нагорода – український вінок до танцю – випала Надії Матківській. На підтримку наступного концерту в Лінкольн-центрі гості склали щедрі пожертви. У розмовах гості тепло згадували особисті зустрічі з мисткинею, її полум'яні концерти. Було відомо, що за станом здоров'я Рома Прийма-Богачевська не могла особисто бути на прийнятті і обмежилася переданим вітанням його учасникам, але гості тривожилися відсутністю її дочки і чекали на неї досить довго. Ніхто не міг припустити, що у ті хвилини довершувався останній акт з життя славетної людини.

Рома Лісович у вітальній промові відзначила великий вклад Роми Прийми-Богачевської у збереження і розвиток надбань української культури та популяризування українського танцю в Америці, Европі та Україні, де вона здобула велике визнання, подякувала гостям за участь у прийнятті, яке влаштувала Союзівка.

У дні жалоби з приводу відходу св. п. Роми Прийми-Богачевської висловлюємо наші співчуття, підкреслюючи одвічну істину: славетні мистці відходять, але їхня слава і їхній чин живуть. Таким продовженням життєвого чину Роми Прийми-Богачевської має стати листопадовий концерт в одній з найпрестижніших заль Ню-Йорку.

Л. Хм.

Зліва: Христина Сизоненко, Ксеня Раковська і Рома Лісович

Відбулися наради проводу УСЦАК

ІСТ-ГАНОВЕР, Н. Джерзі, 19 травня, в приміщенні готелю „Рамада", відбулися чергові ділові наради проводу УСЦАК та представників молодечих організацій, які відкрив і ними проводив голова Мирон Стебельський.

Голова відчитав короткий звіт Управи – діяльність в останніх місяцях. Голова побував в Торонто, де мав ділову зустріч з К. Чолієм, своїм третім заступником, який очолює делеґатуру УСЦАК-Канада. Голова мав також розмову з В. Павелчаком, своїм другим заступником, який очолює делеґатуру УСЦАК-Захід з осідком в Чикаго. Як відомо, в Чикаго влаштували для Віталія Кличка прийняття після його перемоги в найпрестижнішій версії професійного боксу „WBC" з Корі Сандерсом. Голова УСЦАК уповажнив В. Павелчака вручити новому чемпіонові світу грамоту УСЦАК. Наприкінці травня В. Павелчак представлятиме УСЦАК на футбольному турнірі Чаші Великих Озер в Дітройті. Е. Палидович, ланковий лещетарства, подав відомості про успішні змагання КЛК, що пройшли минулої зими в Гантері. Е. Чижович, ланковий копаного м'яча, пригадав про підготовку до першостей делеґатур, що пройдуть в Дітройті наприкінці травня і в Глен Спей 3–4 липня. Фінальні змагання за звання чемпіона УСЦАК відбудуться під час Дня праці. Місце фіналу буде проголошене по турнірах делеґатур.

О. Федаш, ланковий відбиванки, поінформував присутніх про плян відновлення першостей УСЦАК, що мають відбутися в одному з осінніх місяців.

Д-р О. Попович передав письмовий звіт про шаховий чемпіонат, що відбувся 14–15 травня в приміщенні готелю „Рамада" в Іст-Гановері. Чемпіоном став Б. Бачинський з УСО „Тризуб", другу й третю нагороди здобули П. Радомський і С. Стойко – обидва з УСВТ „Ч. Січ". Турнір провів співланковий д-р О. Попович при співпраці співланкового – о. М. Процика з Бафало, Й, Й.

В. Тараско, ланковий бейсболу-софтболу, вичерпно поінформував учасників нарад про його зусилля для розвитку цього спорту в Україні. В цьому проєкті з ним співпрацюють Посол США Дон Гербст і його дружина.

Ю. Савчак, ланковий тенісу, перевів весняний турнір на „Тризубівці", чергові два відбудуться 3–4 липня, а першість УСЦАК – в часі Дня праці на Союзівці.

М. Приймак, спортовий референт Головної управи СУМ, подав факти із спортової активности окремих дружин СУМ і запевнив, що існуючі відбиванкові дружини СУМ візьмуть участь в першостях УСЦАК.

О. Напора, фінансовий секретар, подав фінансовий звіт, М. Стебельський пригадав учасникам нарад, що в наступному році припадає 50-річчя УСЦАК, яке треба відзначити ювілейним бенкетом і забавою.

Омелян Твардовський

Український прапор у творах і спогадах

Українську національну революцію 1917 року наш народ з радістю привітав численними демонстраціями і маніфестаціями. Микола Ковалевський – видатний український політичний діяч, член Української Центральної Ради, у своїй книжці „При джерелах боротьби" пише: „Я не можу забути одного епізоду під час першої української демонстрації в Києві 1 квітня 1917 р. Стрункими лавами йшли тоді київські українці під *жовто-блакитними* прапорами". Далі М. Ковалевський пише: „Група українських демонстрантів несла великий *жовто-блакитний* прапор. За ним ішла група української молоді, яка несла кільканадцять *жовто-блакитних* прапорів, а за нею ішли тисячі киян, міщан та інтелігенції, військових і цивільних з *жовто-блакитними* відзнаками. Спеціяльну групу творили кількасот селян із прикиївських сіл, які теж несли *жовто-блакитні* прапори...". Про цю демонстрацію пише і проф. Яків Зозуля, член Української Центральної Ради, у своїй книзі „Велика Українська Революція": „українська маніфестація в Києві. 100.000 учасників з 320 *жовто-блакитними* прапорами".

22 березня 1918 року Центральна Рада ухвалила закон про державний прапор Української Народноя Республіки. На вимогу проф. М. С. Грушевського, прапор називався „**жовто-блакитний**". Ще у березні 1914 року київські студенти і робітники вперше виходять на заборонену царським указом маніфестацію під жовто-блакитними прапорами. У неділю, 16 квітня 1917 року, на Соборній площі перша в історії Ніжина відбулася легальна Панахида по Т. Шевченкові. М. Ковалевський писав: „Рано-вранці замайоріли над головами, затріпотіли у повітрі *жовто-блакитні* прапори". Співець української Визвольної революції видатний поет О. Олесь 1917 року вітав українське військо такими словами:

Українське військо,
мов з могили встало,
Загриміло в бубни,
в сурмоньки заграло,
Розгорнуло прапор
сонящно-блакитний,
Прапор України!
Рідний, заповітний!

В іншій поезії О. Олесь пише:
Міста цвітуть, блакить яснiє,
Ллє сонце золото згори
А над хатами наша мрія:
Жовто-блакитні прапори.

В одному з віршів В. Сосюри читаємо: „*Жовто-блакитний* там прапор віє". У романі У. Самчука „Волинь" читаємо: „На всіх будинках, на всіх крамницях – *жовто-блакитні* прапори". Поет Б. Кравців у своєму вірші „Сімнадцятого року" пише: „І ми із *жовто-синіми* стяжками ішли походом і „славу кричали". Василь Онуфрієнко у своїй поемі „Симон Петлюра" пише: „Петлюрине ім'я... Мов прапор святий *жовто-синій*". У творі Івана Чайки „Дзвони над Лютенькою" читаємо: „Над ними розвівався на вітрі *жовто-блакитний* прапор". У повісті М. Кушніра „Бій під Крутами" написано: „Зірвався вітер, і з Софіївської площі залопотів *жовто-блакитним* прапором над головами юнаків...". Юрій Лавріненко згадує про 1917 рік („Чорна пурга"): „... Носили *жовто-блакитний* прапор Самостійної України". Григорій Костюк у своїх спогадах „Зустрічі й прощання" пише про масові демонстрації 1917 року: „...Безмежне море людей, переткане червоними і *жовто-блакитними* прапорами".

Я також дуже добре пам'ятаю маніфестацію, що відбулася у м. Гадячі в березні 1917 року. Тоді всюди маяли червоні й жовто-блакитні прапори. На Шевченківській демонстрації у березні 1920 року в Гадячі група учнів гімназії піднесла вгору жовто-блакитний прапор. Того ж дня на Шевченківському святі, що відбувалося в гімназійній залі, Олена Пчілка обгорнула бюст Шевченка жовто-блакитним прапором. Комісар Крамаренко порвав той прапор, а Олена Пчілка на весь голос гукала: „Ганьба Крамаренкові!".

Український поет Михайло Ситник написав вірш „25 травня 1926 року". Цей вірш передруковано в журналі „Віра" 1993 році. У цьому вірші замінено два слова: замість „жовто-синій стяг" написано „синьо-жовтий". У Ситника ці два рядки звучали так:

Затаєно клялися на шаблях
Підняти вище жовто-синій стяг.

Тепер погляньмо на словники. В українсько-російському словнику О. Ізюмова (1930) є слово *„жовто-блакитний"*, а слова *блакитно-жовтий* нема. В словнику Я. Рудницького (1943), а також у словниках, виданих в 1971, 1975, 1979 роках та усіх інших є слово *„жовто-блакитний"*, а слова *„блакитно-жовтий"* нема. Цю статтю закінчимо словами Левка Лук'яненка, сказаними на могилі Головного отамана Симона Петлюри 2 липня 1989 року. „Хай світить нам вічно наш золотий Тризуб, хай сяє над нами завжди наш жовто-блакитний прапор і хай під нашим гимном об'єднаються всі молоді сили для того, щоб прискорити той час, коли у Києві на площі буде проголошено святий День нашої національної Незалежності".

Петро Одарченко

Виправлення помилки

14 травня в ч. 20 „Свободи", у статті „Зібрано мільйон долярів для Українських студій в Колюмбійському університеті", на стор. 13, під фото, на якому зображена член оргкомітету Адріяна Гельбіґ, помилково підписано – Марія Соневицька. Адріяна Гельбіґ, кандидат докторських студій з етномузикології в Колюмбійському університеті, представляла вибрані пісні концерту проф. Кристофера Вашборна. На виправлення помилки подаємо фото Марії Соневицької, координатор, Фонду Катедр Українознавства при Колюмбійському університеті.

УКРАЇНА І СВІТ

Перший всеукраїнський форум з проблем медичної допомоги новонародженим

КИЇВ. – Щороку в Україні на світ з'являється близько семи тисяч дітей з діягнозою – вроджені вади серця. Лише 7 відсотків цих немовлят отримують відповідне лікування, яке, перш за все, полягає у хірургічних операціях. Третина ж народжених з кардіологічними вадами помирає вже протягом першого року життя, решта - приречені на долю інвалідів, яких сьогодні в Україні понад 60 тисяч. Шлях до подолання цієї проблеми є лише один – негайне покращення ранньої діягностики вроджених вад серця, надання первинної допомоги немовлятам з такою діягнозою та, чи не найголовніше, – своєчасна хірургічна корекція. Саме ці пункти стояли на порядку денному Першого всеукраїнського форуму „Світовий та вітчизняний досвід допомоги дітям з вродженими вадами серця у ранньому віці", проведеному завдяки Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля (ФДДЧ), головні зусилля якого наразі спрямовані на вирішення цих проблем.

1-2 квітня в Пущі Водиці, що під Києвом, зібралися близько 400 лікарів з усієї України, серед яких були обласні неонатологи, педіятри, акушери-гінекологи, анестезіологи, дитячі кардіологи та кардіохірурги, медсестри реанімаційних відділень.

Зібрати провідних медиків країни стало можливим за підтримки Міністерства охорони здоров'я України та завдяки співпраці з новоствореним Науково-практичним медичним центром дитячої кардіології та кардіохірургії на базі Інституту ім М. Амосова та з Асоціяцією неонатологів України.

Відкрив форум президент ФДДЧ д-р Зенон Матківський, який представив присутнім першого доповідача - Посла США в Україні Джона Гербста. „Я вірю, що сьогоднішній форум та інформаційні матеріяли, надані організаторами щодо найновіших методів діягностики, хірургії та управління допоможуть українським професіоналам подолати невтішну статистику вроджених вад серця. – зазначив Джон Гербст у своїй промові. – Ми вітаємо ФДДЧ, який вже 15 років займається збиранням та доставленням обладнання та медичних засобів, забезпечує тренування та технічну підтримку українським медичним закладам. Особливо слід відзначити його працю зі збирання коштів у США на проведення форуму, який став результатом багатомісячних спільних американських та українських зусиль".

Присутніх привітали д-р Раїса Моісеєнко, керівник департаменту здоров'я матері і дитини Міністерства охорони здоров'я, та д-р Ілля Ємець, директор науково-практичного медичного центру дитячої кардіології та кардіохірургії.

Головним доповідачем на форумі був д-р Роберт Шаді, професор дитячої кардіології в Медичному університеті штату Юта та медичний директор програми трансплянтації серця у Дитячому медцентрі міста Солт Лейк Сіті.

Для медсестер, які взяли участь у форумі, було передбачено окрему програму. Усі вони змогли відвідати семінари, які провела медсестра-неонатолог з Америки Ренел Лехті. Головною темою занять був догляд за маленькими пацієнтами.

Учасники та організатори форуму дійшли до висновку, що подібні заходи конче необхідні українським медикам, які щодня зіштовхуються з проблемою високої смертности новонароджених, причиною якої є саме вроджені вади серця.

Серед головних тез форуму є необхідність створення децентралізованої системи кардіологічних центрів для дітей першого року життя у всіх головних містах України. Створити такі відділення можна за прикладом Київського - на базі вже інсуючих відділень для дорослих. Слід особливо наголосити, що більшість серцевих вад можуть бути вилікувані саме протягом перших 12 місяців життя дитини.

Серед проблем, яким варто приділити особливу увагу, на форумі визначили якісну та своєчасну діягностику вад серця. Статистика свідчить, що в Україні після ультразвукової діягностики багато вагітних змушені робити аборт, дізнавшись про діягнозу серцевої вади плоду. Велика частина таких діягнозів є, на жаль, помилковою. Отже, необхідно здійснювати програму своєчасного виявлення вроджених і спадкових хвороб серця і судин з подальшою хірургічною та терапевтичною корекцією.

Учасники форуму вважають необхідним, з метою вдосконалення кардіохірургічної допомоги новонародженим в Україні, покращення вишколу лікарів та середнього медичного персоналу. Одним з перших кроків може стати налагодження тренування медиків на базі Київського Науково-практичного центру дитячої кардіології та кардіохірургії. Надалі слід також розвивати патологоанатомічну службу України.

Кожен учасник форуму отримав у подарунок від ФДДЧ стетоскоп та перекладені українською мовою праці провідних світових спеціялістів „Дослідження в перинатології. Серцево-судинні захворювання у новонароджених", „Рання діягностика та лікування новонароджених з вродженими вадами серця", „Навчальний посібник з анатомії та фізіології".

Ліса Мілянич

Зліва: д-р Зенон Матківський, Джон Гербст, д-р Роберт Шаді

Д-р Ігор Мокрик, Ренел Лехті, Надія та д-р Зенон Матківські

Зліва: Олена Вельгаш, д-р Зенон Матківський, представник найбільшого спонзора форуму – компанії „Нестлі" Ярослав Захаров, Надія Матківська

ПОДЯКА

.... запрягайте коні в вози, коні воронії та поїдем здоганяти - літа молодії..."
(нар. пісня)

З волі Божого Провидіння, дозволено мені пройти складні пороги минулого-бурхливого століття та осягнути 90-річний рубікон мого життя. З тієї нагоди бажаю висловити сердечну, глибоку подяку організаторам благодійного чудового музичного Вечора-концерту, що відбувся в Ню-Йорку 8 травня 2004 р. в залі Українського Інституту Америки - шановній Президії Українського Музичного Інституту Америки і Фундації Українського Вільного Університету в Ню-Йорку та численній українській громаді, що прибули привітати ювілятку музикою, співом, квітами, дарунками, добрим словом і дружнім потиском долоні...

Особлива подяка виконавцям мистецького Концерту відомим українським піяністам діяспори: президентові Українського Музичного Інституту Америки Таїсі Богданській, визначному піяністові Томі Гринькову, піяністці д-р Марті Мачай, відомим музикам скрипалеві Рафаїлу Венке, челістові Несторові Цибрівському, кольоратуро-сопрано співачці Л. Щипчик, мойому внукові юному піяністові Павлові Андрушкові, вокальному ансамблеві „Промінь" під довголітнім керівництвом Богдани Волянської, акомпаніяторам Христині Карпевич, П. Тіссо та виконавцям живого слова Юрієві Гаєцькому і Оксані Бачинській за теплу згадку про ювілятку.

Моя щира вдячність моїм дітям з родинами, внукам та зокрема сестрінці Тані Гаєцькій-Винар, яка з дітьми прибула з Кольорадо, щоби привітати мене з ювілеєм.

Радість і відчуття внутрішнього спокою, огортає душу людини, коли оглянувшись назад з перспективи років, усвідомить собі, що Богом дароване їй життя не було змарнованим.

ОКСАНА ЛЕМЕХА-ЛУЦЬКА

Дружній діялог через океан

Вчителька Тетяна Шадаєва зі своїми вихованцями.

Майбутність людства залежить від ефективного спілкування, взаєморозуміння, пошани до вартости різних світових культур. З цією ціллю розпочався останнього року проєкт „Діялог через океан" між школами „Мидовбрук" в Нортбруку, Іл., і гімназією „Гармонія" в Києві. Спілкування між учнями почалося англійською мовою через Інтернет. Програма освіти у гімназії включає вивчення чужинських мов (англійської, французької, німецької, японської) вже від наймолодших років.

Діялог двох освітніх культур почався завдяки високому рівневі технології в школах. В парі з тим плекаються такі важливі засади, як взаємопошана і розуміння різноманітности.

Молоді учні, які листувалися через Інтернет, розв'язали багато питань, а саме„Чи верхи церков у Києві справді золоті?", „Які Різдвяні традиції в Америці?", „Чи в Києві є McDonalds?". Так через океан творилася дружба дітей – учнів двох шкіл, двох країн, двох культур, але одного світу.

Сьогодні Україна перебуває в тяжких обставинах. Але люди в діяспорі, як також на рідній землі, живуть надією, що Україна стане сильною, заможною державою!

Недавно я мала нагоду відвідати гімназію „Гармонія", щоб продовжувати співпрацю за акцією „Діялог через океан". В гімназії я була тиждень і тепер вірю, що гімназія „Гармонія" – це проблиск надії для України. Вона розташована на лівобережжі Дніпра, а її директором є Олена Чинок, кандидат філософічних наук, яка відкрила цю приватну школу в 1991 р., як альтернативний навчальний заклад. Принципом навчання в гімназії є інтеґративний підхід до освіти, ціллю якого є осягнення особистого творчого потенціялу кожної дитини. Головною метою „Гармонії" є передати учням розуміння взаємин людей, суспільства та світу на засадах світової культури та толерантности. Її завданням є виховати патріотів України, спроможних вільно почуватися у світі без кордонів.

Впродовж тижня спілкування в школі, я відчула вдоволення дітей, їхню радість, охоту до навчання, та найбільш помітною була пошана дітей до старших, як також один до одного. Учні розмовляють українською мовою з учителями, між собою і на заняттях, які провадяться українською мовою.

Соняшні березневі дні, садження яблуньки на згадку про зустріч, усміхнені обличчя дітей, лекції, семінари, спілкування, тепло сердець, усмішки, вдячність, взаємне хвилювання.

На закінчення відбувся пісенний вернісаж – діти і вчителі співали чудові українські пісні. Відчувалася душевна любов до батьківщини, яка торкалась сердець усіх присутніх.

Мотря Мельник,
Нортбрук, Іл.

Учні гімназії „Гармонія"

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

На пошану Миколи Лисенка

ТОРОНТО. – В житті Миколи Лисенка було багато альтернатив. Він міг по закінченні Київського університету обрати спокійну і вигідну посаду урядовця. Вже пізніше, вирішивши стати професійним музикою і навчаючись у Ляйпцігу, міг залишитися у Німеччині і здобувати славу у культурних центрах Західньої Европи, як це зробили його сучасники поляк Фредерік Шопен і мадяр Ференц Ліст. Міг, зрештою, навіть повернувшись на батьківщину, зректися рідної мови і національних переконань і будувати кар'єру в Російській імперії як ще один російський композитор „малоросійського" походження. Однак, М. Лисенко обрав тернистий шлях свідомого українського патріота, все своє життя присвятивши розвиткові української музичної культури, збиранню незліченних скарбів української народної пісенности, за що був постійно переслідуваний російським урядом. Зате заслужив вічної вдячности та шани від українського народу.

Про це ще раз нагадав нам концерт, організований хором „Веснівка", що з великим упіхом відбувся 16 квітня у Торонто, в церковній залі Runnymede United Church. Концерт цей збігся з виходом у світ першої англомовної книги про М. Лисенка – „The World of Mykola Lysenko: Ethnic Identity, Music Culture and Politics in Nineteenth and Early Twentieth century Ukraine" (автори книги – д-ри Тарас Філенко і Тамара Булат). Д-р Тарас Філенко, який презентував свою книгу, у виступі перед початком концерту підкреслив найважливіші досягнення М. Лисенка, які, на жаль, донині залишаються невідомими для світової музичної громадськости.

Програма концерту продемонструвала широкий діяпазон мистецьких досягнень М. Лисенка у різних жанрах музичної творчости. Фортепіянні п'єси виконував д-р Т.Філенко, що показав себе доволі вправним піяністом.

У виступі Лілеї Волянської, відомої в українських колах співачки з Едмонтону (акомпаніював знову ж д-р Філенко), добре звучали „Не дивися на місяць весною" (слова Л.Українки) і особливо популярний „Садок вишневий" (вірші Т.Шевченка), виконані розкуто і з певним артистизмом.

Справжню насолоду публіці подарував знаменитий баритон Павло Гунька – оперний соліст світової слави. Народився він у Великобританії, мати його – англійка, але батько-українець зумів прищепити Павлові любов і шану до українського коріння. За щасливим збігом обставин, саме зараз П.Гунька співає у Торонто у двох постановках Canadian Opera Company, що й дало змогу організаторам концерту запросити його до участи у Лисенківській програмі. У виконанні П.Гуньки (йому майстерно акомпаніював концертмайстер Канадської опери Альберт Криволт) прозвучало сім сольоспівів М. Лисенка на вірші різних поетів. Для кожного з них співак зумів знайти неповторні барви, демонструючи майстерне володіння голосом у всіх реґістрах, гнучкість інтонації, тонке відшліфоване фразування і непідробний драматичний талант. Успіх знаменитого співака заслужено розділили також хор „Веснівка", Український чоловічий камерний хор та їхній незмінний диригент Квітка Зорич-Кондрацька.

І в Лисенковому концерті хорова програма відзначалася добре продуманим відбором та дбайливим високопрофесійним опрацюванням. „Кант Розпяттю Христовому" належить до небагатьох духовних творів М. Лисенка, що були заборонені у радянські часи. У зворушливо-щемливім звучанні хору прослуховувалися інтонації давньої української церковної музики, особливо традиції Артема Веделя. Хорова баркароля „Пливе човен" нагадала про европеїзм М. Лисенка, котрий вдало переніс на український ґрунт ідіом німецької „водної" романтики. В обробці пісні „Козак від'їжджає" особливо привабливо звучали темброві перегуки - діялоги жіночих та чоловічих партій, а в „Ой гай, мати, гай зелененький" своєрідність ладо-тонального мислення підкреслювали барвиста гра тонікальними опорами та потужні унісонні закінчення фраз.

Не проминула „Веснівка" і оперної творчости композитора. Нагадуючи слухачам, що М. Лисенко був першим у світі автором дитячих опер, у програмі прозвучав чудовий, сповнений ясних барв весняного пробудження „Фінальний хор" з дитячої опери „Зима і Весна", який прикрасила своїм свіжим сопрано молода солістка Катерина Чубар.

Гідним завершенням концерту стало виконання монументальної хорової кантати на вірші Т.Шевченка „Радуйся, ниво неполитая". У цьому 5-частинному творі М. Лисенкові вдалося досягнути органічного злиття найрізноманітніших гілок музичної традиції: ювіляційних хорових концертів Д. Бортнянського і прославних українських кантів (у 1-ій частині) розкішної оперної кантилени беллінівського типу (2-га частина „І процвітеш"), барокових ламентацій (у 3-ій частині „І спочинуть"), бахівських динамічних фуг (5-та частина „Оживуть степи, озера"). Всі ці джерела так природно перетоплені з питомою українською інтонацією, що сприймаються як цілковито Лисенківські, притаманні його власному авторському стилеві. Від виконавського складу (мішаний хор і квартет солістів) твір вимагає віртуозного володіння партитурою. Приємно ствердити, що обидва хори разом з молодим квартетом солістів у складі сопрано Катерини Чубар, меццосопрано Оленки Сливинської, тенора Тараса Хміля та баритона Сергія Коки виявились на рівні поставленого перед ними завдання. До загального успіху доклалася і майстерна гра концертмайстера Нелі Кречковської, що акомпаніювала хорові „Веснівка".

Концерт переконав ще раз, що постать М. Лисенка заслуговує на пошану не лише серед українців, – його кращі твори можуть і повинні стати окрасою світового музичного репертуару.

Дагмара Дувірак

НОВІ ВИДАННЯ

Микола Гоголь: тлумачення Літургії

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Католицьке видавництво „Свічадо", що діє при монастирі „Свято-Іванівська Лавра" у Львові, зробило важливу для віруючих справу, випустивши у 2003 році в тлумаченні українською мовою книгу Миколи Гоголя „Роздумування про Божественну Літургію". Треба відверто визнати, що далеко не всі вірні, беручи участь у Літургії (це слово перекладається з грецької як „спільна служба"), знають і розуміють значення усіх частин і символів цієї провідної церковної відправи.

Великий письменник українського походження Микола Гоголь написав тлумачення Літургії на схилі свого життя (він прожив тільки 42 роки), але йшов до цього твору від ранньої молодости. „Роздумування..." він почав писати 1845 року в Парижі, але перше видання книги здійснив вже після смерти М. Гоголя в 1857 році Панько Куліш, який, можливо, навіть переклав книгу українською мовою, але ні його переклад, ні інші видання на теренах колишнього СССР не збереглися, а сам твір не був включений до повного зібрання творів М. Гоголя. Виявлена у Берліні книжка, видана 1902 року, дозволила о. д-рові Миколі Крамару, довголітньому парохові з Канади, перекласти її для львівського видання. Перекладач написав також передмову, заключну статтю „Душа і дух Миколи Гоголя, автора „Роздумування про Божественну Літургію", ілюстрував книгу літургійними світлинами Андрія Камара з українського храму свв. Кирила і Методія в Сейнт Катаринсі, Канада. У Літургійних додатках подано схему храму, іконостасу, зображення і пояснення церковних речей і одягу служителів церкви, назви Богослужбових книг і словник Літургійних термінів. Варто уточнити коментар до тексту, у якому сказано, що 988 року Москва була невеликим поселенням, бо навіть радянські енциклопедії подають, що перша згадка про неї з'явилася щойно 1147 року.

З питань придбання книги можна звернутися до видавництва, яке має свою книгарню у Львові. Поштова адреса: а/с 808, вул. Винниченка, 22, Львів 79008 Ukraine. Електронна адреса: post@svichado.com

Л. Хм.

СПОРТ

Велоспорт

У перегонах „Джиро д'Італія" 23 травня у загальному заліку два перших місця посіли представники України Ярослав Попович (60:48,38) і Сергій Гончар (відставання 0.03).

Альпінізм

Відомий український альпініст, заслужений майстер спорту Владислав Терзіул пропав при сходженні на вершину Макалу (Гімалаї, Непал). В. Терзіул вилетів у Непал з Одеси 12 квітня на запрошення збірної команди Казахстану з альпінізму для сходження на восьмитисячник Макалу (8463 м).

15 травня передова група казахських альпіністів почала спробу штурму вершини, але була змушена відступити з висоти 8000 м через ураганний вітер. 17 травня на штурм вийшла двійка альпіністів у складі В. Терзіула й американського альпініста Джея, що зі штурмового табору (7800 м) рухалася до вершини, кожний своїм темпом. На останньому радіозв'язку 17 травня український альпініст повідомив, що виходить на вершину, а радіостанція „сідає". Далі радіозв'язок перервався.

20 травня вершини досягли двоє казахських альпіністів, які на предвершинному гребені знайшли загиблого американського альпініста. Пошуки В.Терзіула не дали результатів. В.Терзіул - один з найдосвідченіших альпіністів-висотників у світі, що має за плечима 13 успішних сходжень на восьмитисячники світу без застосування кисню.

Футбол

Атестаційна комісія Футбольної Федерації України 20 травня розглянула заяви клюбів стосовно участи в національному чемпіонаті та европейських змаганнях 2004-05 рр. Атестати надано семи клюбам: „Динамо" (Київ), „Шахтар" (Донецьк), „Дніпро" (Дніпропетровськ), „Металюрг" (Донецьк), „Чорноморець" (Одеса), „Іллічівець" (Маріюпіль) та „Кривбас" (Кривий Ріг). Окрім цього, перші три команди нинішнього чемпіонату отримали атестати на право участи у еврозмаганнях. Термін надання до УЕФА інформації про отримання атестатів національними клюбами збігає 31 травня.

Перемогли завдяки Діянні Куровицькій

8-9 травня в Бостоні, Мас., відбулись регіональні змагання команд семи штатів з гімнастики. В команді штату Ню-Йорк брала участь 12-річна Діянна Куровицька („Свобода", ч. 20). До редакції надійшла вістка, що ця команда посіла перше місце у змаганнях завдяки тому, що Діянна стала переможницею у провідних дисциплінах і лише в одній поступилася, зайнявши в змаганнях друге особисте місце. Її виступ приніс перемогу усій команді.

Л. Хм.

Стрільба з лука

У Брюселі 23 травня закінчився чемпіонат Европи зі стрільби з лука. У жіночих командних змаганнях з клясичного лука перемогла українська збірна. Ця золота медаля стала єдиною для збірної України на чемпіонаті. У фіналі українки перемогли італійок – 232:227.

Спортивне орієнтування

Першу перемогу в сезоні на етапах Чаші світу з паркового орієнтування здобув 20 травня володар трьох головних трофеїв (2000-2002) чернівчанин Юрій Омельченко. В його активі тепер 14 виграних етапів, що є абсолютним рекордом змагань. Оскільки на стартових двох етапах провідний спортовець з орієнтування через травму не зміг включитися у боротьбу за залікові точки, після чесько-словацького успіху в західних спортивних виданнях з'явилися заголовки „Король Юрій повернувся на трон".

Українця, якому належать всі рекорди Чаші світу з паркового орієнтування, нагадаємо, охрестили „Королем парків". Перед заключними чотирма етапами, які відбудуться у листопаді в Японії та Китаї, у загальному заліку Юрій Омельченко з 45 точками розділяє друге-третє місця зі шведом Йоганом Насманом, відстаючи від Мартіна Бострома з Фінляндії лише на чотири точки.

Олімпіяда -2004

На проведення естафети Олімпійського вогню, що пройде в Києві 5 липня, з бюджету столиці буде виділено 1,5 млн. гривень. Ці гроші підуть на святкове оформлення траси Олімпійського вогню і організацію святкових заходів, зокрема на площі Незалежности. Крім того, розглядається можливість, щоб під час проходження естафети вогню мостом Патона, провести на Дніпрі водну феєрію. Траса естафети складає в цілому 38 км, і на всьому її відтинку смолоскипоносці будуть переміняти один одного через кожні 300-350 метрів.

Усього в естафеті візьмуть участь 120 осіб, список яких уже затверджений. Смолоскип вулицями Києва пронесуть брати-боксери Володимир і Віталій Клички, головний тренер збірної України з футболу Олег Блохін, відомі гімнастки, олімпійські чемпіонки Стела Захарова, Лілія Подкопаєва, Людмила Турищева, Катерина Серебрянська, співачка Ані Лорак, генеральні директори компанії "UMC" Ерік Франк і телекомпанії "ICTV" Олександер Богуцький, президент компанії „Київстар-GSM" Ігор Литовченко, посол Кореї в Україні Сунг Йо Чи, олімпійський чемпіон Олександер Волков, 82-літній ветеран спорту Борис Кошечкін.

Легка атлетика

Уже пройшов тиждень після того, як повинно було вирішитися питання з приводу відлучення української штовхальниці ядра, чемпіонки світу 2004 року Віти Павлиш, яка була звинувачена у вживанні допінгу. Однак в Федерації легкої атлетики України відмовляються коментувати будь-яке рішення з цього приводу, посилаючись на конфіденційність інформації.

Якщо українська сторона вирішить не карати атлетку, то Міжнародна федерація, у свою чергу, може подати протест на рішення вітчизняної федерації. Повторна проба „B" на присутність у крові В. Павлиш допінгу теж дала позитивний результат. Згідно правил Міжнародної федерації легкої атлетики, у такому разі на В. Павлиш очікує пожиттєве відлучення через те, що в 1999 році за вживання допінгу В. Павлиш відбувала вже 2-річне відлучення від спорту. Те ж саме сталося кілька років тому ще з одним українським штовхальником ядра, Олександром Багачем, який за вживання допінгу відсторонений від легкої атлетики на безстроковий термін. Нагадаємо, що після чемпіонату світу з легкої атлетики в закритих приміщеннях у Будапешті допінгпроба „A" взята в українки Віти Павлиш, яка на цих змаганнях виборола золоту медалю.

Правда, у Віти Павлиш є можливість подати протест до міжнародного арбітражного суду, що, до речі, відмовився зробити Олександер Багач.

Мовчання Федерації легкої атлетики України можна розцінити як те, що Віта Павлиш, яка вважалася головною претенденткою на золото Олімпійських ігор в Атенах, перебуває за крок від дискваліфікації. Росія після того, як допінгпроба „B" чемпіонки світу Анастасії Капачинської дала позитивний результат, відразу почала боротьбу за свою спортсменку з чиновниками з міжнародних організацій.

Джудо

За підсумками першости Европи з джудо серед чоловіків та жінок, яка закінчилася 16 травня в Букарешті, олімпійські ліцензії виборолі 8 українців. У столиці Румунії українці здобули три медалі, одна з яких – золота та дві бронзові. У вазі понад 78 кг на найвищу сходинку пошани піднялася Марина Прокоф'єва. Ще одну медалю у категорії до 78 кг виборола Анастасія Матросова. Єдина нагорода в чоловіків – у Валентина Грекова у вазі до 90 кг.

У загальнокомандному заліку серед 45-ти збірних Европи українська команда фінішувала на 9-му місці. Отже, на Олімпіяду в складі української команди їдуть Муса Настуєв, Генадій Білодід, Роман Гонтюк, Валентин Греков, Віталій Бубан, Євген Сотніков, Анастасія Матросова, Марина Прокоф'єва.

Плавання

Тріюмфом української збірної завершився 16 травня чемпіонат Европи з водних видів спорту в еспанському Мадриді. Збірна України виборола перше загальнокомандне місце серед країн Старого світу, здобувши 11 золотих, 3 срібних та 6 бронзових медалів. Для українських плавців такий виступ є найуспішнішим за часів незалежности держави. В командному заліку Україна обійшла Росію, яка виборола найбільшу кількість медалів (30), однак золотих в росіян виявилося на одну менше. На третій сходинці фінішували італійці. За українську команду виступали Олег Лисогор, Володимир Миколайчук, Андрій Сердінов, Юрій Єгошин, Яна Клочкова, Ірина Амшенікова, Світлана Бондаренко, Ольга Мукомол.

Бокс

Німецька федерація боксу (BDB), зважаючи на небезпеку, 17 травня прийняла рішення на шість місяців відсторонити від боїв 28-річного українського боксера Володимира Кличка з огляду на його стан у бою проти Брюстера, а також приймаючи до уваги наслідки двобою.

Президент BDB Бодо Екман заявив, що тимчасова заборона на бої для Кличка-молодшого введена з ініціятиви проф. Вальтера Вагнера і залишиться в силі до 10 жовтня. Правда, покищо незрозуміло, яке відношення має німецька федерація боксу до Володимира Кличка. На офіційному сайті боксерів з приводу цього рішення жодних коментарів немає.

Якщо ця інформація відповідає дійсності, то для Володимира Кличка це – мінус. Після програшу Брюстеру українцеві необхідно було б провести наступний бій якнайшвидше, щоб довести, що він здатний повернути собі втрачені позиції. Атлетична комісія штату Невада, США, до якої було подано заяву про розгляд подій, що вирували після бою Кличко-Брюстер, звернулася до адвоката Кличка та з вимогою надати докази можливого отруєння Володимира Кличка в цьому двобої.

17 травня брати Клички опинилися в центрі уваги світської і спортивної громади Москви. В готелі „Балчуг-Кемпінскі" їм вручали нагороди „За особливі досягнення в ділянці створення образу в спорті".

* * *

18 травня у німецькому місті Любеку українець Володимир Сидоренко, що виступає в першій легкій вазі, відстояв титул Інтерконтинентального чемпіона „WBA", перемігши Джозефа Аґбека з Ґани. Д. Аґбеко був одним з найсерйозніших суперників В. Сидоренка, який представляє німецький клюб „Юніверсіюм". Ґанієць до двобою з українцем отримав 21 перемогу і жодного разу не залишав ринґ переможеним. У різні роки Джозеф Аґбеко був чемпіоном Африки та вигравав титул за версією „WBF". Для В. Сидоренка перемога у вівторок стала 15-ою.

ПОДОРОЖІ

Рукописні пам'ятки православного життя Волині

До появи друкарства єдиним шляхом розповсюдження Святого Письма, Богослужбових книг було переписування і переклад їх з грецької, болгарської, церковно-слов'янської мови на живу, народну українську мову. Переписування і переклад книг сягає в нас ще княжої доби, коли окремі духівники намагалися при перекладах наблизити зміст їх до народної мови.

Луцька Євангелія (Апракос) – рукописний твір з XIV ст., списаний ченцями Свято-Преображенського монастиря біля Луцька з південнослов'янського оригіналу, зберігається в публічній бібліотеці в Москві, має 262 аркуші з текстом у два стовпці. В ньому знаходимо цілу низку українізмів, зокрема в фонетиці. Мову Луцької Євангелії досліджували відомі філологи О. Соболевський, П. Бузик і прийшли до висновку, що переписувачі мали високу духовну освіту та наближали свої переклади до народної мови.

Безцінними рукописними пам'ятками православного життя Волині є чотири Євангелії, писані в XVI ст.: Пересопницька (1556–1561 pp.), Волинська (1571 p.), Хорошівська (1581 p.), Літківська (1595 p.). Свою назву Пересопницька Євангелія отримала від містечка Пересопниці, розташованого на правому березі річки Стубли, притоки Горині. Першу писемну згадку про містечко знаходимо в літописі під датою 1149 рік. Пересопниця на той час була багатим містом, за володіння нею відбувались князівські міжусобиці.

Пересопницька Євангелія – визначна пам'ятка староукраїнської мови. Перекладачів і переписувачів її очолював о. Михайло Василевич, поруч з якими були ще й інші, на жаль, безіменні помічники. Праця над перекладом з болгарської на давню тогочасну українську мову та переписування розпочалось 1556 році в Двірці, а закінчено її в 1561 р. в Пересопницькому Різдво-Богородичному монастирі. Якась частина дослідників Пересопницької Євангелії під словом „Двірець" має на увазі село з такою назвою, проте конкретного його знаходження не вказують. На думку автора, це був княжий двірець в Пересопниці. Пересопниця належала князеві Іванові Чарторийському, який разом з княгинею Анастасією Параскевою Гольшанською-Заславською фундував переклад і переписування, а двірець міг примістити тих працівників.

Пересопницька Євангелія переписана на 482 перґаментних аркушах, оздоблена малюнками, що зображають чотири мініятюри євангелістів. Кожна мініятюра обрамлена рослинним орнаментом. Золоте тло – сині, червоні, зелені кольори – надає особливої урочистості й життєрадості. Євангелія написана пізнім уставом, орнаментована яскравим рослинним орнаментом в дусі італійського Відродження, оздоблена заставками і ініціялами. В ній чітко виявились фонетичні і лексичні риси живої народної української мови XVI ст. Пересопницьку Євангелію виявив Осип Бодянський в 1837 році, у бібліотеці Переяславської духовної семінарії, копія якої була зроблена за гетьмана Івана Мазепи. До 1917 року зберігалась в Полтавській духовній семінарії. Першим, хто дослідив і описав та частинно опублікував її був Григорій Житецький в Києві 1876 року.

Хрест на місці монастиря Різдва Пресвятої Богородиці в Пересопниці

Важливою рукописною пам'яткою нашого церковного життя XVI ст. є Волинська Євангелія 1571 року, написана у Володимирі, найбільш вірогідно – в одному з монастирів, на яких так було багате це місто над річкою Луг. Якась частина дослідників місцем написання називає Житомир, куди насправді вона потрапила наприкінці XIX ст. Всі визначні дослідники, в тому числі професор Іван Огієнко, місцем переписування вважають княжий Володимир. Волинська Євангелія написана мовою дуже близькою до тогочасної староукраїнської мови, але з більшим числом елементів церковно-слов'янської.

Хорошівська Євангелія 1581 року в перекладі Валентина Негалівського до цього часу вважалася твором волинських сектантів, ідеї яких прийшли із Заходу. Свою назву отримала від села Хорошів Острозького повіту. Валентин Негалівський – перекладач з болгарської мови, тобто старо-слов'янської, на українську не був переконаний сектант, а його твір, як і він сам, носив виразний український православний характер.

Із записів, що збереглись в рукописі, видно, що Хорошівська Євангелія перебувала в руках українського православного духовенства. У записах на краях аркушів знаходимо підтвердження української православності твору: „Леонтій, недостойний пресвітер", „попова книга", „мовлю я то, що попов Гапона", „раб Божий Леонтій Сидорович", а 1610 року в Каневі власноручно розписався „Гавриїл Крутневич, козак запорізький, мешкаючий в Каневі".

Літківська рукописна Четвероєвангелія, 1595 року, написана в Луцьку групою православних ченців і білого духовенства, налічувала 255 аркушів списана з якогось примірника в церковнослов'янській мові, опріч того є в ній і український переклад частини Євангелії від св. Луки, при тому ця перша частина перекладу відповідає тексту Пересопницької Євангелії, а в інших трьох частинах – літківської Євангелії.

Є думка, що переписувачів і перекладачів Літківської Євангелії слід шукати серед українського православного духовенства Луцька. Свою назву отримало воно від села Літки на Чернігівщині, де його було виявлено.

Наприкінці XIX століття на Волині засновано Волинське єпархіяльне давньосховище – музей церковної старовини, до якого з усіх храмів і монастирів надходили найбільш цінні пам'ятки сакрального мистецтва.

Пам'ятник Пересопницькій Євангелії в Пересопниці

У 1891–1893 роках Володимирське церковне братство св. Володимира зібрало 28 рідкісних рукописів і стародруків. Серед надходжень до Волинського єпархіяльного давньосховища станом на 1895 рік з теренів історичної Волині надійшло серед інших безцінних рукописних пам'яток XV–XVII ст. вісім Тетроєвангелій та одна учительна Євангелія.

Рукописні пам'ятки українського православного церковного життя Волині XVI–XVII ст. свідчать про велике духовне багатство нашого народу і нашої святої Української Православної Церкви, високу освіту і духовну культуру їх авторів. Вони є прямими свідками того, що український народ на Волині споконвіку був боголюбивим і в своїй духовній культурі не поступався перед сусідами, що привласнювали і видавали наше церковно-культурне багатство за своє або ж безжалісно нищили його.

Володимир Рожко

ЧИТАЧІ ПРО КНИГИ

Життя прожити – не поле перейти

Прочитавши надзвичайну цікаву, правдиву повість Марії Левицької-Загоруйко „У кожного своя доля. Спогади учасника бойових дій Української Повстанської Армії", мимоволі знову й знову повертаєшся думками до прочитаного й дивуєшся, скільки любови до рідного краю, до знедоленого українського народу, щиросердечної відданости їм, турботи про майбутнє неньки-України мало серце авторки! Ця любов спонукала тендітну, ясноокy дівчину ввійти в ряди тих безсмертних героїв, що стали на прю проти жорстоких окупантів України – польських, німецьких та більшовицьких. В 1940 році, вступивши в ряди ОУН, мужня жінка стала її вірним воїном. Ця відданість українському народові дала їй сили у нелегкій боротьбі з ворогом, дала сили витримати нелюдські тортури московських катівень, голод і холод таборів ҐУЛаґу.

Книга написана з думами про майбутнє України. У вступі Марія Левицька-Загоруйко пише: „Спочатку, відтворюючи свої спогади на папері, я мала намір залишити їх як рукописну пам'ятку тільки для своїх дітей, онуків, для родини. Хотіла їм передати дещицю того, що пережила безпосередньо сама, найближчі мені люди, поміркувати над тими фактами, подіями, учасницею яких була, зосередитись там, де губила, де знаходила, чим живилася моя віра у Боже Провидіння, у світлий день прийдешній мого багатостраждального, сильного й вічного народу. Але в процесі спогадів я поволі переконалася, що основний сюжет мого життя схожий на життя мільйонів українців того буремного часу, що наша історія – це історія кожного з нас окремо й всіх разом взятих".

М. Левицька-Загоруйко

Так ця книга-спомин потрапила до друку, щоб безнастанно нагадувати нам про те, що незалежна Україна ще потребує гарячих сердець у боротьбі за своє становлення як вільної, багатої, демократичної держави. Вона має додавати сили тим, хто бореться за майбутнє свого народу проти зазіхань на його свободу з боку сусідів.

Книгу можна придбати за адресою: Maria Kovalsky, 505 Sunset Rd. Winnetka, IL 60093. Тел.: (847) 501-4569. Факс: (847) 501-5862. Електронна пошта: marikadesiqn@lycos.com. Ціна одного примірника разом з пересилкою – 25 дол.

29 березня 2004 року померла в Україні Марія Левицька-Загоруйко („Мушка"), учасниця бойових дій УПА, політв'язень Сибіру, авторка книжки-спогадів. Приятелька молодих літ Ольга Гриньків присвятила їй вірш, у якому є рядки:

„Подивляємо, Мушка, спомини твої!
Я сиділа й читала, читала...
Здавалося мені, що переживаю ті дні,
Що „пеклом на землі" називала".

Святослав Левицький

Химери української топоніміки

Назва кожного українського поселення має свою історію. Поблизу від Ірдинських боліт на Черкащині, наприклад, лежить велике селище Мліїв – родове гніздо славної родини Симиренків. А чому – Мліїв? А тому, що в X столітті в цій місцині, на південній межі Київської Русі, перебували кочівники-половці і половецький хан Ітомглій своє кочовисько розташував саме тут, вздовж ріки Вільшанки. Від імені хана стали називати поселення Ітомглієвим, а потім в розмовах скоротили цю назву до Млієва. Недалеко звідси до села Ташлика. Загалом Ташликів в центральній Україні багато: Сухий Ташлик і Гнилий, Плетений і Кривий, Чорний і Вищий... Усе це – річки, але є й села такої назви. Ташлик у перекладі з татарської мови означає - кам'янистий грунт.

Тямин, Тисмениця пішли від тасьми-стрічки, бо були звивистими річками. Є в Україні численні Поляни на означення лісових галявин... Трав'янисті луки-пасовища вздовж річки дали їй назву Лугань, Луганка, а від річки вже пішла назва міста Луганська. Корсунь – це українізована назва кримського міста Херсонесу, де відбулося хрещення київського князя Володимира Великого. Селилися люди в українських степах, засновували села і міста, називали їх за тими ознаками, які якнайбільше відповідали цьому поселенню.

Так було в Україні до 1917 року. З появою більшовиків почалася лихоманка перейменувань. Хрещатик у Києві переназвали на честь видатного більшовика Воровського. З'явилися на мапі Кіровоград, Дніпропетровськ, Щорс, Артемівськ, Цюрупинськ, Ватутіне... Усе це - залишки неславної доби, коли комуністи називали міста на честь своїх провідників.

Кіров – це псевдо Сергія Кострикова, який був делегований більшовиками на Кавказ для організації там масового терору, спрямованого проти незалежности місцевих народів. Кіров разом з 11-ою окремою армією червоного війська приборкав незалежну Грузію, залив кров'ю жертв повстале місто Астрахань. У жовтні 1920 року він очолив делегацію Москви на переговорах з Польщею і добився фатальної для України Ризької мирної угоди. Від 1926 року Кіров був організатором масових страт у Ленінграді. На честь цієї кривавої особи в 1934 році перейменовано Єлисаветград, що досі мав ім'я в цілому прихильної до України цариці.

Дніпропетровськ названо у 1926 році на честь Григорія Петровського – від 1917 року народного комісара внутрішніх справ Росії, організатора червоного терору. Проведена під проводом Г. Петровського примусова колективізація сільського господарства і вилучення хліба в Україні обернулися страшним голодом 1932-33 років. Після жорстокого винищення українського селянства Г. Петровський у Москві 11 січня 1937 року запевняв: „Немає у світі сили, спроможної зупинити наш могутній рух до комунізму, до якого нас веде вождь народів товариш Сталін".

У 1924 році місто Бахмут дістало нову назву – Артемівськ на честь видатного більшовика Федора Сергеєва (псевдо – Артем), який у 1918 році прибув з Москви в Україну на посаду заступника голови окупаційного більшовицького уряду і був особисто причетний до повалення незалежної України.

Є в Україні місто Щорс (колишній Сновськ), а серед Києва на постаменті колишнього пам'ятника Бобринському височить кінна постать Миколи Щорса, який командував військом, котре 6 лютого 1919 року витіснило з Києва військо Петлюри. Незадовго до цього, 16 січня, С. Петлюра оголосив війну Росії, і Москва послала проти України її ж уродженців і, зокрема, Щорса. Проте загадкова смерть Щорса, можливо, може послужити виправданню його зради. У 1919 році комісар Семен Аралов інформував Л. Троцького з дивізії Щорса: „З місцевими українцями працювати важко, вони ненадійні". Троцький зажадав „освіжити" командування. 19 серпня 1919 року на передову лінію прибули Щорс, його заступник Іван Дубовий, комадир полку Казимір Квятек і політичний інспектор штабу 12-ой армії Танхіль-Танхілевич. З протилежного боку бив кулемет. Коли він замовк, почувся револьверний постріл – куля влучила Щорсу в потилицю. Аралов зробив висновок: „Особиста впертість Щорса привела його до передчасної смерти". Що мав він на увазі? Ніхто про це не дізнається: свідки події Дубовий і Квятек розстріляні, виконавці змовчали...

Колишнє Кам'янське, а від 1936 року Дніпродзержинськ нагадує про більшовика, який очолював червоний терор від 1917 року і до своєї смерті. Першою його жертвою стала рідна сестра Ванда, яку він застрелив ще хлопчиком. Пам'ятник Дзержинському вже давно повалено навіть у Москві, а Україна усе ще береже його ім'я у назві великого міста. Цюрупинськ – це на честь організатора насильницького вилучення зерна у селян Олександра Цюрупи, який з цією метою спорядив „продзагони" (75 тисяч осіб) і запровадив розстріли селян за опір пограбуванню. Котовський, Володарський (Гольдштейн), Чапаєв, Свердлов, Куйбишев, інші більшовицькі провідники увічнені в назвах міст і вулиць.

Варто подивитися на мапу сучасного Києва, щоб зауважити на ній вулиці Юрія Коцюбинського, Артема, Лепсе, Фрунзе, Січневого повстання, Червонозоряний проспект, Панфілівців, Комінтерну – я виписав з довідника Міністерства закордонних справ України тільки ті, де розташовані чужоземні дипломатичні установи. На честь кого вони названі? Комісар Південної групи військ Червоної армії Іван Лепсе був один з тих, хто з військом виступив проти незалежної України. Головнокомандувач червоного війська в Україні Юрій Коцюбинський очолював розгром Центральної Ради, а в 1930 році став заступником народного комісара землеробства України, в 1933-му – заступником голови Ради народних комісарів, тож несе особисту відповідальність за вилучення у селян зерна і голодні смерті.

Михайло Фрунзе на чолі карального походу Туркестанського фронту розгромив незалежні держави Середньої Азії і у вересні 1920 року очолив Південний фронт в Україні, від 1924 року був командувачем військ України. Розгром українського повстанського руху в Україні – справа рук М. Фрунзе. Січневе повстання 1918 року в Києві було організовне більшовиками на підтримку військ Ю. Коцюбинського, що наближалися до міста, і спрямоване проти незалежної України, її Центральної ради. Як пояснити працівникам дипломатичні місій і посольств ряду держав, що вона перебувають на вулицях, названих на честь гнобителів тієї незалежної держави, у якій вони представляють свої уряди і народи. А у провінційних містах і селах таких назв ще більше. До них ще можна додати Першотравневі і Первомайські, Комінтернівські і Комсомольські, Червоноармійські і Червоногвардійські вулиці і міста. Чи не забагато для незалежної України ворожих назв?

Левко Хмельковський

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ „Свобода“ ❑ „The Ukrainian Weekly“

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

• КУПІВЛЯ-ПРОДАЖ •

• ПРАЦЯ •

Приймаємо на роботу професійних столярів для виготовлення кухонних меблів. Фльорида.
*Тел.: **1(386) 740-7740** або **1(386) 848-2188**; питати Василя*

• РІЗНЕ •

Мужчина із Піттсбурга, призначений на роботу у Парсипані, шукає 1 спальневий апартмент в околицях Парсипані. Побажано місячне домовлення.

Тел.: (973) 560-8000 дод. 8117

КАТАЛОГ КНИЖОК ВИПРОДАЖ

Автор і назва	Ціна в доларах
Академія Наук України. Інститут Економіки. Економіка України: минуле, сучасне і майбутнє. Матеріяли Першого конгресу Міжнародної української економічної асоціяції (українською і англійською мовами). Київ, Наукова думка, 1993, стор. 356.	12.00
Ващик, Петро. Воїн армії Ісуса. Публіцистично-документальна повість. Видавництво Каліфорнія, Сакраменто, 2001 р. М. обкл., стор. 116.	8.00
Ващик, Петро. Зоряні вітрила. Поезії. Рівне-Коннектикат, 2001р. Укр.-англ. мова. М. обкл., стор. 72.	6.00
Винниченко, Ігор. „Україна 1920-1980-их“. Депортації, заслання, вислання. Київ, видавництво „Рада“, 1994 р., стор. 125.	3.50
Голод, Марія-Анна. „Янгол у наймах“. Старосвітські легенди. Київ, видавництво „Рада“, 1995 р., стор. 77.	2.50
Горлач, Степан. „Хрестини незалежності“. Київ, видавництво „Рада“, 1994 р., стор. 190.	6.00
Горохович, Антоніна. „Батьки і діти“. Вінніпеґ-Торонто, 1990 р. Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада, стор. 176.	8.00
Кацавець Г. і Паламар Л. „Мова ділових паперів“. Навчальний посібник для студентів. Київ, „Либідь“, 1994 р., стор. 208.	5.00
Танюк Лесь. Монологи. Театр, культура, політика. Харків, „Фоліо“, 1994 р. М. обкл. Стор. 383.	12.00
Л. Рон Хаббард. Діянетика. Еволюція науки. Сучасна наука про розум. Книжна написана українською мовою. Копенгаген, New ERA Pubications, 2002 р. Стор. 193.	7.50

Ціни подані з пересилкою. Мешканці Нью-Джерзі повинні заплатити 6% стейтового податку.

Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE
2200 Route 10 West, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Повідомляємо родину і друзів,
що посвячення пам'ятника на могилі

СВ. П.

д-ра проф.

ПЕТРА ҐОЯ

відбудеться
13 червня 2004 р., о год. 3-ій по пол.
на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Родина просить згадати Покійного у Ваших молитвах

У 20-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

СИМОНА ВАСИЛАКІ ВОЖАКІВСЬКОГО

23 травня 1911 – 5 червня 1984

Церковний диригент, композитор, вчитель,
політичний діяч та великий патріот.

ПАНАХИДА буде відправлена

В неділю, 13 червня в українській православній церкві св. Вознесіння
635 Broad St. Clifton, NJ, tel.: (973) 473-8665

Від дітей, внуків та правнучок

на ЛІТУРГІЇ буде виконано композиції Покійного
„Святий Боже, Єдин Свят, Отця і Сина та милість спокою".

На Панахиді церковний хор буде співати заупокійний кондак
„Зі святими упокой" – також комп. Симона В.В.

Літургія о год. 9-ій – Панахида зразу по Службі Божій.

Настоятель – Протопресвітер ОЛЕГ ЖОВНІРОВИЧ
Диригент хору – СВІТЛАНА ВАСИЛАКІ ТОНКОШКУР

Дочка – СВІТЛАНА ТОНКОШКУР з мужем ОЛЕКСАНДРОМ
внучка – МАРҐАРІТА ТОНКОШКУР АСАЯГ (ASAYAG) з мужем МІШЕЛЬ та правнучки ЛІЛІ і СОФІЯ
син – ВЛАДИСЛАВ з дружиною ЛЮДМИЛОЮ та внуками ДАНИЛОМ і КАТЕРИНОЮ
дочка – ТАМАРА
син – ЮРІЙ з дружиною ЛІНДОЮ та внуками АНДРІЄМ і МАРІЄЮ

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 17 травня 2004 р.
відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і СТРИЙКО

бл. п.

РОСТИСЛАВ ШУТЕР

нар. 2 вересня 1921 р. у Винниках, біля Львова.

В глибокому смутку залишені:
дружина – ТЕТЯНА з дому ГРАБОВЕНСЬКА
донька – ХРИСТИНА ВАҐЕНБЛАС з чоловіком ПЕТРОМ
син – ЮРІЙ з дружиною РАЄЮ
внуки – АЛЕКС, КАТЯ і МАКСИМ ВАҐЕНБЛАС
– МАРКІЯН і ГРИГОРІЙ ШУТЕР
братанок – АНДРІЙ з дружиною ОКСАНОЮ і сином ЛЕСИКОМ
кузен – ОЛЕКСА з дружиною ОЛЕЮ
ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 21 травня 2004 р. в церкві св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., а відтак на цвинтарі св. Гробу.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СОФІЯ ТУРЧИК член 112 Відд. УНС у Клівленді, Огайо. Померла 17 лютого 2004 р. на 89-му році життя. Нар. в 1914 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала в 1934 р. Залишила в глибокому смутку племінників.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

ОСИП БАНДЕРСЬКИЙ член 231 Відд. УНС Т-ва Кардинала Йосифа Сліпго у Swarthmore, PA. Помер 6 березня 2004 р. на 80-му році життя. Нар. в 1923 р. в Україні. Залишив у глибокому смутку дочку Ірену з чоловіком, двох внуків і двох правнуків. Похорон відбувся на Immaculate Heart Cemetery, Linwood.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР БОЛ член 63 Відд. УНС, Т-ва „Січ" у Форд Ситі, Па. Помер 26 березня 2004 р. на 85-му році життя. Нар. в 1919 р. у Форд Ситі, Па. Членом УНС став в 1937 р. Залишив у глибокому смутку дружину Цецилію, сина Володимира, дочок Манан і Лорейн. Похорон відбувся 29 березня 2004 р. на st. Mary's Cemetry у Ford City, PA.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

МАРІЯ КРАСІЦЬКА член 20 Відд. УНС Т-ва „Конкорд" у Гамтрамк, Миш. Померла 7 березня 2004 р. на 92-му році життя. Нар. в 1911 р. в Україні. Залишила в глибокому смутку дочок Ірену і Розмарію, 7 внуків і 10 правнуків. Похорон відбувся 10 березня 2004 р. на Mt. Olivet Cemetery in Detroit, MI.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА ПИНДА член 496 Відд. УНС Т-ва ім. Т. Шевченка в Сієтл. Померла 16 березня 2004 р. на 77-му році життя. Нар. в 1927 р. у Львові. Членом УНС стала в 1994 р. Залишила у глибокому смутку синів Олега та Ігоря, брата Богдана, невісток та внуків. Похорон відбувся 19 березня 2004 р. на Kent-Cemetery.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ПАРАСКА ГАВРОНЯК член 42 Відд. УНС Т-ва ім. Т. Шевченка в Пасейку. Померла 3 березня 2004 р. на 80-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Членом УНС стала в 1961 р. Залишила в глибокому смутку мужа Василя, дочку Ірену, сина Стефана і 9 внуків. Похорон відбувся 8 березня 2004 р. на цвинтарі св. Марії в Saddle Brook.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

РОЗАЛІЯ МАЛІНОВСЬКА член 5 Відд. УНС Т-ва св. Миколая в Асторії, Н.Й. Померла 28 березня 2004 р. на 83-му році життя. Нар. в 1921 р. а Ласкованна, Па. Членом УНС стала ав 1939 р. Залишила в глибокому смутку дочок Катерину і Стефанію. Похорон відбувся 1 квітня 2004 р. на цвинтарі св. Івана в Middle Village, New York.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

МЕРІ М. МІШЕЛ член 264 Відд. УНС в Карнеґі, Па. Померла 27 лютого 2004 р. на 90-му році життя. Нар. в 1913 р. в Карнеґі, Па. Членом УНС стала ва 1937 р. Залишила в глибокому смутку братів: Михайла, Івана, Петра, Ніколаса і Мішела, сестру Делорес, 4-ох племінників і племінниць. Похорон відбувся 2 березня 2004 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Scott Twp. PA.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

У глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів, учнів та громаду, що в неділю, 23 травня 2004 р., відійшла у Божу вічність наша дорога ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

РОМА ПРИЙМА БОГАЧЕВСЬКА

Горем прибиті:

чоловік	– ЮРІЙ БОГАЧЕВСЬКИЙ
дочка	– АНЯ ЛОНКЕВИЧ з чоловіком МАРКОМ
син	– БОРИС БОГАЧЕВСЬКИЙ
внуки	– АЛЕКСАНДЕР і РОМА

та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Відвідини відбулися в середу і четвер, 26 і 27 травня 2004 р. від 6-ої до 9-ої год. веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 126 7th St., New York, NY.

ПАНАХИДА була відправлена в середу о год. 7:30 веч. в українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку.
ПАРАСТАС відбувся у четвер в похоронному заведенні Петра Яреми.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю, 28 травня 2004 р. о год. 10-ій ранку в церкві св. Юра в Ню-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В пам'ять видатного хореографа сл. п. Роми Прийми Богачевської створено Фундацію Українського Танцю, щоб віддати Покійній належну честь та продовжувати її традицію навчання українського танцю майбутнім поколінням.

Родина просить, щоб замість квітів складати датки на Фундацію Українського Танцю в пам'ять Роми Прийми Богачевської. Чеки можна висилати на рахунок число 33671 у Федеральній Кредитовій Кооперативі Самопоміч в Ню-Йорку.
Self Reliance New York Federal Credit Union, 108 Second Avenue, New York, NY 10003. Attn.: Paul Liteplo.

Ділимося сумною вісткою з родиною і знайомими, що 18 травня 2004 р. відійшов у вічність

бл. п.

ЯРОСЛАВ ШТОЙКО

нар. 19 травня 1925 р. в селі Іщків, Тернопільська обл., Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 21 травня 2004 р. Похований на цвинтарі св. Марії у Факс Чейс, Па.

У смутку залишені:

брат	– ВОЛОДИМИР з дружиною ДЖОРДЖЕТ
племінники	– д-р РОБЕРТ ШТОЙКО з дружиною ДЖУЛІЄЮ і дітьми АШЛІ і СТЕФАНІЄЮ
брат	– КЛЯВДІЙ з дружиною ОЛЬГОЮ в Україні
племінниці	– ОРИСЯ з чоловіком ПЕТРОМ і донькою ОЛЕЮ в Україні
	– НАДЯ з чоловіком ВІКТОРОМ і дітьми ЛЕСЕЮ і РУСЛАНОМ в Україні
	– ГАНЯ з дітьми РОМАНОМ і ВОЛОДИМИРОМ в Україні
швагер	– ЯРОСЛАВ МИКИТІВ із сином БОГДАНОМ в Україні

та ближча і дальша родина та знайомі в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

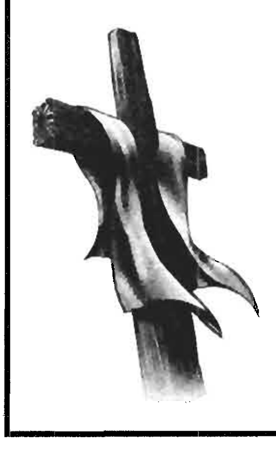
З приводу відходу у вічність незабутньої і відданої учительки балету та видатного хореографа мистецького танцю

сл. п.

РОМИ ПРИЙМИ БОГАЧЕВСЬКОЇ

складаємо найглибші співчуття чоловікові ЮРІЄВІ, доні АНІ з чоловіком МАРКОМ і дітьми АЛЕКСАНДРОМ і РОМОЮ, та синові БОРИСОВІ.

БАТЬКИ, УЧИТЕЛІ та СТУДЕНТИ
ШКОЛИ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЕЦЬКИХ ТАНЦІВ в НЮ-ЙОРКУ

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Оцісклавська 973-292-9800 #3040